

De onderzoekstaak van de Raad voor de Kinderbescherming

Majone Steketeer
Marjolein Goderie
Huub Braam

Met medewerking van
Jodi Mak

Januari 2007

Inhoud

1	De onderzoekstaak van de Raad bij beschermingszaken	5
	1.1 De Raad voor de Kinderbescherming als tweedelijns-organisatie	5
	1.2 Heeft het onderzoek door de Raad een meerwaarde?	6
	1.3 Vraagstelling	8
	1.4 Leeswijzer	11
2	Opzet en aanpak van het onderzoek	13
	2.1 Inleiding	13
	2.2 Dossieronderzoek: kwantitatieve en kwalitatieve dataverzameling	13
	2.3 Interviews kinderrechters	16
3	De rol van Bureau Jeugdzorg en AMK en het verzoek tot een raadsonderzoek	17
	3.1 Inleiding	17
	3.2 Het traject bij AMK en BJZ voorafgaand aan de melding bij de Raad	18
	3.3 De beschikbare informatie op het moment van melding door het BJZ of AMK	19
	3.4 De inhoud van de melding	22
	3.5 De beschikbare informatie van derden op het moment van melding bij de Raad	26
	3.6 De informatie over het hulpverleningstraject voorafgaand aan de melding bij de Raad	31
	3.7 De meldingen van BJZ en AMK in relatie tot de afgesproken landelijke kwaliteitscriteria	32
	3.8 Conclusie	34

4	Het raadsonderzoek	37
	4.1 Inleiding	37
	4.2 De doorlooptijd van het raadsonderzoek	39
	4.3 Type zaken	44
	4.4 Welke onderzoeksvragen zijn door de raadsmedewerker geformuleerd?	45
	4.5 Informatie verzameling tijdens het raadsonderzoek	51
	4.6 Resultaat van het raadsonderzoek	59
	4.7 Uitspraak van de Rechter	62
	4.8 Welke factoren zijn van invloed op het type raadsonderzoek?	62
	4.9 Conclusie	66
5	De kinderrechters	69
	5.1 Inleiding	69
	5.2 Het materiaal dat de kinderrechter van de Raad ontvangt	70
	5.3 Waardering van de volledigheid van de informatie	71
	5.4 Waardering van de bruikbaarheid van de informatie- verstrekking	73
	5.5 Waardering van de inhoud van het raadsonderzoek	78
	5.6 Wijze van toetsing door de Raad in de praktijk	79
	5.7 Doorlooptijden	79
	5.8 Toegevoegde waarde van raadsonderzoek en het belang van een onafhankelijke toets	80
	5.9 Conclusie	81
6	Conclusies en aanbevelingen	83
	6.1 Inleiding	83
	6.2 Beantwoording onderzoeksvragen	84
	6.3 Eindconclusies	95
	6.4 Aanbevelingen	97
7	Literatuurlijst	101
	Bijlage	103
	Tabellen bij hoofdstuk 2	103
	Tabellen bij hoofdstuk 3	104
	Tabellen hoofdstuk 4	116

1 De onderzoekstaak van de Raad bij beschermingszaken

1.1 De Raad voor de Kinderbescherming als tweedelijnsorganisatie

De Raad voor de Kinderbescherming is een landelijke uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Justitie met als taak daadwerkelijk op te komen voor kinderen van wie het recht op een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en uitgroei naar zelfstandigheid ernstig kan worden bedreigd. Sinds de invoering van de Wet op de Jeugdzorg per 1 januari 2005 is de Raad voor de Kinderbescherming in beschermingszaken een tweedelijnsorganisatie geworden. Meldingen van zorgelijke situaties rond kinderen komen in principe via het Bureau Jeugdzorg (BJZ) of het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)¹ bij de Raad binnen. Wel kunnen acute en levensbedreigende situaties nog rechtstreeks gemeld worden aan de Raad. Als de Raad een crisismelding in onderzoek neemt, krijgt het AMK daarover een bericht om te voorkomen dat beide organisaties de melding tegelijkertijd gaan onderzoeken.

Het AMK is met de Wet op de Jeugdzorg een onderdeel geworden van het BJZ. Het AMK zet na een geaccepteerde melding een onderzoek in naar de gezinssituatie van het kind en

¹ Hoewel het AMK sinds 1 januari 2005 formeel deel uitmaakt van het BJZ hebben we in het onderzoek BJZ en AMK steeds onderscheiden, onder meer vanwege de eigen onderzoekstaak van het AMK. We bespreken in de rapportage BJZ en AMK dan ook apart.

gaat in ieder geval met de ouders en het kind praten. Daarnaast kan het AMK informatie inwinnen bij mensen die het gezin beroepshalve kennen, zoals de huisarts of de leerkracht. Als de situatie voor het kind bedreigend is en de ouders geen hulp accepteren, draagt het AMK het onderzoek over aan de Raad voor de Kinderbescherming, zodat hulp kan worden afgedwongen. Het AMK mag de noodzaak van een kindbeschermingsmaatregel niet zelf onderzoeken volgens de Wet op de Jeugdzorg, dat blijft de Raad doen. De Raad wordt dan om onderzoek gevraagd en indien nodig zal de Raad de kinderrechter om een maatregel van kindbescherming verzoeken om gedwongen hulpverlening mogelijk te maken. De rechter besluit of een kindbeschermingsmaatregel nodig is.

Deze nieuwe positionering betekent voor de Raad dat het onderzoek dat gedaan wordt van karakter verandert. In ieder geval is de startpositie voor de raadsonderzoeker veranderd. Immers, er is vaak al veel informatie beschikbaar via BJZ of het AMK. De Raad hoeft daardoor minder zelf beschrijvend en verklarend onderzoek te verrichten, maar kan op basis van informatie van BJZ sneller onderzoeken of een maatregel noodzakelijk is (*Meerjarenbeleidsplan, 2005-2008*). De vraag is wat de zelfstandige waarde is van het raadsonderzoek.

Doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in de inhoud en eigenstandige waarde van het raadsonderzoek, in relatie tot de beschikbare informatie in de melding van het BJZ of AMK. Het antwoord op de vraag hoe de rechters de informatie van het raadsonderzoek beoordelen en waarderen draagt daar aan bij.

1.2 Heeft het onderzoek door de Raad een meerwaarde?

De veronderstelling die ten grondslag ligt aan het onderzoek is dat alle partijen er baat bij hebben als de doorlooptijd van de procedure zo kort mogelijk is. Het gaat immers om het belang van het kind dat mogelijk in een bedreigende gezinssituatie verkeert. In het kader van Beter Beschermd zullen de doorlooptijden voor het hele traject van de jeugdbeschermingsketen (BJZ, Raad voor de Kinderbescherming, kinderrechter, gezinsvoogd) worden verkort. Bij het vaststellen van de doorlooptijd is bepalend wat een acceptabele doorlooptijd is vanuit het

perspectief van het kind en niet de optelsom van de tijd die de diverse instanties nodig denken te hebben. Met het oog op de versnelling van de doorlooptijd, maar ook om in andere opzichten een efficiëntere jeugdbeschermingsketen te organiseren zullen in dit beleidskader knelpunten in de samenwerking tussen de ketenpartners moeten worden weggenomen. Eén daarvan is de informatievoorziening (Bijlage bij Kamerbrief 'Versnelde aanpak knelpunten jeugdbeleid').

Een van de mogelijkheden om een efficiencyslag in de onderzoeksduur te maken is het voorkomen dat de Raad werk overdoet dat al door het BJZ of AMK is gedaan. Daarom zijn we in dit onderzoek nagegaan of er sprake is van een overlap in informatie en of de door de raadsonderzoeker uitgevoerde taxatie van de kwaliteit en volledigheid van de beschikbare informatie in de startpositie adequaat verloopt. Wanneer sprake is van een adequate eerste beoordeling op basis van een goede informatie-interface vormt dit het eerste gewicht van de meerwaarde van het raadsonderzoek.

De taak van de Raad voor de Kinderbescherming is een andere dan die van het BJZ of het AMK. De Raad wordt immers als onafhankelijke organisatie ingeschakeld om te onderzoeken of een kindbeschermingsmaatregel nodig is. De Raad voor de Kinderbescherming komt op voor de rechten van het kind van wie de ontwikkeling en opvoeding worden bedreigd. De Raad schept voorwaarden om die bedreiging op te heffen of te voorkomen. Op basis van het beschermingsonderzoek zal de Raad al dan niet een verzoek indienen bij de rechter voor een kindbeschermingsmaatregel. De vraag is of ten behoeve van dit advies de kwaliteit van de informatie van het BJZ en AMK voldoende is of dat andere informatie noodzakelijk is. In het onderzoek zijn we nagegaan welke informatie beschikbaar is vanuit het BJZ en AMK en of het onderzoek van de raadsmedewerker hier informatie aan toevoegt, en zo ja, welke. Dit vormt het tweede gewicht van de potentiële meerwaarde van het raadsonderzoek.

1.3 Vraagstelling

In het onderzoek staan de volgende vraagstellingen centraal:

1. Op welke wijze wordt het raadsonderzoek uitgevoerd en welke specifieke meerwaarde heeft dit raadsonderzoek ten opzichte van de reeds verzamelde informatie door het BJZ of het AMK?
2. Is het type melding van invloed op de wijze waarop het raadsonderzoek wordt uitgevoerd? Wat is de samenhang daarvan met de tijdsduur van het onderzoek, de extra informatie die het onderzoek oplevert en het formele resultaat van het onderzoek?
3. Wat is volgens de rechters de toegevoegde waarde van het raadsonderzoek?
4. Zijn er aanbevelingen te formuleren voor de kwaliteits- en/of efficiencyverbetering in de werkwijze en informatie-uitwisseling tussen de Raad voor de Kinderbescherming en het BJZ en het AMK?

Hieruit zijn de volgende subvragen afgeleid:

- Welke specifieke informatie is nodig voor de onderbouwing van het advies van de Raad ten aanzien van de kinderschermingsmaatregel?
- Welke informatie is beschikbaar op het moment van melding door het BJZ of AMK?
- In welke mate voldoen meldingen van BJZ en AMK aan de afgesproken (landelijke, dan wel regionale) kwaliteitscriteria?
- Is het op basis van inhoud van de melding mogelijk om een rubricering in bepaalde typen meldingen aan te brengen?
- Welke informatie is beschikbaar over het hulpverleningstraject voorafgaand aan de melding bij de Raad?
- Welk percentage BJZ-meldingen is oorspronkelijk afkomstig van het AMK?
- Zijn de aard van de melding door BJZ, de inhoud van de informatie en de kwaliteit daarvan bepalend voor de wijze waarop het raadsonderzoek wordt uitgevoerd?
- Op welke wijze zijn de raadsonderzoeken te typeren? Is de indeling in 'beschrijvend, verklarend en indicierend' hierbij hanteerbaar als criterium om te rubriceren?

- Welke activiteiten vinden plaats in de verschillende typen onderzoeken?
- In welke mate verschilt de informatie die na afloop van het raadsonderzoek beschikbaar is van de informatie in de melding?
 - Is er een verband tussen inhoud van de melding en type onderzoek van de Raad? Zo ja, welk verband?
 - Is er een verband tussen de inhoud en het resultaat van het onderzoek en de duur van het raadsonderzoek?
 - Is de aard van de melding van invloed op de duur van het raadsonderzoek?
 - Is er een verband tussen type onderzoek en formeel resultaat van het onderzoek? Zo ja, welk verband?
 - Is er een verband tussen type onderzoek en mate van extra informatie na afloop van het onderzoek?

De eerste onderzoeksvraag hebben we onder de loep genomen door een dossieronderzoek waarin is geanalyseerd wat de inhoud en het resultaat is van het raadsonderzoek. Nagegaan is welke informatie is verzameld en welke activiteiten zijn uitgevoerd tijdens het raadsonderzoek. Tijdens een onderzoek probeert de raadsonderzoeker na te gaan of er problemen zijn die de ontwikkeling van het kind zo bedreigen dat daar wat aan gedaan moet worden. De raadsonderzoeker wil daarom een zo goed mogelijk beeld krijgen van het kind en zijn omstandigheden. Hij let ook op de gezinssituatie en eventuele problemen van de gezinsleden.

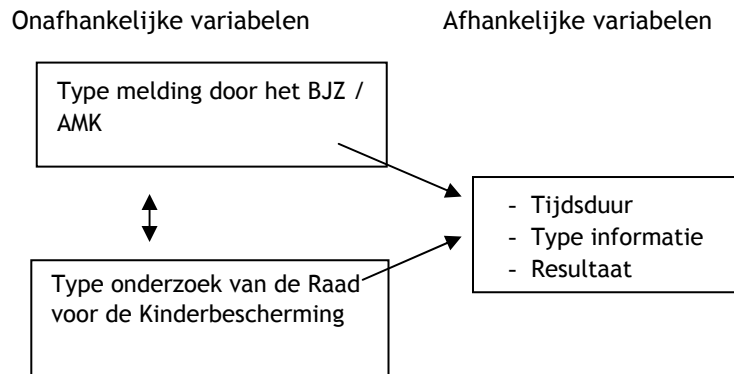
Om na te gaan of er sprake is van dubbel werk is het nodig om te inventariseren welke informatie beschikbaar is op het moment van melding door BJZ en AMK. Er is een taxatie gemaakt van de volledigheid en kwaliteit van de beschikbare informatie bij aanvang van het raadsonderzoek, afgezet tegen de informatie die nodig is om tot een gefundeerd en gewogen advies te komen. Verder is nagegaan indien de Raad wel gebruik maakt van de informatie van het BJZ hoe de raadsmedewerker deze informatie bij betrokkenen toetst.

Het onderzoek moet ook inzicht geven in de wijze waarop de Raad in het raadsonderzoek reageert op de melding. Van belang was daarom na te gaan of de melding van invloed is op de reactie van de Raad. Hierbij is gekeken naar:

- a) inhoud van de melding (problematiekomschrijving, zoals lichamelijke of psychische mishandeling of verwaarlozing, of seksueel misbruik);

- b) de urgentie (wel of niet crisismelding), en
- c) de meldende instelling (BJZ of AMK).

In de onderzoeksrapportage zal worden ingegaan op de vraag of het type melding van invloed is op de wijze waarop het raads-onderzoek wordt uitgevoerd. Ook kijken we naar de invloed daarvan op de tijdsduur van het onderzoek, de extra informatie die het onderzoek oplevert en het formele resultaat van het onderzoek. De beantwoording van deze tweede onderzoeksvraag is gebaseerd op statistische analyse van de verzamelde data uit het dossieronderzoek. Hierbij is vooral bekeken wat de onderlinge relatie is tussen het type melding en het raads-onderzoek en de samenhang met een aantal onafhankelijke variabelen (zie schema).

Tevens is nagegaan wat de onderlinge samenhang is tussen tijdsduur, inhoud en resultaat van het onderzoek. De Raad is gelegitimeerd om een onderzoek in te stellen naar een verzorgings- en opvoedingssituatie van een minderjarige, wanneer sprake is van een (vermoedelijke) schending van het fundamentele recht van de minderjarige op een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en uitgroei naar zelfstandigheid en wanneer op grond daarvan een maatregel van kindbescherming overwogen moet worden. De Raad zal de rechter verzoe-ken een maatregel uit te spreken indien het vermoeden van een ernstige bedreiging van het kind tijdens het onderzoek door feiten of omstandigheden bevestigd wordt, en andere middelen hebben gefaald of naar is te voorzien zullen falen. Die beschermingsmaatregelen bestaan uit een (voorlopige) OTS, voorlopige voogdij, ontheffing of ontzetting.

Wanneer de Raad besluit de rechter een (voorlopige) maatregel te vragen, al dan niet met een machtiging tot uithuisplaatsing, moet in het rapport, dat deel uitmaakt van het rekest, informatie staan waarom de maatregel wordt gevraagd, met benoeming en onderbouwing van de in de wet genoemde gronden.

Aan de rechters is gevraagd om een waardering te geven van de informatie die verstrekt wordt bij een verzoek tot een kinderschermingsmaatregel. De rechters is gevraagd of er volgens hun inzichten sprake is van een toegevoegde waarde van het raadsonderzoek ten opzichte van de informatie in de melding door BJZ of AMK. In het bijzonder kwam hierbij het aspect van onafhankelijke toetsing (waarborging) aan de orde.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 vindt u een beschrijving van de onderzoeksaanpak. In hoofdstuk 3 gaan we in op de vraag welke informatie beschikbaar is op het moment van de melding door BJZ en AMK. Hoofdstuk 4 behandelt de reactie van de Raad op de melding, de praktische uitvoering van het raadsonderzoek en de vragen naar de zelfstandige waarde van het raadsonderzoek. Hoofdstuk 5 beschrijft de opvattingen van de rechters over de waarde van het raadsonderzoek en de kwaliteit van de rapportages. Hoofdstuk 6 tot slot bevat de conclusies van het onderzoek en een aantal aanbevelingen.

2 Opzet en aanpak van het onderzoek

2.1 Inleiding

De onderzoeks aanpak is gebaseerd op het gebruik van drie bronnen: een grootschalig en landelijk representatief onderzoek naar dossiers van beschermingsonderzoeken; een twintigtal interviews met raadsonderzoekers als check op het grootschalige dossieronderzoek en als verdieping van de kwantitatieve onderzoeksdata; en een onderzoek onder rechters met ervaring in beschermingszaken in alle arrondissementen naar de vraag of het raadsonderzoek een meerwaarde heeft.

2.2 Dossieronderzoek: kwantitatieve en kwalitatieve dataverzameling

In totaal hebben alle 22 locaties van de Raad meegewerkt aan het dossieronderzoek. In het onderzoek zijn aan de hand van een vragenlijst de dossiers van 698 gezinszaken onderzocht. Dit is gebeurd door beleidsmedewerkers van de Raad voor de Kinderbescherming zelf. Deze beleidsmedewerkers hebben tijdens een introductie uitleg gekregen over de wijze van invullen van de internetvragenlijst. Om te kijken of de dossiers door deze beleidsmedewerkers op dezelfde manier werden beoordeeld, hebben ze allemaal dezelfde voorbeeldcasus gescoord. De inter-beoordelaars-betrouwbaarheid laat zien hoe de beleidsmedewerkers overeenstemmen over de gescoorde variabelen. In deze analyse zijn alleen de numerieke variabelen meegenomen. Uiteindelijk bleek de overeenstemming tussen de

beleidsmedewerkers zeer groot, namelijk groter dan 0,9 (Pearson-correlatie). Dit betekent dat we ervan uit kunnen gaan dat de dossiers op dezelfde manier gescoord zijn door de beleidsmedewerkers.

Als tweede check op de betrouwbaarheid hebben de onderzoekers na afloop van het dossieronderzoek een aselechte steekproef van twintig zaken getrokken, één per regio. Over deze dossiers zijn de raadsonderzoekers geïnterviewd die dit onderzoek uitgevoerd hebben. Hierbij is gekeken of een aantal belangrijke gegevens die uit de vragenlijst in het dossieronderzoek naar voren komen, klopt met de feiten zoals die door deze raadsonderzoekers worden aangegeven. De beleidsmedewerkers zijn vooraf geïnformeerd dat deze controletoes zou plaatsvinden, maar ze wisten niet welk dossier hiervoor zou worden genomen. De gegevens die uit de vragenlijst komen, komen goed overeen met de verhalen van de raadsonderzoekers zelf. Tijdens deze interviews is de raadsonderzoekers ook gevraagd naar achtergrond- en procesinformatie die niet altijd in de dossiers terug te vinden is. Deze informatie geeft op bepaalde punten een kwalitatieve verdieping. De belangrijkste resultaten uit deze interviews, die als aanvulling dienen op het dossieronderzoek, zijn verwerkt in hoofdstuk 4.

Dossierbestand

De zaken die in het onderzoek zijn meegenomen zijn random gekozen beschermingszaken die gemeld zijn door BJZ/AMK; het gaat hierbij om zaken die voor 1 juni 2006 zijn afgehandeld. Hierbij is gestreefd naar een gelijke verdeling van de zaken per locatie (30 zaken). Voor de locaties Den Haag en Rotterdam zijn meer zaken (namelijk 50 zaken) gedaan omdat daar ook meer zaken aangemeld worden (zie tabel B2.1, bijlage 1). In het dossieronderzoek zijn uiteindelijk 698 gezinszaken meegenomen waarbij in ongeveer een derde van de zaken meer kinderen betrokken zijn (218 gezinszaken, 31%, zie tabel 2.1). In een klein aantal gezinszaken (6%) is het raadsonderzoek uitgebreid naar andere kinderen uit het gezin (zie bijlage 1, tabel B3.2). Voornaamste reden was dat er ook zorgen over de andere kinderen bestonden.

Tabel 2.1 Op hoeveel kinderen heeft dit raadsonderzoek in totaal betrekking?

Aantal kinderen in een gezinszaak	Aantal	%
1 kind	480	69
2 kinderen	141	20
3 kinderen	52	7
4 kinderen	17	2
5 kinderen	4	1
6 kinderen	2	0
7 kinderen	1	0
10 kinderen	1	0
Totaal	698	100 ²

Als het bij de gezinszaken gaat om meer kinderen dan zijn het er meestal twee (20%). In een klein aantal gevallen gaat het om drie kinderen of meer (11%) (zie tabel 2.1). Voor de analyses in dit rapport hebben we elk kind als een aparte case in het onderzoek meegenomen. Dit betekent dat er uiteindelijk, na opschoning van het databestand, 1028 kindzaken in het onderzoek zijn meegenomen (zie bijlage 1, tabel B2.1). In de tabellen in dit rapport kan het totale aantal kindzaken afwijken van 1028, omdat voor sommige kinderen bepaalde vragen niet (of niet volledig) ingevuld zijn. Ook is het zo dat bepaalde vragen alleen betrekking hebben op een bepaalde subgroep van kinderen waardoor de aantallen automatisch lager uitkomen dan 1028.

Respondentengroep

De verdeling van het aantal jongens en meisjes is ongeveer gelijk. Iets meer jongens (51%) dan meisjes (49%) zijn meegenomen in dit onderzoek. Het merendeel van de kinderen verbleef bij de moeder (42%), eventueel met een nieuwe partner (zie tabel 2.2). Ongeveer een kwart van de kinderen verblijft bij beide ouders (24%). Een klein aantal woont bij hun vader (6%). De overige kinderen wonen bij familie, in een pleeggezin of in een residentiële setting (28%). De categorie 'anders' bevat vooral kinderen die tijdens het raadsonderzoek ergens anders zijn gaan wonen of deels bij moeder en deels bij vader, of deels bij anderen zoals de grootouders wonen. Een klein aantal van de kinderen woont bij de ouders van vrienden.

² Ten gevolge van afronding telt het totaal niet geheel op tot 100.

Tabel 2.2 Waar verbleef het kind tijdens het raadsonderzoek (n=1028)?

	Aantal	%
Bij moeder (eventueel met nieuwe partner)	427	42%
Bij vader (eventueel met nieuwe partner)	60	6%
Bij ouders samen	245	24%
Bij pleeggezin	65	6%
Bij andere familieleden	49	5%
Residentieel	67	7%
Anders	115	11%
Totaal	1028	100%

2.3 Interviews kinderrechters

Naast het dossieronderzoek en de interviews met twintig raads-
onderzoekers zijn interviews met rechters gehouden. Uit ieder
arrondissement is een rechter geïnterviewd die ervaring heeft
met beschermingszaken. Uiteindelijk zijn er 19 rechters geïnter-
viewd. Daarbij hebben sommige rechters voor het gesprek nog
de opvattingen van hun collega's gepeild. Dit betekent dat het
materiaal een landelijk dekkend beeld geeft.

Met de kinderrechters is gesproken over hoe zij de informatie
die verstrekt wordt bij een verzoek tot een kindbescher-
mingsmaatregel beoordelen en waarderen. Wat verwachten zij
van een raadsrapportage en voldoen de raadsrapporten aan die
verwachtingen? In de interviews is ingegaan op de vraag of de
kinderrechters van mening zijn dat het raadsonderzoek een
toegevoegde waarde heeft ten opzichte van de informatie in de
melding door BJZ of AMK. In het bijzonder is hierbij het aspect
van onafhankelijke toetsing (waarborging) aan de orde gesteld.

3 De rol van Bureau Jeugdzorg en AMK en het verzoek tot een raadsonderzoek

3.1 Inleiding

Het Bureau Jeugdzorg (BJZ) vormt de centrale toegang tot de jeugdzorg en is krachtens de Wet op de Jeugdzorg de eerste lijnsvoorziening voor kennisgeving van opgroei- en opvoedingsproblemen en meldingen van (vermoedens van) kindermishandeling. Binnen BJZ fungeert het AMK als meldpunt voor (vermoedens van) kindermishandeling. De Raad is met de invoering van de Wet op de Jeugdzorg een tweedelijnsorganisatie en niet langer rechtstreeks toegankelijk voor meldingen van ernstige opvoedingsituaties en kindbedreigende verzorgingsituaties, maar in principe alleen nog toegankelijk via het BJZ/AMK. Een uitzondering zijn de crisissituaties, wanneer er een dusdanig acute en ernstige bedreiging is dat een onmiddellijke beschermingsmaatregel nodig is. In die situaties is het wel mogelijk om rechtstreeks te melden bij de Raad.

Doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in de inhoud van het raadsonderzoek, in relatie tot de beschikbare informatie in de melding van het BJZ/AMK. In dit hoofdstuk gaan we in op de vraag welke informatie beschikbaar is op het moment van melding door het BJZ/AMK. Er is een taxatie gemaakt van de volledigheid en kwaliteit van de beschikbare informatie bij aanvang van het raadsonderzoek, afgezet tegen de informatie die nodig is om tot een gefundeerd en gewogen advies te komen. Indien de Raad wel gebruik maakt van de informatie van het BJZ/AMK, hoe toetst de raadsmedewerker deze informatie dan bij betrokkenen?

In dit hoofdstuk gaan we in op de volgende onderzoeksvragen:

- Welke informatie is beschikbaar op het moment van melding door BJZ of AMK?
- In welke mate voldoen meldingen van BJZ of AMK aan de afgesproken landelijke kwaliteitscriteria in het landelijk toetsingskader?
- Is het op basis van de inhoud van de melding mogelijk om een rubricering in bepaalde typen meldingen te maken?
- Welke informatie is beschikbaar over het hulpverleningstraject voorafgaand aan de melding bij de Raad?
- Welk percentage BJZ-meldingen is oorspronkelijk afkomstig van het AMK?

3.2 Het traject bij AMK en BJZ voorafgaand aan de melding bij de Raad

Het is voor het onderzoek van belang om te weten of in eerste instantie de kinderen zijn aangemeld bij het AMK of bij het BJZ. Het AMK heeft immers de mogelijkheid om gedurende vier weken onderzoek te doen naar het gezin bij derden zonder de verplichting om ouders hiervan op de hoogte te stellen (Bruning, 2006). BJZ heeft deze mogelijkheid niet en informatie bij derden kan alleen met instemming van ouders (als het kind jonger dan 12 jaar is, anders is ook toestemming van de jongere zelf nodig) verkregen worden. Mogelijk kan dit ertoe leiden dat er een verschil in informatie is als het kind wordt aangemeld bij de Raad. Iets meer dan een derde van de kinderen is in eerste instantie aangemeld bij het AMK (36%), de overigen zijn bij BJZ aangemeld (zie bijlage 1, tabel B3.1). Het is niet uit het materiaal duidelijk geworden of en zo ja, hoeveel zaken er in eerste instantie bij het AMK zijn aangemeld en via het BJZ bij de Raad zijn aangemeld.

De instellingen die hebben doorverwezen naar of gemeld hebben bij het AMK of BJZ zijn vooral de school (12%), de politie (14%) of de ouders zelf (13%) (zie tabel 3.1). Naast de door ons opgegeven instellingen zijn er ook diverse andere instellingen genoemd. De categorie 'anders' vermeldt diverse andere instellingen, zoals de leerplichtambtenaar, de vrouwenopvang, gespecialiseerde gezinszorg of het ziekenhuis.

In twee derde van de zaken is van deze organisaties ook informatie beschikbaar in het dossier (68%). In een derde van de zaken ontbreekt echter de informatie van deze instellingen in het dossier (32%, zie bijlage 1, tabel B3.2).

Tabel 3.1 *Herkomst van de melding bij BJZ/AMK (n=1028, meerdere antwoorden mogelijk)*

	Aantal	%
Ouders / verzorgers	133	13%
Kind	17	2%
Familie	51	5%
Anoniem	53	5%
School	122	12%
Schoolarts	7	1%
Huisarts	12	1%
Politie	147	14%
Consultatiebureau	24	2%
Maatschappelijk werk	46	5%
CAD	4	0%
MEE	53	5%
Riagg / GZZ	75	7%
BJZ intern	105	10%
Anders	231	22%
Onbekend	36	4%

3.3 De beschikbare informatie op het moment van melding door het BJZ of AMK

Volgens het landelijke toetsingskader dient een verzoek van BJZ/AMK aan de Raad altijd schriftelijk ingediend te worden. In bijna alle zaken is informatie van het BJZ/AMK aanwezig in het dossier (94%). Bij 52 meldingen zijn er helemaal geen gegevens beschikbaar van BJZ/AMK. In bijna twee derde van de zaken waarover informatie aanwezig is, is er een aanmeldingsformulier en bij iets meer dan veertig procent een brief met toelichting (zie tabel 3.2).

Er blijken grote lokale verschillen te zijn in het schriftelijke materiaal dat het BJZ/AMK aanlevert (zie bijlage 1, tabel B3.3 t/m B3.6). Sommige locaties gebruiken andere formulieren dan het aanmeldingsformulier of een begeleidende brief.

Tussen het AMK en het BJZ is geen verschil in de wijze waarop zij de informatie aanleveren (zie bijlage 1, tabel B3.7 t/m B3.9).

Tabel 3.2 De informatie van het BJZ/AMK die aanwezig is in het dossier (n=914, meerdere antwoorden mogelijk)

	N	Ja	%
Informatie aanwezig	914	862	94%
Welke informatie aanwezig:			
Aanmeldingsformulier	862	541	63%
Brief met toelichting	862	360	42%
Andere informatie	862	317	37%

In een derde van de zaken leverde het AMK/BJZ andere informatie aan. Dit is vooral informatie van de verwijzers (34%), een evaluatie van de behandeling of hulpverlening die het gezin of het kind heeft gekregen (16%), de diagnose (9%), een screeningsverslag (5%), een verslag van een gedragsdeskundige of psycholoog (7%) of het indicatiebesluit (8%) (zie tabel 3.3).

Tabel 3.3 Welke andere informatie levert BJZ/AMK aan?

	N	%
Informatie verwijzers	109	34%
Evaluatie behandeling	51	16%
Diagnose	30	9%
Screeningsverslag	16	5%
Verslag gedragsdeskundige of psycholoog	23	7%
Indicatiebesluit	24	8%
Anders	64	20%
Totaal	317	100%

In bijna vier op de tien zaken gaat het om een crisis- of spoed-aanmelding (zie bijlage 1, tabel B3.10). Hierbij moet opgemerkt worden dat het helaas niet uit elkaar te halen is of het gaat om een spoed- dan wel crisisaanmelding. Er zijn medewerkers bij BJZ en AMK die aangeven dat er sprake is van spoed als men vindt dat deze zaak niet te lang op de wachtlijst mag staan. Een spoedzaak betreft dus niet hetzelfde als een crisissituatie. Dit betekent dat een mogelijke vertekening opgetreden kan zijn als het gaat om de typering van een crisis-/ spoedmelding. Voor crisiszaken is er een aantal landelijke afspraken vastgelegd, maar dit geldt niet voor de spoedzaken. Daarnaast is het zo dat

zaken die het BJZ en AMK als crisis/spoed aanmelden niet per se door de Raad als crisis/spoed behandeld hoeven worden. Van de zaken die als crisis/spoed zijn aangemeld heeft de Raad ruim de helft ook als crisis/spoed behandeld. Nog eens zeven procent van de zaken die niet als crisis/spoed worden aangemeld (of waar dit tenminste niet van in het dossier staat aangegeven) pakt de Raad wel op als crisis/spoed (zie bijlage 1, tabel B3.11). Er zijn grote regionale verschillen in de mate waarin zaken als crisis/spoed worden aangemeld bij de Raad. In Breda en Groningen is dit bij meer dan drie kwart van de zaken het geval, terwijl het in Almelo nog niet om tien procent van de zaken gaat (zie bijlage 1, tabel B3.12).

Volgens de landelijke samenwerkingsafspraken tussen BJZ en de Raad dient er bij een verzoek aan de Raad in een crisis-/ spoed-situatie naast een schriftelijk verzoek van het BJZ ook een mondeling overleg te zijn. Dat kan zowel telefonisch als 'face-to-face'. Over de crisis-/spoedaanmeldingen is in een klein aantal (18%) gevallen inderdaad mondeling overleg geweest. Hoewel dit iets hoger ligt dan voor de gewone meldingen (10%) kan men concluderen dat aan deze kwaliteitseis in het merendeel van de spoedeisende zaken niet wordt voldaan of dat dit niet is terug te vinden in het dossier (zie bijlage 1, tabel B3.13). Het BJZ is verantwoordelijk voor het informeren van de cliënten als het van oordeel is dat de Raad om een onderzoek moet worden gevraagd. Hiervan kan worden afgeweken als het informeren een mogelijke dreiging kan betekenen voor de jeugdige. Deze beslissing wordt in het verzoek aan de Raad beargumenteerd. In het landelijke toetsingskader is de afspraak gemaakt dat in de melding aan de Raad informatie is opgenomen over het moment waarop ouders en jongeren ouder dan 12 jaar op de hoogte zijn gebracht van het verzoek aan de Raad om een onderzoek en over hun reactie op dit verzoek. In de informatie van het BJZ staat in meer dan de helft van de zaken niet vermeld wat de reactie is van de ouders op het verzoek tot een raadsonderzoek. Als het gaat om de kinderen is een klein aantal van de kinderen geïnformeerd. Van de kinderen van twaalf jaar of ouder wordt ongeveer dertig procent hiervan op de hoogte gesteld, bij de kinderen die jonger dan twaalf zijn is dit maar vier procent (zie tabel 3.4). De reactie van de kinderen op het verzoek staat bij ruim de helft vermeld in de informatie. Als er informatie is, bevat deze wel gegevens over de houding van de ouders en kinderen tegenover het verzoek tot onderzoek. Uit de dossiers waarin de reactie van de ouders of kinderen

vermeld staat, blijkt dat ruim twee derde van de ouders het eens is met de reden tot het verzoek aan de Raad (68%) en dat ongeveer de helft van de kinderen (54%) het hiermee eens is (zie bijlage tabel B3.14, B3.15). Er zijn echter maar weinig ouders en kinderen die niet aan het onderzoek willen meewerken. In totaal willen 28 ouders en 12 kinderen niet meewerken. Er is ook gekeken of er informatie is waaruit blijkt dat ouders niet kunnen meewerken. Dat is in 16 zaken het geval. Het gaat dan vooral om ouders die in het buitenland verblijven. Daarnaast is in twee zaken expliciet vermeld dat vanwege de veiligheid niet aan de ouders verteld is dat er een raads melding is gedaan.

Tabel 3.4 Staat vermeld dat cliënt op de hoogte is van het verzoek aan de Raad?

	N	Ja	%
kind op de hoogte is van verzoek aan de Raad (kinderen ouder dan 12 jaar)	468	147	31%
kind op de hoogte is van verzoek aan de Raad (kinderen jonger dan 12 jaar)	457	19	4%
de ouders het eens/oneens zijn met de reden voor het verzoek aan de Raad	911	417	46%
het kind het eens/oneens is met de reden voor onderzoek	166	85	51%

3.4 De inhoud van de melding

Nagegaan is of in de aanmelding van het BJZ/AMK een reden is aangegeven voor een verzoek tot een raadsonderzoek. In de meeste gevallen is dat wel het geval (96%), in een klein aantal zaken (4%) is dat niet het geval. Als voornaamste reden voor een verzoek tot een raadsonderzoek geven de medewerkers van het AMK of BJZ veelal aan dat gedwongen hulpverlening nodig is. Vrijwillige hulpverlening is niet (meer) mogelijk, omdat de ouders of jongeren zelf niet willen meewerken, of omdat de vrijwillige hulpverlening de situatie niet verandert (46%). Een belangrijker reden is dat de ouders de kinderen dusdanig verwaarlozen dat er sprake is van een bedreigende situatie (24%). Ook het problematische gedrag van jongeren zelf is reden voor het verzoek (20%). Zowel fysiek als seksueel geweld worden genoemd, waarbij niet altijd duidelijk is of de kinderen slachtoffer of getuige zijn van het geweld (15%). Daarnaast is sprake

van een groep jongeren die dusdanige problemen hebben dat de ouders niet in staat zijn om hier goed mee om te gaan. Deze ouders zijn pedagogisch onmachtig omdat de jongeren zich onttrekken aan elke vorm van gezag (16%). Opvallend is dat er nauwelijks gesproken wordt in termen van een onveilige situatie of crisis (3%) (zie tabel 3.5).

Tabel 3.5 Reden genoemd door BJZ/AMK voor het verzoek (N=802, meer antwoorden mogelijk)

	Aantal	%
Vrijwillige hulpverlening kan/lukt niet	365	46%
Verwaarlozing/zorgelijk opvoedingsklimaat	194	24%
Problematiek kinderen	164	20%
Pedagogische onmacht ouders	129	16%
(Getuige) fysiek geweld	123	15%
Bedreiging ontwikkeling kind	75	9%
Ontspoord gedrag jongeren	53	7%
Verslavingsproblemen van ouders	50	6%
Onduidelijkheid gezag	49	6%
Psychiatrische problemen ouders	47	6%
Schoolverzuim	47	6%
Relationele spanningen ouders	43	5%
Niet naar huis terugkunnen na uithuisplaatsing	39	5%
Onveilige/ crisissituatie	24	3%
Melding ander kind in het gezin	21	3%
Financiën	17	2%
Criminaliteit	14	2%
Geen huisvesting	11	1%
Verstandelijke beperking van de ouders	8	1%
Anders	24	3%

In de helft van de zaken (51%) is verder uitleg gegeven aan de Raad over de achtergronden of redenen van het verzoek tot onderzoek. Meestal gebeurt dit schriftelijk (44%), minder vaak gebeurt dit mondeling (13%) (zie bijlage 1, tabel B3.16 en B3.17).

In de kwaliteitseisen aan de informatie volgens de landelijke afspraken moet uit feiten en omstandigheden blijken dat er sprake is van een vermoedelijke bedreiging van de ontwikkeling en de oorzaken. Nagegaan is of de reden voor het verzoek tot het raadsonderzoek vooral op meningen is gebaseerd of op feiten. Onder feiten verstaan we aantoonbare daden (bijvoorbeeld blauwe plekken). Onder meningen verstaan we, dat men

vermoedt of denkt te weten dat een kind mishandeld wordt. Gevraagd is aan degene die de dossiers gescreend hebben om een zevenpuntsschaal in te vullen. Duidelijk is dat het verzoek van het BJZ/AMK zelden alleen maar op meningen is gestoeld, veelal is het een mengeling van feiten en meningen, waarbij de melder van het BJZ/AMK zich meer baseert op feiten dan op meningen. Gemiddeld ligt de score op 4.6 (tabel 3.6).

Tabel 3.6 In welke mate is deze reden gebaseerd op meningen dan wel feiten (n=909, gemiddelde 4.6)?

Alleen meningen			Meningen én feiten			Alleen feiten
1	2	3	4	5	6	7
1%	1%	7%	47%	18%	22%	4%
7	13	67	425	161	198	38

Omdat een beschermingsmaatregel alleen kan worden uitgesproken als het kind in zijn of haar ontwikkeling bedreigd wordt is het van belang om te weten of de medewerkers van het BJZ/AMK hierover expliciet informatie leveren. In de meeste gevallen bevat de informatie ook aanwijzingen dat het kind wordt bedreigd in zijn of haar ontwikkeling (96%). In maar enkele gevallen is hierover geen informatie beschikbaar (4%). Hierbij worden vooral zaken genoemd die betrekking hebben op de gezinsomstandigheden. Pedagogische onmacht van de ouders (70%) vooral in combinatie met de gedragsproblemen van de jongeren of kinderen (51%) is een belangrijke reden voor de melders om te spreken van een dusdanig ernstige situatie dat onderzocht moet worden of een kinderbeschermingsmaatregel noodzakelijk is. Het niet mee willen werken aan de vrijwillige hulpverlening wordt ook in meer dan de helft van de zaken als reden genoemd (62%). Dit kan zowel de ouders als de kinderen zelf betreffen. Andere veel genoemde gezinsomstandigheden zijn ouders met psychiatrische problemen (20%), verslavingsproblematiek (16%), of huiselijk geweld (25%) (zie tabel 3.7). Een andere categorie die vaak genoemd is, is het ontspoorde gedrag van jongeren zelf. Het betreft jongeren in de middelbare schoolleeftijd, die onwenselijk gedrag vertonen zoals verkeerde vrienden hebben (loverboys), weglopen van huis, crimineel gedrag, ernstig schoolverzuim of verslavingsproblematiek. Dit gaat ook altijd gepaard met pedagogische onmacht van de ouders, omdat deze jongeren zich niets meer lijken aan te trekken van het ouderlijk gezag.

Opvallend is dat de scores op dit item veel hoger zijn dan bij de reden waarom men is aangemeld. In de meeste gezinnen spelen meerdere problemen. Kennelijk wordt in de aanmelding het voornaamste probleem genoemd (meestal dat vrijwillige hulpverlening niet lukt en men zich zorgen maakt over het kind), terwijl er meer informatie gegeven wordt over het gezin in relatie tot een mogelijke bedreiging van de ontwikkeling van het kind.

Tabel 3.7 Om wat voor soort bedreiging van de ontwikkeling van het kind gaat het? (N=1028, meerdere antwoorden mogelijk)

	Aantal	%
Gedragsproblemen	433	51%
Ontwikkelingsachterstand	189	22%
Pedagogische onmacht ouders	596	70%
Verstandelijke beperking van de ouders	45	5%
Psychiatrische problemen ouders	172	20%
Verslavingsproblemen van ouders	134	16%
Onvoldoende meewerken aan hvl door ouders	366	43%
Onvoldoende meewerken aan hvl door kind	157	19%
(Getuige) fysiek geweld	208	25%
Seksueel geweld ouders/gezinsleden	29	3%
Fysiek geweld door anderen	18	2%
Seksueel geweld door anderen	23	3%
Verwaarlozing/zorgen opvoedingsklimaat	51	6%
Ontspoord gedrag jongeren	162	18%
Relationele spanningen ouders	41	5%
Financiën	24	3%
Geen huisvestiging	11	1%
Anders	49	6%

3.5 De beschikbare informatie van derden op het moment van melding bij de Raad

Nagegaan is welke informatie van derden er door het AMK/BJZ is aangeleverd. Er is vooral informatie van de ouders aanwezig (83%), daarnaast is er informatie van de kinderen (65%), gevolgd door de informatie van de school (42%) en andere hulpverleningsinstanties (48%). Informatie van de politie en het Riagg is in minder dan één op de vijf kindzaken aanwezig. In geringe mate is er informatie van de huisarts of de arts van het consultatiebureau (respectievelijk 9% en 7%) (zie tabel 3.8). Dit is opvallend omdat deze vooral als belangrijke signaleerders genoemd worden in de Rapporten van de Inspectie (*Horen, zien, niet zwijgen*, 2004) of het sturingsadvies van Operatie Jong (2006).

Tabel 3.8 Informatie in dossier van de volgende partijen (N=923)

	Ja	
Ouders/verzorgers	762	83%
Betrokken kinderen	597	65%
Andere familie	132	14%
Huisarts	79	9%
School	384	42%
Consultatiearts	65	7%
Maatschappelijk werk	96	10%
Politie	168	18%
Leerplichtambtenaar	66	7%
Riagg	171	19%
MEE	62	7%
CAD	11	1%
Andere hulpverleningsinstanties	443	48%
Andere partijen	52	6%

Daarnaast is per zaak gekeken of er informatie van derden aanwezig was en van hoeveel personen/instanties. Dan blijkt dat in vijf procent van de zaken helemaal geen informatie van derden aanwezig is. Meestal is er van drie of vier verschillende partijen informatie aangeleverd door het BJZ/AMK (resp. 25% en 23%). Bij ongeveer een kwart van de zaken (24%) is informatie geleverd van meer dan vier bronnen. In minder dan een kwart van de zaken is er informatie van een of twee andere partijen

aanwezig (resp. 10% en 13%) (zie bijlage 1, tabel B3.18). Als we kijken uit welke hoek de informatie komt, dan blijkt dat er vanuit de kant van de familie met meerdere mensen gesproken wordt. In 16% van de zaken is er helemaal niet met ouders, kinderen of andere familieleden gesproken. Eerste- en tweede-lijnsorganisaties zijn in ruim de helft van de zaken geraadpleegd (zie tabel 3.9).

Er is vanuit het AMK iets vaker geen informatie beschikbaar vanuit de familie dan wanneer het BJZ de zaak heeft aangemeld, namelijk 20% versus 13%. Voor wat de informatie vanuit de eerstelijnsvoorzieningen betreft, levert het BJZ bij meer zaken geen informatie dan het AMK (45% versus 33%) (zie bijlage 1, tabel B3.19 t/m B3.21). Dit bevestigt de veronderstelling dat een melding via het AMK andere informatie van derden oplevert dan als de melding via het BJZ gaat.

Tabel 3.9 Aantal partijen waarover informatie is aangeleverd door BJZ/AMK, uitgesplitst naar de verschillende informatiebronnen (n=923)

	Informatie			
	Geen	1 persoon	2 personen	3 of meer personen
Totaal	5%	10%	13%	72%
Familie (ouders/kinderen/familie)	16%	18%	55%	11%
1 ^e lijnsorganisaties (school, amw, politie, arts)	41%	35%	17%	7%
2 ^e lijnsorganisatie (MEE, Riagg, CAD, overigen)	37%	52%	10%	1%

Gevraagd is ook welk type informatie aanwezig is in het dossier. Dan valt op dat er vooral informatie is over een mondeling of telefonisch gesprek met de ouders, de kinderen en andere familieleden. Schriftelijke informatie is vooral aanwezig van de instellingen in de tweedelijnszorg zoals de Riagg, MEE of CAD. Van de eerstelijnsorganisaties is in de helft van de zaken of schriftelijke of mondelinge informatie aanwezig. Van de Riagg is vooral een schriftelijke verklaring of een onderzoeksrapport in het dossier dat het AMK/BJZ aanlevert. Onder de categorie 'anders' vallen de meldingsverslagen of worden de partijen of instellingen genoemd in het meldingsverslag (zie tabel 3.10).

Tabel 3.10 Welk type informatie is er van de andere partijen aanwezig
(N=923, meerdere antwoorden mogelijk)

	Ja	Percentage	Mondeling	Schriftelijk	Anders
Ouders/verzorgers	762	83%	76%	19%	8%
Betrokken kinderen	597	65%	67%	22%	15%
Andere familie	132	14%	60%	30%	11%
Huisarts	79	9%	62%	25%	18%
School	384	42%	54%	40%	12%
Consultatiearts	65	7%	54%	34%	14%
Politie	168	18%	46%	53%	13%
Leerplichtambtenaar	66	6%	35%	53%	15%
Maatschappelijk werk	96	11%	46%	51%	8%
Riagg	171	18%	31%	64%	13%
MEE	62	6%	21%	76%	16%
CAD	11	1%	64%	55%	9%
Andere hulpverleningsinstanties	443	43%	36%	60%	13%
Andere partijen	52	5%	48%	37%	23%

Er is ook op zaakniveau gekeken hoe vaak er schriftelijke informatie van derden aanwezig was. In een op de vijf zaken is er geen schriftelijke informatie aanwezig, in ruim een kwart van de gevallen is er schriftelijke informatie van één bron en in iets meer dan helft van de gevallen van twee of meer bronnen.

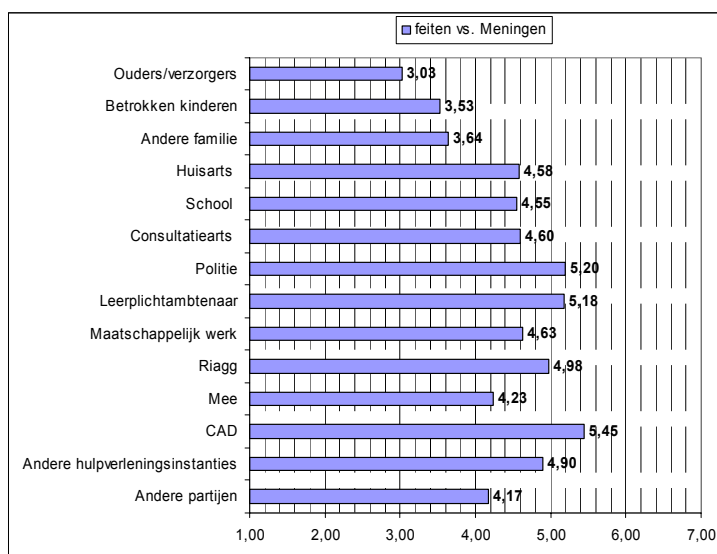
Tabel 3.11 Aantal keren dat er schriftelijke informatie van derden aanwezig is

	Aantal	%
Geen schriftelijke informatie	192	21%
1 schriftelijke bron	250	27%
2 of meer schriftelijke bronnen	481	52%
Totaal	923	100%

Van de informatie die door het BJZ/AMK is aangeleverd is nagegaan of deze informatie vooral op feiten is gebaseerd of vooral op meningen. Op een zevenpuntsschaal is de informatie van derden beoordeeld. Opvallend is dat het CAD het hoogste scoort als het gaat om informatie die gebaseerd is op feiten (1 = geheel gebaseerd op meningen en 7 = geheel op feiten). Als iemand boven de vier scoort gaat deze meer richting feiten, onder de vier richting meningen. Alleen de familie, ouders en

kinderen scoren onder de vier. Alle anderen scoren boven de vier met als uitschieters, naast het CAD, de politie en de leerplichtambtenaar (zie figuur 3.1).

Figuur 3.1 Bestaat de informatie vooral uit feiten of meningen (n=923)

Er is gekeken waarop de informatie betrekking heeft. Daarin is een onderscheid gemaakt tussen informatie over het probleem zelf, de oorzaak van de problemen en de mogelijke oplossingsrichting van het probleem. Dit sluit aan bij het type onderzoek dat de raadsonderzoeker uitvoert, namelijk naar het probleem zelf, de oorzaak ervan of mogelijke hulpverlening die geïndiceerd is. De informatie heeft vooral betrekking op het probleem zelf en minder op de oorzaak ervan. Alleen de tweedelijnsvoorzieningen scoren boven de 70% als het gaat om informatie over de oorzaken van het probleem. Over de oplossingsrichting van het probleem is beduidend minder informatie aanwezig.

Tabel 3.12 Waarop heeft de informatie door derden betrekking? (N=923, meerdere antwoorden is mogelijk)

	N	%	Probleem	Oorzaak probleem	Oplossing- richting
Ouders/verzorgers	762	83%	96%	59%	25%
Betrokken kinderen	597	65%	98%	44%	18%
Andere familie	132	14%	89%	49%	32%
Huisarts	79	9%	91%	33%	17%
School	384	42%	99%	39%	12%
Consultatiearts	65	7%	91%	40%	14%
Politie	168	18%	95%	43%	7%
Leerplichtambtenaar	66	6%	94%	47%	18%
Maatschappelijk werk	96	11%	95%	67%	34%
Riagg	171	18%	85%	80%	44%
MEE	62	6%	94%	76%	61%
CAD	11	1%	82%	82%	27%
Andere hulp- verleningsinstanties	443	43%	92%	72%	46%
Andere partijen	52	5%	92%	52%	21%

Ook voor de inhoud van de informatie is op casusniveau gekeken hoeveel informatie er beschikbaar is over de mogelijke oplossingsrichting. In meer dan de helft van de zaken is er geen schriftelijke informatie hierover aanwezig. Bij een kwart van de zaken is er schriftelijke informatie vanuit één bron aanwezig. En in één op de vijf zaken heeft het BJZ/AMK meerdere schriftelijke bronnen aangeleverd waarin iets staat over de mogelijke oplossingsrichting van het probleem (22%) (zie tabel 3.13).

Tabel 3.13 Aantal keren dat de schriftelijke informatie gericht was op mogelijke oplossingsrichtingen (n=923)

	Mogelijke oplossing	%
Geen schriftelijke informatie	484	52%
1 schriftelijke bron	234	25%
2 of meer schriftelijke bronnen	205	22%
Totaal	923	100%

3.6 De informatie over het hulpverleningstraject voorafgaand aan de melding bij de Raad

In het onderzoek is nagegaan of in de informatie van het BJZ/AMK is aangegeven welke hulp tot op het moment van de melding aan het gezin geboden is. In het merendeel van de casussen (84%) is er informatie over het hulpverleningstraject. In het merendeel van de casussen is er ook informatie over waarom vrijwillige hulpverlening niet (meer) mogelijk is. Maar in iets meer dan één op de drie zaken wordt in de informatie ook onderbouwd wat de risico's zijn voor het kind als er geen gedwongen hulpverlening gerealiseerd wordt (zie tabel 3.14).

Tabel 3.14 Beschikbare informatie van AMK/BJZ over het hulp- verlenings- traject (N=912)

	Informatie aanwezig	%
Het hulpverleningstraject	768	84%
Duur hulpverleningstraject	499	55%
Waarom vrijwillige hulpverlening niet (meer) mogelijk is	758	83%
Inschatting risico's voor het kind bij uitblijven gedwongen hulpverlening	345	38%

Als het gaat om de beschikbare informatie is het van belang om te weten of er sprake is geweest van een hulpverleningstraject en hoe lang dit geduurd heeft. Bij iets minder dan de helft van de zaken is in het dossier informatie aangetroffen over de duur van het hulpverleningstraject voorafgaand aan de melding bij de Raad. Gemiddeld duurt dit bijna 22 maanden; bij vijftig procent hiervan was dit korter dan een jaar en bij de andere helft juist langer dan een jaar. Bij tien procent van deze zaken was er helemaal geen sprake van een hulpverleningstraject (zie bijlage 1, tabel B3.23 en B3.24). Er komen nadat de zaak door het AMK of BJZ is aangemeld nog maar weinig zorgmeldingen vanuit andere organisaties binnen bij de Raad (9%) (zie bijlage 1, tabel B3.25).

3.7 De meldingen van BJZ en AMK in relatie tot de afgesproken landelijke kwaliteitscriteria

De Raad is met de invoering van de Wet op de Jeugdzorg een tweedelijns organisatie geworden. In principe worden alleen via het AMK of BJZ zorgelijke situaties rond kinderen gemeld met een verzoek tot een onderzoek. Alleen in acute en levensbedreigende situaties kan nog rechtstreeks gemeld worden bij de Raad. In wezen is de intakefunctie van de Raad daarmee overgenomen door het BJZ/AMK. Zij voeren de intake uit die eerst door de Raad werd gedaan. Om deze samenwerking tussen de Raad en het BJZ/AMK soepel te laten verlopen zijn er tussen de Raad en de MO-Groep landelijke afspraken gemaakt over de criteria waaraan de meldingen van het BJZ en AMK moeten voldoen. De vraag is of in de praktijk alle BJZ's en AMK's hieraan voldoen en de in hoeverre deze informatie steeds bruikbaar is voor de raadsmedewerker. In veel regio's afspraken over meld-protocollen voor het ordenen en onderbouwen van de informatie. Nagegaan is in hoeverre de meldingen voldoen aan de landelijke criteria. In de landelijke samenwerkingsafspraken staan drie eisen waaraan het verzoek tot een raadsonderzoek door het BJZ moet voldoen.

De eerste eis is dat het verzoek altijd schriftelijk gedaan moet worden. De tweede eis is dat de benodigde gegevens aanwezig zijn volgens het opgestelde model. De derde eis is dat uit feiten en omstandigheden moet blijken dat er sprake kan zijn van vermoedelijke bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige alsmede dient aangegeven te worden:

- Welke factoren deze bedreiging veroorzaken en in stand houden;
- Welke hulpverlening hiervoor volgens het BJZ aangewezen is;
- Waarom deze hulpverlening niet op vrijwillige basis mogelijk is of ontoereikend is om die bedreiging af te wenden.

We kunnen constateren dat aan de eis van de schriftelijke informatie bijna altijd wordt voldaan (94%) (zie tabel 3.15). Ook bevat de informatie bijna altijd aanwijzingen voor een vermoedelijk bedreigende situatie voor de ontwikkeling van het kind (96%). In het merendeel van de zaken vermeldt de informatie van de melding ook de reden waarom hulpverlening niet meer toereikend is (83%). Maar heel weinig wordt aan geen

enkele van deze kwaliteitseisen voldaan (1%). Ruim drie kwart van de zaken voldoet in globale lijnen aan alle drie de eisen van het protocol (78%). Opgemerkt dient te worden dat de inhoud van de informatie sterk varieert. Soms betreft het alleen een beschrijving van de problemen en de mogelijke oorzaken ervan zoals:

‘zorgen om veiligheid binnen thuissituatie. Onduidelijk of moeder ouderrol kan invullen in verband met psychiatrisch ziekte-beeld en middelengebruik en hierdoor loopt ontwikkeling van kind gevaar.’

Soms ook betreft het een onderbouwde diagnose over de problemen en de mogelijke oorzaken.

Voor de spoedeisende zaken geldt dat naast de andere kwaliteitseisen er altijd mondeling overleg moet zijn over de zaak. Dit blijkt in de praktijk niet een standaard te zijn. In minder dan één op de vijf zaken staat niet het dossier vermeld dat BJZ/AMK mondeling toegelicht heeft waarom dit een spoedeisende zaak is.

Zoals ook in de kwaliteitseisen staat vermeld dient de informatie te voldoen aan het opgestelde model. Bij het model ‘verzoek tot raadsonderzoek’ hebben we vooral gekeken naar de inhoudelijke informatie. Feitelijke zaken zoals datum verzoek, contactgegevens, gegevens kinderen en ouders nemen we hier niet in mee. De zorgmelding door het BJZ of AMK bevat gegevens over de datum van de melding, maar niet altijd over de verwijzende melder (zie tabel 3.15). Wel is er informatie over de geraadpleegde informatiebronnen, zoals ouders, jeugdige, school, huisarts. De reden van het verzoek is altijd toegelicht aan de hand van de gesignaleerde zorgsignalen, het klachtgedrag per kind en/of gezinsomstandigheden. Daarnaast is er altijd informatie over de bedreiging van de ontwikkeling van het kind. Deze wordt vooral beschreven in termen van gezinsomstandigheden. Tot slot staat niet altijd vermeld of de cliënt het eens of oneens is met de reden voor een verzoek tot een raadsonderzoek. We zijn nagegaan of er een relatie is tussen de meldende instantie (AMK of BJZ) en de kwaliteit van de informatie. Hierin is nauwelijks verschil te constateren.

Tabel 3.15 Overzicht van informatie waaraan voldaan zou moeten worden volgens model 'verzoek tot raadsonderzoek'

	Ja	Nee
Schriftelijke informatie aanwezig van BJZ/AMK	94%	6%
Aanwijzen voor bedreiging van de ontwikkeling	96%	4%
Reden waarom vrijwillige hvl niet toereikend	83%	17%
Informatie spoedeisend (wel/niet mondeling toegelicht)*	18%	82%
Informatie van verwijzende instelling/melder	68%	32%
Informatie over geraadpleegde bronnen	93%	7%
Reden van het verzoek (zorgsignalen)	96%	4%
Hulpverleningsgeschiedenis	84%	16%
Staat de reactie van de ouders op verzoek tot onderzoek vermeld	46%	54%

* We hebben hier de gegevens gebruikt over hoe de zaak door de melder zelf is aangemeld als spoed en crisis. Er is gecheckt voor die zaken die door de Raad als spoedzaken zijn behandeld, maar er is nauwelijks verschil te vinden in het aantal zaken waar wel mondeling overleg is geweest (18%) (zie bijlage 1, tabel B3.25).

3.8 Conclusie

Voor het onderzoek is het van belang te weten of de informatie van de melding van invloed is op de wijze waarop de raads-onderzoeker het onderzoek heeft uitgevoerd. Daartoe hebben we bekeken welke informatie beschikbaar is als de zaak wordt aangemeld bij de Raad. In het overgrote deel van de zaken is er informatie beschikbaar vanuit het BJZ en het AMK als de zaak wordt gemeld bij de Raad. De BJZ's en AMK's leveren veelal informatie aan in de vorm van een aanmeldingsformulier en/of in een begeleidende brief. Daarnaast leveren het BJZ en het AMK ook informatie aan van derden, zoals de familie, eerstelijnsvoorzieningen en hulpverleningsinstellingen. Meestal is er wel informatie van de familie aanwezig. In iets meer dan de helft van de zaken is er zowel informatie vanuit eerstelijnsvoorzieningen zoals de school, huisarts of politie, als vanuit tweedelijnsvoorzieningen zoals het CAD of de Riagg. De inhoud van de informatie heeft vooral betrekking op het probleem en daarna op de mogelijk oorzaken die aan het probleem ten grondslag

liggen. In mindere mate betreft de informatie de mogelijke oplossingsrichting voor de problemen.

Ongeveer een derde van de meldingen is afkomstig van het AMK. Het bleek niet te achterhalen of er tussen de meldingen door het BJZ ook meldingen zaten die in eerste instantie zijn aangemeld bij het AMK. Er zijn nauwelijks verschillen te constateren in de informatie wanneer AMK of BJZ de zaak meldt bij de Raad. Als de zaak vanuit het AMK bij de Raad wordt aangemeld komt de geleverde informatie iets vaker van instellingen en instanties en minder vaak vanuit de familie. Dat is ook te verwachten, gezien de taakstelling van het AMK.

Eén van de onderzoeksvragen was of de meldingen voldoen aan de afgesproken landelijke kwaliteitscriteria. We kunnen concluderen dat in de meeste zaken de geleverde informatie van BJZ en AMK in globale lijnen voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen. Dat wil zeggen dat er in bijna alle zaken schriftelijke informatie aanwezig is vanuit BJZ of AMK. De tweede kwaliteitseis is dat de informatie voldoet aan het opgestelde model. In het onderzoek is vooral gekeken naar de inhoudelijk informatie. Men kan concluderen dat de meeste zaken wel voldoen aan de gestelde eisen, zoals informatie over de geraadpleegde bronnen, de reden van het verzoek, informatie over de problemen van de kinderen, mogelijke problemen van de ouders. Er zijn wel verbeteringen mogelijk. Zo is informatie van de verwijzende instelling niet altijd aanwezig. Daarnaast is het niet altijd duidelijk of ouders het wel of niet eens zijn met een verzoek om onderzoek bij de Raad. Ten slotte is er niet altijd mondeling contact tussen het BJZ/AMK en de Raad in crisissituaties (dit is althans niet terug te vinden in de dossiers).

De derde eis waaraan de informatie van de melder moet voldoen is dat de informatie aanwijzingen bevat van een vermoedelijk bedreigende situatie voor de ontwikkeling van het kind en de oorzaak hiervan. In bijna alle zaken is hierover informatie aanwezig, zij het veelal in beschrijvende vorm en weinig diagnostisch onderbouwd. Wat betreft de laatste kwaliteitseis kunnen we concluderen dat bijna altijd de reden waarom de hulpverlening niet (meer) toereikend is wordt gegeven.

We kunnen concluderen dat de informatie zoals het BJZ en het AMK deze leveren, voldoende is voor de raadsmedewerker om een onderzoek te starten. Daarmee is de vraag nog niet beantwoord of de informatie van invloed is op de wijze waarop het raadsonderzoek wordt uitgevoerd. Daar gaan we in het volgende hoofdstuk op in.

4 Het raadsonderzoek

4.1 Inleiding

Door middel van het dossieronderzoek is ook geanalyseerd wat de inhoud en het resultaat is van het raadsonderzoek. De nieuwe positionering betekent voor de Raad dat het onderzoek dat gedaan wordt sinds 1 januari 2005 van karakter is veranderd. In ieder geval is de startpositie voor de raadsonderzoeker veranderd. Immers, er is vaak al veel informatie beschikbaar via BJZ of AMK. De doelstelling van de Raad is dat zij daardoor minder zelf beschrijvend en verklarend onderzoek hoeft te verrichten, maar op basis van informatie van BJZ kan onderzoeken of een maatregel noodzakelijk is (*Meerjarenbeleidsplan, 2005-2008*). De vraag is wat de zelfstandige waarde is van het raadsonderzoek. We zijn nagegaan welke informatie is verzameld en welke activiteiten zijn uitgevoerd tijdens het raadsonderzoek. Tijdens een onderzoek probeert de raadsonderzoeker na te gaan of er problemen zijn die de ontwikkeling van het kind zodanig bedreigen dat daar wat aan gedaan moet worden. De raadsonderzoeker wil daarom een zo goed mogelijk beeld krijgen van het kind en zijn omstandigheden. De raadsonderzoeker let ook op de gezinssituatie en eventuele problemen van de gezinsleden. Tevens wil men zo veel mogelijk vermijden dat onderzoek dubbel wordt gedaan en dat dezelfde informatie wordt verzameld. Om na te gaan of dubbel werk wordt verricht, is gekeken welke informatie beschikbaar is op het moment van melding door BJZ/AMK.

Door middel van het dossieronderzoek is geïnventariseerd en geanalyseerd welke informatie de raadsonderzoeker zelf heeft

verzameld, en wat de doorlooptijd van het raadsonderzoek in de praktijk is. Het onderzoek moet ook inzicht geven in de wijze waarop de Raad in het onderzoek reageert op de melding.

Hierbij komen de volgende onderzoeksvragen aan de orde:

- Welke informatie is nodig voor de onderbouwing van het advies van de Raad ten aanzien de kindbeschermingsmaatregel?
- Is de aard van de melding door BJZ, de inhoud van de informatie en de kwaliteit daarvan bepalend voor de wijze waarop het raadsonderzoek wordt uitgevoerd?
- Op welke wijze zijn de raadsonderzoeken te typeren? Is de indeling 'beschrijvend, verklarend en indicierend' hierbij hanteerbaar als criterium om te rubriceren?
- Welke activiteiten vinden plaats in de verschillende typen onderzoeken?
- In welke mate verschilt de informatie die na afloop van het raadsonderzoek beschikbaar is van de informatie in de melding?

Tevens zal worden nagaan wat de onderlinge samenhang is tussen tijdsduur, inhoud en resultaat van het onderzoek. De volgende onderzoeksvragen zullen hierbij aan de orde komen:

- Is er een verband tussen inhoud van de melding en het type onderzoek van de Raad. Zo ja, welk verband?
- Is er een verband tussen de inhoud en het resultaat van het onderzoek en de duur van het raadsonderzoek?
- Is de aard van de melding van invloed op de duur van het raadsonderzoek?
- Is er een verband tussen type onderzoek en het formele resultaat van het onderzoek? Zo ja, welk verband?
- Is er een verband tussen type onderzoek en mate van extra informatie na afloop van het onderzoek?

In dit hoofdstuk laten we de kindzaken die geresulteerd hebben in een 'voorlopige ondertoezichtstelling' (VOTS) buiten beschouwing. Het gaat hierbij om 29 zaken. We laten deze hier buiten beschouwing omdat in deze zaken niet de informatie uit het totale raadsonderzoek is meegenomen, maar slechts informatie van het eerste deel van het onderzoek, te weten het gedeelte tot het tussenbesluit VOTS. Dit betekent dat het totale aantal kindzaken dat in dit hoofdstuk wordt meegenomen 999 stuks is. Wel zijn die zaken meegenomen waarbij hangende het onderzoek een VOTS is uitgesproken.

4.2 De doorlooptijd van het raadsonderzoek

In het onderzoek is nagegaan hoe lang de doorlooptijd is van de gehele procedure. De norm voor de maximale duur van een beschermingsonderzoek is volgens de landelijke standaard (Normen 2000) 115 dagen. Binnen twee maanden dient de zaak vervolgens op zitting bij de rechtbank te komen (61 dagen). Uitgangspunt is dat alle partijen er baat bij hebben als de doorlooptijd van de procedure zo kort mogelijk is. Het gaat immers om het belang van het kind dat mogelijk in een bedreigende gezinssituatie verkeert.

Gemiddeld duurt een zaak vanaf de aanmelding bij de Raad tot aan de beschikking door de rechter 185 dagen, dat betekent ruim zes maanden (zie tabel 4.1). Daarmee zitten ze iets boven de gestelde maximale termijn van 176 dagen. De gemiddelde doorlooptijden variëren per locatie van 99 dagen in Arnhem tot 194 dagen in Den Haag en 186 dagen in Dordrecht (zie bijlage 1, tabel B4.1).

Tabel 4.1 Aantal dagen dat het duurt voor de verschillende fasen in het traject (n=999)

	Gemiddeld	Mediaan
Doorlooptijd gehele traject van melding tot en met beschikking rechter	185	166
Doorlooptijd Raad van melding tot afronding rapport	139	124
Tijd van melding tot intakebesluit	6	1
Tijd van intake tot uitdeel	43	26
Tijd van melding tot uitdeel	50 ³	34
Van uitdeeldatum tot datum voorblad	93	84

Voor het onderzoek is de doorlooptijd binnen de Raad van belang. De tijd tussen de aanmelding bij de Raad en het indienen van het advies bij de kinderrechter is gemiddeld 139 dagen. Bij vijftig procent van de zaken is dit binnen 124 dagen afgerond, voor de rest duurt dit langer. Of het BJZ of het AMK het verzoek tot raadsonderzoek heeft gedaan, maakt voor de doorlooptijd binnen de Raad geen significant verschil. Mogelijk had hierin een verschil kunnen zitten omdat bij het AMK meer meldingen komen van acute bedreigende situaties. Daarnaast kan het AMK zelf onderzoek doen en is er mogelijk meer

³ Doordat de getallen zijn afgerond naar hele dagen is dit 50 dagen.

informatie van derden beschikbaar. De gemiddelde doorlooptijd voor een AMK-melding is 139 dagen en voor een BJZ-melding 135 dagen (zie tabel 4.2).

Tabel 4.2 De tijd tussen datum melding tot datum afronding rapport, het gehele traject bij de Raad (N=891)

Door wie is de zaak aangemeld	Gemiddeld
BJZ	135
AMK	139

In het onderzoek is gekeken naar de urgentie van de problematiek in relatie tot de doorlooptijden. In totaal heeft de Raad 193 zaken als spoed-/crisiszaken behandeld. Hieronder vallen ook de VOTS-zaken. De rechter kan hangende het onderzoek de minderjarige voorlopig onder toezicht stellen als dit dringend en onverwijld noodzakelijk is (De Savornin Lohman et al., 2000). Als het gaat om minderjarigen waarvoor een dusdanig onmiddellijk en ernstig gevraagd dreigt dat de behandeling niet kan worden afgewacht, vraagt de Raad een VOTS aan. In het onderzoek is in 71 zaken een VOTS aangevraagd hangende het onderzoek. Deze is meestal binnen een dag geregeld. Wat betreft het gehele onderzoek is er wat betreft de crisis-/spoedsituaties een significant verschil te zien. De zaken die door de Raad als spoed/crisis zijn opgepakt zijn beduidend korter in doorlooptijd (83 dagen) dan de reguliere verzoeken (153 dagen, $p < .000$).

Tabel 4.3 De tijd tussen datum melding tot datum afronding rapport, het gehele traject bij de Raad (n=881)

	Gemiddeld
Crisis/spoed	83
Geen crisis/spoed	153

De doorlooptijd is opgesplitst in verschillende periodes. Er is gekeken naar hoe lang de periode is tussen de aanmelding en het intakebesluit en tussen de aanmelding en de uitdeeldatum (de daadwerkelijke start van het onderzoek). Hierin is duidelijk een verbeteringslag te maken in het verkorten van de doorlooptijden, aangezien er gemiddeld ruim zes dagen zitten tussen de aanmelding en de intake. Daarna zitten er gemiddeld nog ruim 43 dagen tussen de intakedatum en de uitdeeldatum. De verklaring hiervoor zijn de wachtlijsten, waardoor er een lange periode zit tussen de aanmelding en de daadwerkelijke start van

het onderzoek. Dit wordt bevestigd door de interviews met de raadsonderzoekers: *‘Door de wachtlijst kon ik pas drie maanden na de melding starten met het raadsonderzoek.’*

De helft van de zaken (mediaan) wordt binnen 34 dagen uitgedeeld (zie tabel 4.1). Er is een verschil te constateren in de periode van melding tot de uitdeeldatum of het verzoek vanuit het BJZ of het AMK komt (zie tabel 4.4). Een van het AMK afkomstige melding doet er langer over (53 dagen) dan een van het BJZ afkomstige melding (45 dagen).

Tabel 4.4 Tijd tussen datum melding bij Raad tot aan de uitdeel gekoppeld aan de melder (BJZ/AMK) (N=900)

Door wie is de zaak aangemeld	Gemiddeld
AMK	53
BJZ	45

Ook maakt het een zeer duidelijk significant verschil of het gaat om een zaak die door de Raad als spoed is opgepakt. Dan is de tijd voordat het onderzoek begint meer dan drie keer zo kort, namelijk 13 dagen in plaats van 59 dagen (zie tabel 4.5). Duidelijk is dat de zaken met de hoogste spoed als eerste worden uitgedeeld. Gemiddeld duurt het voor de spoedzaken 13 dagen voordat het onderzoek gestart wordt, maar in de helft van de zaken is dat binnen 7 dagen (mediaan). Daardoor blijven de andere zaken langer op de wachtlijst (59 dagen). Opgemerkt moet worden dat voor die zaken waar sprake is van onmiddellijk en ernstig gevaar voor jongeren wel direct een VOTS -al dan niet met een machtiging uithuisplaatsing (MUHP)- is aangevraagd.

Tabel 4.5 De tijd tussen datum melding bij Raad tot aan de uitdeel gesplitst naar crisis/spoed (n=999)

	Gemiddeld	mediaan
Crisis-/spoedsituatie	13	7
Geen crisis-/spoedsituatie	59	44

Wat betreft de wachttijden zijn er grote verschillen tussen de locaties. Vooral in Den Haag is de periode lang, namelijk 118 dagen. Van Den Haag en Rotterdam is bekend dat er een grote werkvoorraad is. In Dordrecht is de periode 85 dagen en in Rotterdam 74 dagen. Arnhem, Groningen, Roermond en Middelburg hebben gemiddeld minder dan 25 dagen nodig voordat het raadsonderzoek van start gaat. De meeste vestigingen zitten tussen de 25 en 50 dagen. Zutphen, Utrecht

en Zwolle zitten rond de 65 en 61 dagen (zie bijlage 1, tabel B4.2).

De periode tussen de uitdeeldatum en de datum van het voorblad betreft de daadwerkelijke onderzoeksperiode. Deze ligt gemiddeld rond de 93 dagen. In de helft van de zaken is binnen 84 dagen het raadsonderzoek afgerond. Het verschil hier van wie de aanmelding komt (door AMK=91 of BJZ=92) is zeer klein.

Tabel 4.6 De tijd tussen start (uitdeel) en afronding onderzoek(N=864)*

Door wie is de zaak aangemeld	Gemiddeld	mediaan
AMK	92	84
BJZ	91	84

* deze gemiddelden wijken af van het totale gemiddelde (93) doordat er sprake is van een aantal missings en door afronding

Wel is er een significant verschil tussen de zaken die door de Raad als spoed zijn opgepakt en zaken die niet als spoed zijn opgepakt. Bij de spoedzaken gaat het om een periode van 70 dagen, versus 99 dagen voor niet-spoedzaken (zie tabel 4.7). Opvallend is dat de locaties hierin niet zo sterk meer van elkaar afwijken. Gemiddeld scoort Maastricht het hoogst met 109 dagen, Utrecht en Amsterdam zitten op 108 dagen, Zwolle op 106 dagen en Groningen op 104. Frappant is dat Den Haag nu de minste tijd nodig heeft, namelijk 72 dagen (zie bijlage 1, tabel B4.3).

Tabel 4.7 De tijd tussen start (uitdeel) en afronding onderzoek gesplitst naar crisis/spoed (n=855)

	Gemiddeld	mediaan
Crisis-/spoedsituatie	70	69
Geen crisis-/spoedsituatie	99	90

Wat betreft de discussie over de mogelijkheden tot verkorting van de doorlooptijden lijkt een precisering van belang. Uit onze analyse komt naar voren dat met name in de tijdvakken buiten het daadwerkelijke raadsonderzoek, namelijk de periode van aanmelding tot intake en de periode van aanmelding tot uitdeeldatum winst is te boeken. Dit werkt bij zaken die wat langer op de plank blijven liggen dubbelop, omdat de kans dan groter wordt dat de beschikbare informatie niet meer up-to-date genoeg is, hetgeen de raadsonderzoeker tijdens het onderzoek weer extra tijd kost.

‘Informatie is bijna altijd gedateerd door de wachtlijsten’, ‘Soms wordt er pas maanden na de melding een onderzoek gestart, dan mist de actuele situatie.’

Het probleem van de wachtlijsten is inmiddels door de Raad opgepakt. De zaken in dit onderzoek betreffen de zaken die tot 1 juni afgehandeld zijn, dit zijn zaken voorafgaand aan de aanpak en het wegwerken van de wachtlijsten.

De raadsonderzoekers benadrukken in de interviews dat er ook legitieme, inhoudelijke redenen kunnen zijn voor de duur van het onderzoek zoals die nu is. Ten eerste kost het tijd om een raadsonderzoek grondig aan te pakken. Het belang is te groot om zo iets te kort door de bocht te doen. Als er een maatregel moet komen, moet dat goed onderbouwd worden. Raadsonderzoekers vinden dat zij dat vanuit hun taak verplicht zijn naar de rechter. De raadsonderzoekers hebben meerdere ideeën over het bekorten van de doorlooptijd van het raadsonderzoek zelf:

- Nadeel is dat de informatie die verzameld is door het BJZ/AMK niet zonder meer gebruikt mag worden door de raadsmedewerkers. Zij moeten daarvoor toestemming vragen aan de informant. Als de medewerkers van het BJZ of AMK ervoor zorgen dat BJZ wanneer zij informatie vragen aan scholen en instellingen, meteen vragen of de Raad deze informatie ook mag gebruiken, zou dat enorm veel tijd schelen.
- Daarnaast kan meer gebruik gemaakt worden van de digitale informatie, waardoor de informatie sneller beschikbaar is en zo gebruikt kan worden voor het raadsrapport.
- Geen wachtlijsten, zodat je niet alle informatie moet actualiseren en dus de betrokken partijen allemaal moet langslopen.
- Een multidisciplinair team bepaalt in de intakefase al wat voor soort onderzoek moet worden gedaan aan de hand van het type melding. Dit geeft ook richtlijnen voor de inhoud.
- Vermindering van de caseload maakt efficiënter werken mogelijk.
- Ten slotte kost het ook veel tijd om de instemming van de ouders op het raadsrapport te krijgen. Ouders krijgen nu de mogelijkheid om hun commentaar te geven op het raadsrapport als zij het niet eens zijn met het advies van de Raad. Het commentaar wordt aan het rapport toegevoegd zodat de rechter op de hoogte is van de mening van de

ouders. Dit voorkomt dat er onenigheid of onduidelijkheid is ter zitting als blijkt dat ouders het niet eens zijn met het advies van de Raad.

Deze procedure kost echter tijd, ouders reageren vaak niet binnen de gestelde termijn.

4.3 Type zaken

Iets meer dan een derde van de zaken is aangemeld door het AMK (35%) de overigen zijn door de BJZ's gemeld (zie bijlage 1, tabel B4.4). In de meeste gevallen (70%) gaat het om zaken die voor de eerste maal gemeld worden bij de Raad. In iets minder dan een derde van de gevallen (30%) is er al eerder een melding bij de Raad geweest (zie bijlage 1, tabel B4.5). Van de 271 eerdere meldingen is in drie kwart van de zaken ook onderzoek verricht (73%) (zie bijlage 1, tabel B4.6). Het betrof vooral beschermingszaken (57%), een kwart strafzaken (27%) en een klein deel scheidings- of omgangszaken (16%) (zie bijlage 1, tabel B4.7).

Voor het type onderzoek dat de raadsmedewerker uitvoert is het van belang om te weten of de zaak als spoed of crisis is behandeld door de Raad. Een kwart van de zaken is behandeld als spoedeisende zaken (24%), dat is minder dan het aantal zaken dat als crisis-/spoedsituatie was aangemeld door BJZ of AMK (zie bijlage 1, tabel B4.8). Dat lag namelijk op 39%. Omdat medewerkers van het BJZ of het AMK weleens een zaak als spoed benoemen in de hoop dat de zaak eerder in onderzoek genomen wordt, is mogelijk niet altijd sprake van een crisissituatie. Voor de analyses zijn als crisis-/spoedzaken die zaken genomen die daadwerkelijk door de raadsmedewerker als crisis of spoed zijn behandeld.

Uit de interviews met de raadsonderzoekers komt naar voren dat sommige zaken wel als spoedeisend binnenkomen, maar door veranderende omstandigheden (bijvoorbeeld moeder vertrekt met kind naar de vrouwenopvang) is het spoedeisende karakter verdwenen.

4.4 Welke onderzoeksvragen zijn door de raadsmedewerker geformuleerd?

In het onderzoek zijn vier typen onderzoeksvragen onderscheiden. De eerste drie onderzoeksvragen komen overeen met de systematiek van de Raad zelf. Uit het onderzoek blijkt dat er een vierde categorie is die wij hebben toegevoegd.

a) Beschrijvend onderzoek

De eerste onderzoeksvraag die beantwoord moet worden is de vraag of het kind bedreigd wordt in zijn/haar ontwikkeling. Meestal wordt in de onderzoeksvraag de situatie beschreven waarin het kind verkeert, zoals: *'gezien het ontbreken van rust en veiligheid, het schoolverzuim en een onduidelijk toekomstperspectief?' of 'gezien uit de melding blijkt dat zij opgroeien in een klimaat van alcohol en (fysieke) agressie door moeder?'*

b) Verklarend onderzoek

Wat zijn in stand houdende en veroorzakende factoren? Deze tweede vraag komt aan de orde als bekend is of het kind bedreigd wordt in zijn ontwikkeling. Meestal wordt de onderzoeksvraag ook als zodanig beschreven: *'Uit de melding is gebleken dat er sprake is van ernstig bedreigde sociaal emotionele, cognitieve en lichamelijke ontwikkeling.'*

c) Indicerend onderzoek

Is hulpverlening geïndiceerd? Zo ja, binnen welk kader? Als duidelijk is dat er een bedreigende situatie voor het kind is en de oorzaak daarvan is helder, richt de onderzoeksvraag zich vooral op de vraag of hulpverlening geïndiceerd is.

d) Gezagsonderzoek

Een andere onderzoeksvraag die aan de orde komt is of de Raad een uitspraak kan doen over wie het gezag moet uitoefenen. Het betreft dan zaken waarbij de moeder zelf minderjarig is, bij overlijden van één van de ouders of als moeder in detentie verblijft.

Binnen het beschrijvend onderzoek komt natuurlijk naast de vraag of de kinderen bedreigd worden in hun ontwikkeling ook de vraag naar de oorzaak (verklarend onderzoek) en de mogelijke oplossingsrichting (indicerend onderzoek) aan de orde. Voor het verklarend onderzoek geldt hetzelfde: naast onderzoek naar de oorzaken wordt natuurlijk ook onderzocht wat de mogelijke oplossingsrichting is (indicerend onderzoek).

Duidelijk is dat een beschrijvend onderzoek meer tijd vergt dan het indicerende onderzoek als duidelijk is dat het kind bedreigd wordt in zijn ontwikkeling en waardoor. Daarom zijn we nagegaan welk type onderzoek is uitgevoerd. Daarna gaan we in op een aantal vragen, zoals op de vraag of er een verband is tussen inhoud van de melding en type onderzoek van de Raad. De meeste zaken (74%) betreffen het beschrijvend onderzoek. Hier moet nog onderzocht worden of er daadwerkelijk sprake is van een bedreiging van de ontwikkeling van het kind. Dit stemt overeen met de redenen die de melders bij de Raad opgeven. Daarin is veelal sprake van zorg over de gevolgen van de verwaarlozing of pedagogische onmacht. Een klein deel van de raadsonderzoeken (5%) is gericht op het onderzoeken van de vraag wat instandhoudende en verklarende factoren zijn voor de bedreigende situatie van de kinderen. In veertien procent van de zaken richt het onderzoek zich op de vraag of hulpverlening geïndiceerd is en binnen welk kader (zie tabel 4.8).

Tabel 4.8 Type onderzoek verricht door de raadsmedewerker

	Aantal	%
Beschrijvend onderzoek	624	74%
Verklarend onderzoek	47	5%
Indicerend onderzoek	115	14%
Gezagsonderzoek	9	1%
Geen onderzoeksvraag	41	5%
Onbekend	6	1%
Totaal	842	100%

We zijn nagegaan of er een verband is tussen de inhoud van de melding en het type onderzoek door de Raad. Van belang is om na te gaan of de melding van invloed is op het type onderzoek dat de raadsmedewerker start. Hierbij is gekeken naar:

- a) inhoud van de melding (is er informatie over de dreiging in de ontwikkeling van het kind);
- b) de urgentie (wel of niet crisismelding);
- c) de meldende instelling (BJZ of AMK);
- d) of de informatie een weergave is van een telefonisch of mondeling gesprek of dat het schriftelijke informatie van derden betreft;
- e) welk type informatie beschikbaar is (probleem, oorzaak, oplossing).

- a) Wat betreft de vraag over de dreiging van de ontwikkeling is te constateren dat, wanneer informatie hierover ontbreekt, er geen indicerend of verklarend onderzoek plaatsvindt. Dan vindt er altijd beschrijvend onderzoek plaats (zie bijlage 1, tabel B4.9).
- b) Als er een crisis-/spoedsituatie is, blijkt dat er een klein verschil is in het type onderzoek dat de raadsonderzoeker start. Er is procentueel gezien een klein verschil in de zin dat er iets meer indicerend onderzoek heeft plaatsgevonden als het een crisissituatie betreft, en iets meer beschrijvend onderzoek als er geen crisissituatie is (zie tabel 4.9). Zoals we al geconstateerd hadden is er een verschil in het aantal zaken die als spoed/crisis zijn aangemeld en het aantal zaken dat door de Raad is opgepakt als spoed/crisis. Omdat we hier willen kijken naar de invloed van de melding op het type onderzoek zijn hier de zaken genomen die als spoed/crisis zijn aangemeld. Er is overigens geen verschil hierin wat betreft de zaken die als crisissituaties door de Raad zijn opgepakt (zie bijlage 1, tabel B4.10).

Tabel 4.9 Type onderzoek opgesplitst naar opgepakt door AMK/BJZ als spoed of niet (n=828)

	Crisis /spoed		Geen crisis /spoed	
Beschrijvend onderzoek	221	71%	392	75%
Verklarend onderzoek	15	5%	31	6%
Indicerend onderzoek	48	16%	66	13%
Gezagsonderzoek	4	1%	5	1%
Geen onderzoeksvraag	20	6%	20	4%
Onbekend	3	1%	3	1%
Totaal	311		517	

- c) Wat betreft de instelling die om het raadsonderzoek heeft gevraagd is er een klein verschil: meldingen vanuit het AMK leiden iets vaker tot een beschrijvend onderzoek (82%) dan meldingen vanuit het BJZ (70%). Daarnaast is er iets vaker een indicerend onderzoek als de melding via het BJZ binnenkomt (16%) dan wanneer deze via het AMK binnenkomt (9%) (zie tabel 4.10).

Tabel 4.10 Type onderzoek opgesplitst naar melder BJZ of AMK (N=842)

	BJZ		AMK	
Beschrijvend onderzoek	378	70%	239	82%
Verklarend onderzoek	33	6%	13	4%
Indicerend onderzoek	88	16%	27	9%
Gezagsonderzoek	7	1%	2	1%
Geen onderzoeksvraag	30	6%	11	4%
Onbekend	5	1%	1	0%
Totaal	541	100%	293	100%

- d) We hebben gekeken of de vorm waarin de informatie van derden beschikbaar was (mondeling of schriftelijk) van invloed is op het type onderzoek dat de raadsmedewerker gaat uitvoeren (zie tabel 4.11 en 4.12). Er wordt meer beschrijvend onderzoek gedaan als er helemaal geen schriftelijke informatie is of van maar één bron. Duidelijk is dat indicierend en verklarend onderzoek vaker plaatsvinden als van meer dan twee bronnen schriftelijke informatie aanwezig is. Dit geldt ook voor de mondelinge informatie. Het aantal informatiebronnen lijkt meer bepalend te zijn dan de vorm waarin de informatie verkregen is, namelijk schriftelijk dan wel mondeling.⁴

Tabel 4.11 Het aantal keer dat de informatie van AMK/BJZ schriftelijk aanwezig was in 3 categorieën (geen, 1 bron, of 2 of meer bronnen) (n=842)

	Geen informatie		1 bron		2 of meer bronnen	
Beschrijvend onderzoek	145	23%	174	28%	305	49%
Verklarend onderzoek	6	13%	11	23%	30	64%
Indicerend onderzoek	12	10%	24	21%	79	69%
Gezagsonderzoek	3	33%	4	45%	2	22%
Geen onderzoeksvraag	12	29%	12	29%	17	42%
Onbekend	1	17%	0	0%	5	83%
Totaal	179	21%	225	26%	438	52%

⁴ Voor de tabel met het aantal keren dat er mondelinge informatie van derden aanwezig is zie bijlage 1 B4.11

Tabel 4.12 Het aantal keer dat de informatie van AMK/BJZ mondeling aanwezig was in 3 categorieën (geen, 1, 2 of meer bronnen)

	Geen informatie		1 bron		2 of meer bronnen	
Beschrijvend onderzoek	223	36%	59	10%	342	55%
Verklarend onderzoek	11	23%	4	9%	32	68%
Indicerend onderzoek	30	26%	8	7%	77	67%
Gezagsonderzoek	6	67%	2	22%	1	11%
Geen onderzoeksvraag	13	32%	6	15%	22	54%
Onbekend	2	33%	2	33%	2	33%
Totaal	285	34%	81	10%	476	57%

- e) Daarnaast is er gekeken of de inhoud van de informatie bepalend is voor het type onderzoek. Hieruit blijkt wel dat als er geen enkele aanwijzing is over de oplossingsrichting er vaker gestart wordt met een beschrijvend onderzoek. Dit is een mogelijke verklaring voor relatie in type onderzoek en wie de melder is. Het BJZ levert namelijk vaker informatie over de mogelijke oplossingsrichtingen dan het AMK ($p < .001$).

Tabel 4.13 Het aantal keren dat de informatie van BJZ/AMK betrekking heeft op de oplossingsrichting

	Geen enkele keer		Eenmaal		Tweemaal of meer	
Beschrijvend onderzoek	357	57%	148	24%	120	19%
Verklarend onderzoek	18	38%	13	28%	16	34%
Indicerend onderzoek	42	37%	34	30%	39	34%
Gezagsonderzoek	5	56%	3	33%	1	11%
Geen onderzoeksvraag	25	61%	11	27%	5	12%
Onbekend	1	17%	2	33%	3	50%
Totaal	447	53%	211	25%	184	22%

Gekeken is of er in de onderzoeksrapportage vermeld staat dat de informatie voldoende was om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. In het merendeel van de zaken is hierover niets vermeld in de onderzoeksrapportage (76%). In maar één procent van de zaken staat vermeld dat de informatie van de melding voldoende was om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden ($n=8$).

Voor iets meer zaken was het deels een antwoord op de onderzoeksvragen (9%). In een aantal zaken staat expliciet

vermeld dat de informatie van de melding onvoldoende was om de onderzoeksvragen te beantwoorden (15%) (zie bijlage 1, tabel B4.12).

Uit de interviews met de raadsonderzoekers komt naar voren dat er gestreefd wordt om meer indicierend onderzoek te doen. Hiervoor is het echter nodig dat er *uitgebreide* en *actuele* informatie aanwezig is op het moment van de melding. In een multidisciplinair overleg wordt de onderzoeksvraag vastgesteld. In de onderzoeksvragen staat het belang van het kind centraal en de mogelijke oplossing. Uit de onderzoeksvraag moeten hypothesen kunnen worden afgeleid en bestaan uit een beschrijvend, verklarend en indicierend deel (zie werkprocesbeschrijving beschermingsonderzoeken, 2005). Volgens de raadsmedewerkers is de informatie die zij krijgen van het BJZ/AMK zeer bepalend voor het type onderzoek dat zij gaan verrichten. Wil besloten worden dat de raadsmedewerker alleen op een toetsende wijze te werk gaan dan zal de informatie aan een aantal eisen moeten voldoen. Ten eerste moet je zeker weten dat de informatie volledig én actueel is. Ten tweede moet er informatie beschikbaar zijn vanuit verschillende bronnen, die eenzelfde visie hebben ten aanzien van de problematiek in het gezin en de bedreiging van het kind. Ten slotte moeten de ouders instemmen met de reden voor het onderzoek en de mogelijke voorgestelde oplossing, namelijk een beschermingsmaatregel. Wanneer ouders zeggen dat zij het niet eens zijn met het verzoek, of als de ouders aangeven dat de informatie aan de Raad niet juist is, kan een raadsonderzoeker het niet afdoen met enkel een toetsing. De geformuleerde onderzoeksvraag wordt volgens de richtlijnen in het werkprocesbeschrijving altijd voorgelegd aan de ouders.

Een waarschuwing is volgens de raadsonderzoekers wel op zijn plaats. Als er meteen indicierend wordt ingestoken, moet je wel zeker weten dat er een OTS moet komen. Soms gebeurt het natuurlijk dat er om een maatregel gevraagd wordt door BJZ, maar dat naar aanleiding van het raadsonderzoek blijkt dat dat niet nodig is.

Uit de dossiers blijkt dat vooral de inhoud van de informatie bepalend is voor het type onderzoek dat de raadsmedewerker gaat uitvoeren. Informatie over de verklarende oorzaken van de problemen en de mogelijke oplossingsrichting vanuit meerdere bronnen is nodig om een indicierend onderzoek te beginnen. Bij het ontbreken daarvan zal een raadsmedewerker een beschrijvend onderzoek uitvoeren.

4.5 Informatie verzameling tijdens het raadsonderzoek

In maar een klein aantal zaken (6%) is er tijdens het raadsonderzoek aanvullend onderzoek gedaan door externen. Het betreft voornamelijk een diagnostisch onderzoek door psychologen, de GGZ of de forensische psychiatrie. Ook wordt niet vaak om een intern gedragskundig onderzoek gevraagd (7%) (zie bijlage 1, tabellen B4.13 en B4.14). In principe hebben de raadsmedewerkers altijd contact met ouders (95%) en indien mogelijk met de betrokken kinderen (63%). De raadsmedewerkers hebben vooral contact gehad met school en andere hulpverlenende instanties (zie tabel 4.14). Omdat niet gevraagd is te specificeren om welke instellingen benaderd zijn, anders dan die in de tabel zijn opgenomen, is het helaas niet duidelijk welke instellingen dit betreft.

Tabel 4.14 Bronnen die door de raadsonderzoeker geraadpleegd zijn (n=903)

Aantal zaken waarin raadsmedewerkers de instelling of persoon hebben geraadpleegd		
	Aantal	GGZ-percentage
Ouders -verzorgers	859	95%
De betrokken kinderen	570	63%
Andere familieleden	149	17%
Huisarts	152	17%
School	557	62%
Consultatiearts	86	10%
Politie	144	16%
Leerplichtambtenaar	42	5%
Maatschappelijk werk	100	11%
GGZ-Riagg	172	19%
MEE	59	7%
CAD	13	1%
Andere hulpverlenende instanties	552	61%
Andere partij (geen hulpverlening)	95	11%

Gekeken is naar het aantal keren dat er informatie van derden aanwezig is. Dan blijkt dat bij 1% van de zaken helemaal geen informatie verzameld is bij derden. In 85% van de zaken is bij drie of meer verschillende partijen informatie ingewonnen. Als men kijkt vanuit welke hoek nog (aanvullende) informatie is

verkregen, blijkt dat vooral met de familie gesproken wordt. Daarnaast is er in driekwart van de zaken nog met eerste en tweedelijnsorganisaties gesproken.

Tabel 4.15 Aantal partijen dat gesproken is door de raadsonderzoeker (n=903)

	Geen informatie	1 persoon informatie	2 personen informatie	3 of meer personen
Alle partijen	1%	3%	10%	85%
Familie (ouders/kinderen/familie)	4%	26%	61%	9%
1 ^e lijnsorganisatie (school, amw, politie, arts)	24%	43%	24%	9%
2 ^e lijnsorganisatie (MEE, Riagg CAD, overigen)	28%	56%	14%	1%

Er bestaat wel eens de indruk dat er veel werk weer opnieuw gedaan wordt door de raadsmedewerkers. Informatie die allang bekend is, zou opnieuw worden verzameld. In het onderzoek is daarom op cliëntniveau nagegaan welke partijen (disciplines) nogmaals door de raadsmedewerker zijn geraadpleegd terwijl er al informatie door het AMK/BJZ over deze persoon geleverd was. Nagegaan is of er een dubbeling in contacten is met de partijen die al door BJZ of AMK zijn benaderd. Het lijkt erop dat er weinig dubbel werk wordt gedaan. Alleen de ouders/verzorgers worden toch benaderd door de raadsmedewerker (80%) evenals de kinderen (46%) ook al is hierover informatie aangeleverd door het BJZ/AMK. Daarnaast wordt de school in een derde van de zaken nog eens benaderd. Verder is er alleen een dubbeling met andere instanties, maar omdat niet duidelijk is om welke instanties het gaat kunnen het verschillende instanties zijn. Voor de rest is in maximaal één op de tien zaken met dezelfde instelling gesproken (zie tabel 4.16).

Tabel 4.16 Is er op zaakniveau door de raadsmedewerker met dezelfde partijen gesproken als door het BJZ of AMK? (n=891)

	Zaken waarin al gesproken was door BJZ/AMK	
Ouders -verzorgers	714	80%
De betrokken kinderen	413	46%
Andere familieleden	63	7%
Huisarts	30	3%
School	290	33%
Consultatiearts	23	3%
Politie	74	8%
Leerplichtambtenaar	21	2%
Maatschappelijk werk	37	4%
GGZ-Riagg	87	10%
MEE	38	4%
CAD	3	0,3%
Andere hulpverlenende instanties	316	36%
Andere partijen	19	2%

De vraag is hoe raadsmedewerkers omgaan met de diversiteit van de kwaliteit van de melding en welke betekenis dit heeft voor het in gang zetten van het onderzoek. De Raad blijft immers verantwoordelijk voor het gebruik van de informatie van BJZ en zal deze blijven toetsen bij de betrokkenen. Nagegaan is waarvoor deze partijen door de raadsonderzoekers zijn geraadpleegd. Valideren van de informatie betekent dat de informatie die aan de melder mondeling is verstrekt schriftelijk bevestigd wordt. Deze meeste partijen zijn benaderd om de informatie te valideren, te actualiseren of te kijken of er nieuwe aanvullende informatie was. Opvallend is dat de ouders, kinderen, politie en leerplichtambtenaar vaker benaderd zijn om de bestaande informatie te valideren terwijl de anderen (huisarts, andere familie, school, hulpverleningsinstellingen) vaker zijn benaderd voor nieuwe informatie. (zie tabel 4.17)

Tabel 4.17 Waarvoor heeft de raadsonderzoeker deze partijen nog zelf geraadpleegd? (Meer antwoorden mogelijk)

	Validering informatie		Actualisering informatie		Aanvullend/ nieuwe informatie		Totaal
Ouders-verzorgers	687	80%	680	79%	569	66%	859
De betrokken kinderen	431	76%	431	76%	370	65%	570
Andere familieleden	106	71%	98	66%	100	67%	149
Huisarts	90	59%	76	50%	95	63%	152
School	340	61%	387	69%	442	79%	558
Consultatiearts	45	52%	49	57%	59	69%	86
Politie	88	61%	79	55%	80	56%	144
Leerplichtambtenaar	29	69%	32	76%	20	48%	41
Maatschappelijk werk	59	59%	54	54%	70	70%	100
GGZ-Riagg	116	67%	106	61%	132	76%	174
MEE	36	61%	32	54%	34	58%	59
CAD	3	23%	5	39%	11	85%	13
Andere hulpverlenende instanties	351	64%	337	68%	449	81%	552
Andere partijen	57	59%	61	64%	76	79%	96

Uit de interviews met de raadsonderzoekers blijkt dat de informatie bijna altijd up to date gemaakt moet worden, vaak veroorzaakt door de wachtlijsten. Verder is de informatie van BJZ en AMK vaak te beperkt, te kort of juist uitgebreid maar te weinig onderbouwd.

“Er zit geen visie achter.” “Je krijgt standaard feiten. Geen visie op de feiten. Wat is het verhaal er achter, de onderbouwing?”, “BJZ geeft door dat de intensieve hulpverlening slechts beperkt resultaat had opgeleverd. Dan ga ik na wat dat precies inhoudt.”

Dit wordt ook nog al eens veroorzaakt door de beperkte informatieverstrekking van melders, zoals scholen.

“Scholen, maar ook huisartsen zijn vaak niet gemakkelijk met het verstrekken van informatie uit angst voor agressie van de ouders.”

De raadsonderzoeker neemt in verband met terugkoppeling en validering van de resultaten altijd contact op met de ouders en

met de jongere. De school wordt eigenlijk ook altijd benaderd. Ook is het gebruikelijk om hulpverlening die in het gezin aanwezig was of is te raadplegen.

“Wanneer ouders het niet eens zijn met BJZ is het helemaal van belang om het goed uit te zoeken.”

Niet alle verstrekte informatie mag gebruikt worden, aldus de raadsonderzoekers.

“Er is naar aanleiding van een melding veel telefonisch en mondeling overleg, maar veel informatie mag je niet gebruiken omdat je daar geen toestemming voor hebt. Ik moet dan des te harder werken om informatie van BJZ bevestigd zien te krijgen.”

Nagegaan is welke aanvullende informatie er is verzameld. De partijen als de familie of de eerste lijnsorganisaties hebben vooral nieuwe informatie wat betreft het probleem zelf geleverd. De tweede lijnorganisaties hebben vooral nieuwe informatie opgeleverd wat betreft de oorzaak van het probleem en de mogelijke oplossingsrichting. De raadsmedewerkers hebben ook meer mensen benaderd over de oplossingsrichting dan het AMK/ BJZ. Behalve de huisarts en school, waar vooral de nadruk ligt op informatie over het probleem zelf, worden alle partijen meer gebruikt als bron van informatie voor mogelijke oplossingsrichting, zeker de ouders en andere familieleden (zie tabel 4.18).

Tabel 4.18 Welke aanvullende en nieuwe informatie is verzameld (n=903).

	Probleem		Oorzaak van het probleem		Oplossings- richting van probleem	
Ouders -verzorgers	678	87%	559	71%	411	53%
De betrokken kinderen	467	88%	276	52%	201	38%
Andere familieleden	116	82%	91	64%	80	56%
Huisarts	122	85%	66	46%	18	13%
School	481	91%	263	50%	101	19%
Consultatiearts	71	88%	34	42%	13	16%
Politie	120	89%	53	39%	8	6%
Leerplichtambtenaar	33	83%	17	43%	11	28%
Maatschappelijk werk	72	76%	49	52%	46	48%
GGZ-Riagg	125	77%	130	80%	104	64%
MEE	44	85%	36	69%	34	65%
CAD	7	58%	8	67%	5	42%
Andere hulpverle- nende instanties	439	84%	386	74%	358	69%
Andere partijen	71	76%	47	51%	34	37%

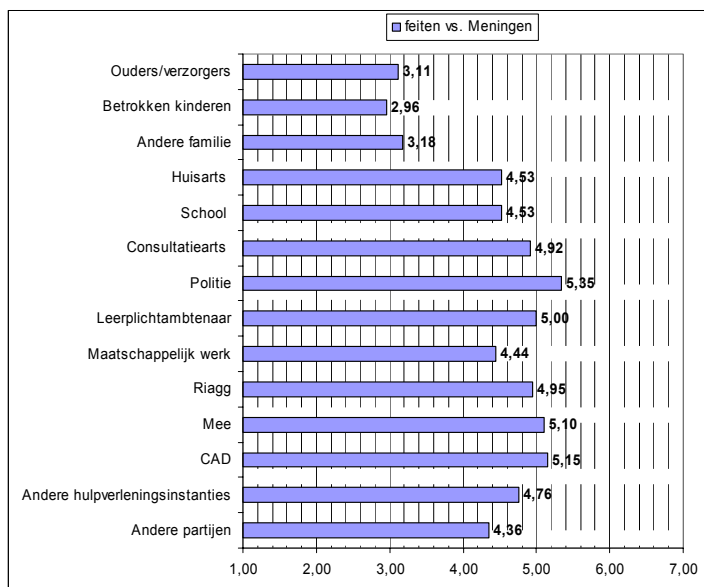
De ouders, kinderen en familie worden voor informatie tijdens het onderzoek vooral mondeling benaderd. Wat betreft de andere organisaties worden zij zowel mondeling als schriftelijk benaderd. Wat eruit springt qua aantallen is dat er weinig schriftelijke gegevens verzameld worden van de leerplichtambtenaar en het CAD en ook iets minder van de huisarts (zie tabel 4.19). Opvallend is dat bij de categorie 'anders' vermeld wordt dat de huisarts geen informatie wilde verstrekken omdat de ouder(s) geen toestemming hadden gegeven. De categorie 'anders' betreft verder veelal de akkoordverklaring over de weergave van het rapport.

Tabel 4.19 Type informatie dat van de verschillende partijen is verkregen
(n=903)

	Aantal	Mondeling	Schriftelijk	Anders
Ouders -verzorgers	859	98%	3%	1%
De betrokken kinderen	570	93%	2%	7%
Andere familieleden	149	93%	11%	2%
Huisarts	152	58%	40%	5%
School	557	57%	50%	3%
Consultatiearts	86	62%	54%	1%
Politie	144	58%	54%	4%
Leerplichtambtenaar	42	71%	29%	0%
Maatschappelijk werk	100	50%	51%	1%
GGZ-Riagg	172	46%	66%	3%
MEE	59	54%	53%	2%
CAD	13	92%	15%	0%
Andere hulpverlenende instanties	552	58%	58%	4%
Andere partijen (geen hulpverlening)	95	63%	46%	2%

Ook de informatie van derden die door de raadsmedewerkers is verzameld is veelal een mengelmoes van meningen en feiten. De informatie van de betrokken kinderen is veelal een weergave van hun mening. Ook wat betreft de ouders/verzorgers en andere familieleden is hun informatie vaker een weergave van hun mening dan van feiten. De informatie van de beroepsmatig betrokken partijen is meer gebaseerd op feiten. Van alle instellingen (uitgezonderd het maatschappelijk werk) wordt nooit gescoord dat hun informatie geheel of voornamelijk uit meningen bestaat (zie figuur 4.1). De informatie van de politie en het CAD scoort het hoogst wat betreft feitelijke informatie.

Figuur 4.1 In hoeverre is de door de raadsmedewerker verzamelde informatie gebaseerd op feiten of meningen.

Volgens de codeerders heeft het raadsonderzoek in 555 zaken nieuwe informatie opgeleverd (62%) (zie bijlage 1 tabel B4.16). In 169 zaken heeft het raadsonderzoek nieuwe informatie opgeleverd die in tegenspraak is met de informatie van het BJZ of het AMK (19%) (zie bijlage 1 tabel B4.17).

De grootste groep hierbij (30%) zijn ouders en/of de kinderen die wel mee willen werken aan de vrijwillige hulpverlening. Daarnaast zijn in een aantal zaken de beschuldigingen of zorgen over de situatie niet bevestigd door andere informatiebronnen. Tot slot is in een aantal zaken de opvoedingssituatie dusdanig verbeterd dat er geen sprake meer is van een bedreiging van de ontwikkeling van het kind. In een aantal zaken blijkt de situatie slechter te zijn dan uit de informatie bleek (zie tabel 4.20).

Tabel 4.2 Nieuwe informatie die in tegenspraak is met de informatie door BJJ/AMK (n=169)

	Aantal	%
Hulpverlening wel mogelijk	49	29%
Opvoedingssituatie verbeterd/geen bedreiging meer	45	27%
Beschuldigingen of zorg worden door anderen niet gedeeld	34	20%
Geen gezagsvacuüm	3	2%
De situatie is ernstiger dan uit de informatie blijkt	17	10%
Geen informatie beschikbaar	6	4%

4.6 Resultaat van het raadsonderzoek

Van het aantal zaken, waarvan in de vragenlijst is ingevuld wat het advies van de Raad is (n=920), is in bijna driekwart van de zaken de uitkomst van het raadsonderzoek dat een advies of verzoek ingediend is bij de rechtbank tot een kindbeschermingsmaatregel (73%). Eén procent is aangehouden, in 14 procent van de zaken is de zaak afgesloten en in 8 procent van de zaken is doorverwezen naar de vrijwillige hulpverlening (zie bijlage 1, tabel B4.18). De Raad wijst voornamelijk weer terug naar BJJ, of ze verwijzen door naar de GGZ of opvoedingsondersteuning. In de spoedeisende zaken wordt iets vaker om een maatregel gevraagd

In bijna alle zaken waar voor een kindbeschermingsmaatregel is gevraagd bij de rechtbank gaat het om een OTS (96%), een derde hiervan met een MUHP. De categorie 'anders' betreft tijdelijke voogdijzaken en OTS aanvraag nadat de kinderen al uithuisgeplaatst zijn met een VOTS met MUHP (zie tabel 4.21).

Tabel 4.21 Wat is de uitkomst van het raadsonderzoek?

	Aantal	%
Advies/verzoek tot een kinderbeschermingmaatregel	672	73%
- OTS	402	60%
- OTS na VOTS	21	3%
- OTS met MUHP	154	23%
- OTS met MUHP na VOTS	70	10%
- Ontheffing	10	2%
- Anders	14	2%
- missing	1	0%
De zaak is aangehouden	9	1%
De zaak is afgesloten	124	14%
De zaak is doorverwezen naar vrijwillige hulpverlening	75	8%
Anders	40	4%
Totaal	920	100%

Opvallend is dat het type melding wat betreft de instelling (BJZ /AMK) die om het verzoek tot onderzoek doet uiteindelijk bepalend is voor het resultaat van het onderzoek. De Raad geeft vaker een advies tot een MUHP als het BJZ het verzoek heeft gedaan (37%) dan wanneer het AMK het verzoek heeft gedaan (26%). Er worden ook meer adviezen gegeven tot een OTS (65%) als het via het AMK komt dan via BJZ (52%) (zie tabel 4.22). Mogelijke verklaring is dat bij een melding door het AMK veelal nog geen sprake is geweest van een hulpverleningstraject, terwijl bij BJZ vaker sprake is van vrijwillige hulpverlening die in de praktijk niet meer blijkt te werken.

Tabel 4.22 Tot welke kinderbeschermingsmaatregel heeft het raadsonderzoek geleid in relatie tot de melder? (n=652)

	Waar is de zaak oorspronkelijk aangemeld			
	BJZ		AMK	
Ots	233	52%	153	65%
Ots na vots	12	23%	9	4%
Ots met muhp	119	27%	34	15%
Ots met muhp na vots	42	9%	26	11%
Ontheffing	10	2%		
Anders, namelijk:	10	2%	4	2%
Totaal	446	100%	235	100%

Daarnaast blijkt dat de Raad vaker de rechter vaker verzoekt een Machtiging Uithuisplaatsing af te geven in crisissituaties (46%) dan wanneer er geen crisis is (23%); in het laatste geval wordt er vaker een OTS verzocht (zie tabel 4.23).

Tabel 4.23 Tot welke kindbeschermingsmaatregel heeft het raadsonderzoek geleid in relatie tot spoed/crisiszaken? (n=671)77

	Is deze zaak door BJZ- AMK als crisis/spoed bij de Raad aangemeld?			
	Ja		Nee	
Ots	100	37%	279	70%
Ots na vots	15	6%	6	2%
Ots met muhp	76	28%	77	19%
Ots met muhp na vots	50	18%	16	4%
Ontheffing	2	1%	7	2%
Anders, namelijk:	4	2%	10	3%
Totaal	274	100%	397	100%

In het merendeel van de zaken heeft de raadsonderzoeker de bevindingen teruggekoppeld naar AMK/ BJZ (91%) (zie bijlage 1, tabel B4.20).

Het is niet uit het dossier te halen of de medewerkers van het BJZ of AMK het eens zijn met de bevindingen van Raad (90%). In 10% van de zaken staat vermeld dat het BJZ /AMK het eens is met de bevindingen, in minder dan een procent staat dat het BJZ /AMK het niet eens is met de bevindingen. Het merendeel van de moeders blijken het wel eens te zijn met de bevindingen van de Raad. Voor de vaders geldt dat hiervan vaker onbekend is of zij instemmingen met het advies van de Raad (zie tabel 4.24).

Tabel 4.24 Mening van partijen over het besluit van de Raad

	Eens		Oneens		Onbekend	
BJZ	77	10%	3	0%	729	90%
Vader	354	40%	109	12%	429	48%
Moeder	524	59%	132	15%	236	26%
Kinderen ouder dan 12 jr.	166	19%	64	7%	668	74%
Verzorgers	57	6%	3	0%	831	93%
Anderen	17	2%	1	0%	874	98%

4.7 Uitspraak van de Rechter

Uiteindelijk wordt de verzochte maatregel door de rechtbank in de meeste zaken uitgesproken. Hierover zijn van iets minder zaken de gegevens bekend. De uiteindelijke beschikking van de rechtbank is bij elf zaken een VOTS. Ook bij de categorie 'anders' wordt genoemd dat besloten wordt tot uithuisplaatsing. Kennelijk is er in de tussentijd de situatie dusdanig verslechterd dat het kind niet meer thuis kan blijven. De andere zaken in de categorie 'anders' betreffen zaken waarbij geen beschikking afgegeven wordt, en zaken waarbij het BJZ de tijdelijke voogdij krijgt toegewezen.

Tabel 4.25 *Vergelijking verzoek van de Raad en de beschikking door de Rechtbank*

	Verzoek Raad		Beschikking rechtbank	
OTS	402	57%	367	57%
OTS na VOTS	21	3%	17	3%
OTS met MUHP	154	22%	174	27%
OTS met MUHP na VOTS	70	10%	-	-
VOTS	-	-	2	0%
VOTS met MUHP	-	-	9	1%
Ontheffing	10	1%	10	2%
Nog geen uitspraak			5	1%
Anders	14	2%	57	9%
Totaal	671	100%	638	100

4.8 Welke factoren zijn van invloed op het type raadsonderzoek?

Is er een verband tussen de inhoud en het resultaat van het onderzoek en de duur van het raadsonderzoek?

Nagegaan is of het type onderzoek van invloed is op de duur van het onderzoek. Er is een significant verschil ($p < .000$) te constateren als het gaat om het type onderzoeksvraag van de raadsmedewerker en de doorlooptijd van het onderzoek (vanaf uitdeel tot aan de afronding). Als het gaat om het beschrijvende onderzoek dan is de doorlooptijd 98 dagen, voor verklarend onderzoek en is de tijd 101 dagen, het indicerend onderzoek is beduidend korter, namelijk 73 dagen. De minste tijd kosten de

onderzoeken naar het ontbreken van gezag (66 dagen). Opvallend is dat als er geen onderzoeksvraag is of deze onbekend is de doorlooptijd aanzienlijk minder is, namelijk 57 en 78 dagen (zie bijlage 1, tabel B4.21). Daarnaast blijkt er ook een significant verschil te zijn ($p < .005$) in de tijd die het onderzoek vergt en het wel of niet indienen van een verzoek tot een beschermingsmaatregel. Het blijkt dat als er geen verzoek tot een maatregel is ingediend het onderzoek langere tijd heeft gevegd, namelijk 100 dagen, terwijl als er wel een verzoek wordt ingediend het onderzoek gemiddeld 89 dagen heeft geduurd (zie bijlage 1, tabel B4.22). Er is geen sterk verband ($p > .013$) tussen de uitkomst van het raadsonderzoek en de duur ervan. Als er een verzoek tot een kindbeschermingsmaatregel is dan gaat het gemiddeld om 90 dagen, als de zaak is aangehouden om 93 dagen, als de zaak wordt afgesloten 96 dagen en als er doorverwezen worden naar vrijwillige hulpverlening duurt het onderzoek 109 dagen (zie bijlage 1, tabel B4.21).

Men zou kunnen concluderen dat hoe duidelijker het is dat er een maatregel nodig is hoe minder tijd het onderzoek kost. Zaken waarbij het niet zo duidelijk ligt duren langer. Kennelijk heeft men meer informatie nodig om er zeker van te zijn dat de zaak wordt afgesloten of doorverwezen naar vrijwillige hulpverlening. Anderzijds kan bij een zaak waarbij het duidelijk is dat er een maatregel noodzakelijk is ook meer prioriteit gekregen hebben.

Als men kijkt naar de kindbeschermingsmaatregel die door de Raad verzocht wordt dan blijkt er een duidelijke significante samenhang te bestaan met de duur van het onderzoek ($p < .000$). Een OTS neemt de meeste tijd in beslag namelijk 98 dagen (zie tabel 4.26).

Tabel 4.26 Relatie tijdsduur en het verzoek ten aanzien van de kindbeschermingsmaatregel ($n=646$)

	Gemiddelde	Aantal
Ots	98	386
Ots na vots	62	20
Ots met muhp	83	147
Ots met muhp na vots	69	69
Ontheffing	88	10
Anders	91	14

Is de aard van de melding van invloed op de duur van het raadsonderzoek?

De aard van de melding is van invloed op de duur van het onderzoek. Als er sprake is van een crisis/spoed situatie is de doorlooptijd van het onderzoek significant korter ($p < .000$). De zaak wordt zowel sneller uitgedeeld maar het onderzoek duurt ook daadwerkelijk korter voordat de raadsmedewerker tot een besluit komt (zie bijlage 1, tabel B4.24).

Er is geen relatie gevonden tussen de reden van aanmelding (gesignaleerde problematiek) en de duur van het onderzoek. Ongeacht de gesignaleerde problemen of wie de melder is, de raadsmedewerker doet het in ongeveer dezelfde tijd het onderzoek (zie tabel 4.6).

Ook zijn er geen extreme verschillen tussen de locaties in de tijd die aan het onderzoek besteed wordt. Wel zijn er grote verschillen in de tijdperiode die zit tussen de melding en de uitdeeldatum (zie bijlage 1, tabel B4.2 en B4.3). Hierin kan een duidelijke kwaliteitsverbetering plaatsvinden.

Gekeken is of als de informatie vanuit de melder meer voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen dit van invloed is op de onderzoeksperiode. Opvallend is dat hoe meer de informatie voldoet aan de gestelde criteria hoe langer het onderzoek duurt. We kijken hierbij vooral naar de onderzoeksperiode zelf (vanaf de uitdeel tot aan datum voorblad) (zie tabel 4.27).

Tabel 4.27 Relatie tussen de kwaliteit van de melding en de duur van het onderzoek (n=862)

	Gemiddeld	Mediaan
0= aan geen enkele eis voldaan	78	81
1= voldaan aan een kwaliteitseis	94	90
2= voldaan aan twee kwaliteitseisen	97	81
3= voldaan aan drie kwaliteitseisen	90	84

Er is gekeken naar de invloed van het wel of niet schriftelijke ontvangen van informatie van derden op het type en de tijdsduur van het onderzoek. Op het type onderzoek bleek de vorm (mondeling dan wel schriftelijk) niet van invloed te zijn (zie tabel 4.11 en 4.12), ook voor de duur van het onderzoek blijkt het niet van invloed te zijn (zie tabel 4.29).

De informatie over de oplossingsrichtingen blijkt van invloed op de duur van het onderzoek. Het raadsonderzoek duurt korter ($p < .033$) wanneer er meer bronnen zijn die iets zeggen over de oplossingsrichting (zie tabel 4.28).

Tabel 4.28 Relatie tussen type informatie en de duur van het onderzoek (n=923)

	Geen bronnen	Een bron	twee bronnen of meer	Totaal
Schriftelijke informatie	91 dagen	102 dagen	87 dagen	92 dagen
Informatie oplossingsrichting	96 dagen	90 dagen	86 dagen	92 dagen

Is er verband tussen type onderzoek en formeel resultaat van het onderzoek. Zo ja, welk verband is er?

Er lijkt niet echt een sterk verband te zijn tussen het type onderzoek en het resultaat ervan. De meeste onderzoeken zijn beschrijvend van aard en in driekwart van deze zaken wordt een verzoek tot een kindbeschermingsmaatregel ingediend. Voor de andere typen onderzoeken is dat iets hoger namelijk rond de 85% (zie tabel 4.29). Als we kijken naar het type maatregel waar door de raadsmedewerker om gevraagd wordt is er geen duidelijk verband met het type onderzoek te constateren. Het lijkt wel zo te zijn dat bij beschrijvend en indicerend onderzoek er vaker uit het maatregel door de onderzoeker gevraagd wordt naar OTS dan bij de andere typen onderzoek (zie bijlage 1, tabel B4.25).

Tabel 4.29 Relatie resultaat van het onderzoek en type onderzoek (n=837)

	Is er van de Raad een advies voor een beschermingmaatregel			
	Ja		Nee	
Beschrijvend onderzoek	452	73%	168	27%
Verklarend onderzoek	39	85%	7	15%
Indicerend onderzoek	99	86%	16	14%
Gezag onderzoek	8	89%	1	11%
Geen	20	49%	21	51%
Onbekend	3	50%	3	50%
Totaal	621	74%	216	26%

Is er een verband tussen type onderzoek en mate van extra informatie na afloop van het onderzoek?

De taak van de Raad van de Kinderbescherming is een andere dan die van het BJZ of het AMK. De Raad wordt immers als onafhankelijke organisatie ingeschakeld om te onderzoeken vanuit het belang van het kind of een kindbeschermingsmaatregel nodig is. Dat levert in de praktijk andere en nieuwe informatie op. Er is in meer dan de helft van de zaken sprake van nieuwe informatie in de zaak. Gekeken is of er een verband is tussen deze nieuwe informatie en het type onderzoek (zie tabel 4.30). Hierin lijkt geen verband te constateren. In de verschillende type onderzoeken blijkt in ruim de helft van de zaken nieuwe informatie op te leveren. Deze gegevens worden vertekend doordat met name de onderzoeken waar geen vraag is geformuleerd of hierover niets in het dossier staat geen nieuwe informatie heeft opgeleverd. Deze zaken hebben echter betrekking op een vots of ots na vots waardoor waarschijnlijk snel gehandeld is en minder informatie is verzameld.

Tabel 4.30 Relatie extra informatie en type onderzoek

	Extra informatie			
	Ja		Nee	
Beschrijvend onderzoek	410	67%	207	34%
Verklarend onderzoek	21	46%	25	54%
Indicerend onderzoek	65	57%	50	44%
Gezag onderzoek	6	67%	3	33%
Geen	14	35%	26	65%
Onbekend	2	33%	4	67%
Totaal	518	62%	315	38%

4.9 Conclusie

Men kan concluderen dat het raadsonderzoek aansluit op de beschikbare informatie zoals deze geleverd wordt door de melder het BJZ of AMK. Op basis van de beschikbare informatie wordt besloten welk type onderzoek de raadsmedewerker gaat uitvoeren. De raadsmedewerkers verrichten in driekwart van de zaken beschrijvend onderzoek, dat wil zeggen dat zij onderzoeken of er daadwerkelijk sprake is van een dusdanige bedreiging van de ontwikkeling van het kind dat een beschermingsmaatregel geëigend is. Hoewel de raadsmedewerkers vaker een

indicerend onderzoek willen uitvoeren ontbreekt hiervoor de nodige en geschikte informatie. Dit heeft enerzijds te maken met de doorlooptijden binnen de Raad zelf. Voor de dossiers die onderzocht zijn geldt dat er sprake is van een wachtlijst voordat de zaken in onderzoek genomen kunnen worden. De periode vanaf de melding totdat het daadwerkelijke onderzoek van start is voor de onderzochte casussen gemiddeld 50 dagen. Voor individuele casussen kan de wachttijd echter nog behoorlijk oplopen, aangezien de zaken met de hoogste prioriteit het eerste worden uitgedeeld. Om een toetsend onderzoek te kunnen uitvoeren is het nodig dat men over actuele informatie kan beschikken. Door de lange wachtlijsten is de informatie echter niet meer recent genoeg en wordt er een beschrijvend onderzoek gestart.

Anderzijds heeft het te maken met de informatie zoals deze aangeleverd wordt door het BJZ en AMK. Zoals in hoofdstuk 3 al geconcludeerd is voldoet de informatie van de melder aan de kwaliteitseisen. De informatie zoals deze geleverd wordt door het BJZ/AMK is voldoende om een raadsonderzoek te kunnen starten. Maar de informatie is te gering om een indicierend onderzoek te kunnen starten. Dit heeft vooral te maken met de specifieke onderzoekstaak van een raadsmedewerker. Zij moeten de onderbouwing leveren aan de rechter om een beslissing tot een juridische maatregel te kunnen nemen. Dit vraagt meer om een juridische beslissingsdiagnostiek. In de informatie van de melder ontbreekt het echter aan de gewenste achtergrondinformatie. Zo is wel duidelijk dat er geen vrijwillige hulpverlening meer mogelijk is, maar waarom is dan niet duidelijk. Hetzelfde geldt voor de informatie over de vermoedelijke dreiging voor het kind, evenals de factoren die deze dreiging veroorzaken. De informatie is veelal te globaal en te weinig specifiek. De raadsmedewerkers hebben meer behoefte aan een inhoudelijke onderbouwing van de mogelijke consequenties voor het kind.

De raadsmedewerkers geven aan dat zij alleen een indicierend onderzoek starten als bepaalde informatie aanwezig is. Naast actuele informatie is een belangrijke eis dat er meerdere bronnen /informanten zijn die dezelfde visie delen op de 'bedreigende' situatie van het kind en gezin. Ook als er meer informatie aanwezig is van instellingen zoals de Riagg of andere hulpverleninginstellingen ten aanzien van de mogelijke oplossingsrichting wordt eerder besloten tot indicierend onderzoek. Als ouders het niet eens zijn met het verzoek tot

onderzoek naar een beschermingsmaatregel of aangeven dat de informatie niet klopt kan er niet volstaan worden met alleen maar een toetsende functie van de Raad.

Een ander gegeven waaruit blijkt dat het raadsonderzoek goed aansluit op de beschikbare informatie is dat er nauwelijks werk dubbel wordt gedaan. De raadsmedewerkers praten wel standaard met de ouders/verzorgers van het kind en als dat kan met het kind zelf. Wat betreft de andere partijen is er echter weinig overlap in de mensen die benaderd worden door de raadsmedewerker. Alleen de school wordt in een kwart van de zaken nogmaals gevraagd om informatie. Er is ook een overlap in de categorie 'andere hulpverlenende instanties', gezien de brede range van instellingen die hieronder vallen is het echter onduidelijk of dezelfde instellingen benaderd zijn. De meeste partijen zijn benaderd om de informatie te valideren, te actualiseren of om na te gaan of er nieuwe informatie was.

Wat betreft de specifieke waarde van het raadsonderzoek blijkt dat in meer dan de helft van de zaken (60%) het raadsonderzoek nieuwe feiten of argumenten heeft opgeleverd voor de beantwoording van de vraag of het kind bedreigd wordt in zijn of haar ontwikkeling. In bijna één op de vijf zaken wordt er informatie verkregen die tegenstrijdig is aan de geleverde informatie door de melder. Meestal blijkt er wel vrijwillige hulpverlening mogelijk te zijn of is de dreigende gezinssituatie verdwenen. Ten slotte blijkt dat in driekwart van de raadsonderzoeken een kinderbeschermingsmaatregel wordt uitgesproken. In een kwart van de zaken wordt dus besloten dat geen kinderbeschermingsmaatregel nodig is. Het raadsonderzoek kan fungeren als een stok achter de deur waardoor de ouders wel bereid zijn om mee te werken aan vrijwillige hulpverlening. Wat betreft de doorlooptijden van het raadsonderzoek zijn er nog wel verbeteringen te maken om de procedure sneller te laten verlopen. De doorlooptijden liggen boven de afgesproken norm zoals deze is vastgesteld in normen 2000. De gemiddelde zaak duurt 139 dagen twee weken langer dan de maximale norm van 115 dagen. Als men kijkt naar de zuivere onderzoekstijd (zonder de wachtlijst) dan duurt het onderzoek gemiddeld 92 dagen. Als de wachtlijsten verdwijnen kan het onderzoek binnen de norm afgerond worden. De Raad voor Kinderbescherming is inmiddels bezig om de wachtlijst aan te pakken.

5 De kinderrechters

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staat de derde onderzoeksvraag centraal: Wat is volgens de rechters de toegevoegde waarde van het raadsonderzoek?

De Raad zal de rechter verzoeken een maatregel uit te spreken indien het vermoeden van een ernstige bedreiging van het kind tijdens het onderzoek door feiten of omstandigheden bevestigd wordt, en andere middelen hebben gefaald of naar is te voorzien zullen falen. Die beschermingsmaatregelen bestaan uit een (voorlopige) OTS, voorlopige voogdij, ontheffing of ontzetting.

Wanneer de Raad besluit de rechter een (voorlopige) maatregel te vragen, al dan niet met een machtiging tot uithuisplaatsing, moet in het rapport dat deel uitmaakt van het rekest de reden staan waarom de maatregel wordt gevraagd, met benoeming en onderbouwing van de in de wet genoemde gronden.

Uit ieder arrondissement is een rechter geïnterviewd die zich bezighoudt met beschermingsonderzoeken. Met de kinderrechters is gesproken over hoe zij de informatie die verstrekt wordt bij een verzoek tot een kindbeschermingsmaatregel beoordelen en waarderen. In de interviews is ingegaan op de toegevoegde waarde van het raadsonderzoek ten opzichte van de informatie in de melding door BJZ of AMK. In het bijzonder is hierbij het aspect van onafhankelijke toets (waarborging) aan de orde gesteld.

Onderzoeksvragen waarop specifiek is in gegaan zijn:

- Wat is volgens de rechter de toegevoegde waarde van het raadsonderzoek?
- Is er sprake van een bepaalde overlap in informatie van het BJZ en het raadsonderzoek?
- Hoe toetst de Raad in de praktijk de door het BJZ verstrekte informatie bij betrokkenen?
- Hoe wordt deze toetsende (waarborgende) taak beoordeeld door de rechters?
- Hoe worden de doelstellingen van de maatregel in het raadsrapport gespecificeerd?

5.2 Het materiaal dat de kinderrechter van de Raad ontvangt

Standaardzaken

Bij zaken die niet spoedeisend zijn ontvangt de rechter naast het verzoekschrift in ieder geval het raadsrapport. Opvallend is dat de kinderrechters een beeld schetsen van hoe het *meestal* gaat met daarop uitzonderingen.

‘Soms zitten er bijlagen bij het raadsrapport, zoals een verslag van het screeningsoverleg, BJZ-rapportage, melding AMK.’

Delen van de melding van BJZ worden overgenomen in het rapport of in een alinea samengevat.

In Amsterdam heeft het rekest standaard de volgende bijlagen: uittreksels met betrekking tot de geboorte van de jongere en de actuele woonplaats en een lijst van belanghebbenden. In Utrecht ontbreekt een uittreksel uit het GBA. De Utrechtse kinderrechter ziet dit als zorgelijk punt:

‘De situatie met betrekking tot het gezag is niet altijd correct weergegeven, een uittreksel uit het GBA ontbreekt.’

Alleen de kinderrechter in Roermond maakt melding van afspraken met de Raad hierover, namelijk de afspraak dat er géén informatie van BJZ wordt bijgevoegd omdat het de bedoeling is dat alle informatie die van belang is voor een verzoek in het rapport wordt opgenomen.

‘Ze maken dan in het rapport meestal een uittreksel van de informatie van BJZ. Bijlagen kunnen namelijk altijd nog opgevraagd worden.’

Spoedzaken

Bij spoedzaken krijgt de kinderrechter alleen het verzoek van de Raad. Er is dan nog geen onderzoek gedaan. Bij het verzoek zit vaak wel een kort rapportje waaruit de reden van het verzoek blijkt, maar veelal blijkt die reden al uit het verzoek zelf. Regelmatig wordt ook de AMK-melding meegestuurd. De toezending van stukken is veelal vooraf gegaan door een telefonisch voorbereidend gesprek waarin de melding van de spoedzaak wordt gedaan.

5.3 Waardering van de volledigheid van de informatie

Standaardzaken

Over het algemeen zijn de kinderrechters redelijk (*‘Ik kan er mee uit de voeten’*) tot zeer tevreden (*‘Geheel en al tevreden. Ik ben er heel erg blij mee.’*) over de volledigheid van de informatie in het raadsrapport wanneer het standaardzaken betreft.

De reguliere rekestten zijn erg volledig en de informatie is uitstekend. Het is te zien dat er veel aandacht aan besteed is, dat er informatie is ingewonnen, dat de informatie op papier is gezet en aan de informanten is toegestuurd met de vraag of het zo goed is opgeschreven en dat de informatie dan vervolgens eventueel nog is aangepast. Er wordt vervolgens een conclusie aan verbonden die vermeldt of de Raad vindt dat een OTS of uithuisplaatsing nodig is.

‘Dat is perfect. Er is veel informatie, een goede redeneerlijn et cetera. Het probleem is alleen dat ze er drie maanden voor nodig hebben. Het is de vraag of je dat zo eigenlijk wel wilt. Maar de rapporten hebben over het algemeen een hoog niveau.’

In de meerderheid van de gevallen biedt de raadsinformatie dan ook voldoende basis om een beslissing te nemen. Rechters kunnen altijd ter zitting nog informatie vragen. Het gaat dan bijvoorbeeld om informatie uit het vrijwillige hulpverleningscir-

cuit, zoals de leerbaarheid van de ouders, informatie over een verblijfplaats voor de jeugdige, of informatie over een oorzaak van het niet op gang komen van vrijwillige hulp die gelegen is buiten de ouders. Een van de kinderrechters mist wel eens de bron waaruit door de raadsonderzoeker geciteerd wordt, bijvoorbeeld het verslag van een persoonlijkheidsonderzoek. Als daaruit geciteerd wordt, is het prettig om het hele verslag als bijlage te hebben. Anders kun je als rechter de samenhang, de context niet goed zien. Ook is een enkele raadsonderzoeker niet precies genoeg over de bronnen waaruit hij informatie weergeeft. Sommige kinderrechters noemen wel het gemis van de meest recente informatie die voor de zitting relevant is (zie hierna, paragraaf actueel). Slechts incidenteel wordt een verzoek aangehouden omdat er nog meer informatie boven tafel moet komen.

‘Heel af en toe is het rapport incompleet, zodat de zaak aangehouden moet worden. Dat vindt de zittingsvertegenwoordiger van de Raad dan ook. Dit had voorkomen kunnen worden als ze dit bij de Raad van tevoren al geconcludeerd hadden. Zo iets is ook heel vervelend voor de ouders en minderjarige.’

De kinderrechter houdt de zaak soms ook aan om de ouders nog een kans te geven; het heeft dus niet altijd met de kwaliteit van het raadsrapport te maken.

Spoedzaken

Bij spoedzaken kan de informatie meer feitelijk zijn. Raadsonderzoekers zouden volgens de rechters in die gevallen beter antwoord moeten geven op de vraag ‘wat is er gebeurd? De Raad is verzoeker en moet dan ook stellig zijn, maar blijft vaak te vaag in de zin van ‘moeder heeft psychische problemen en is mogelijk suïcidaal...’. De informatie van de Raad is in zo’n geval te weinig onderbouwd. Het komt bij spoedgevallen te vaak voor dat de informatie van BJZ niet klopt of gedateerd is of in een andere context is geplaatst, dus moet de Raad hier ondanks het spoedeisende karakter van de zaak meer energie in steken. Bij een VOTS-verzoek naar aanleiding van een AMK-melding is er vrijwel altijd te weinig aanvullende informatie beschikbaar op de eerste zitting.

Een VOTS wordt eerst telefonisch uitgesproken. Binnen veertien dagen komt de zaak op zitting. Op dat moment beschikt de kinderrechter nog slechts over een half A-viertje aan informatie.

‘Dat vind ik wel een groot gemis. Ik vind dat er tijdens de zitting meer bekend moet zijn dan destijds bij het telefonisch verzoek. Vaak komt er een advocaat mee op de zitting en die verwacht dan dat er inmiddels toch wel wat meer bekend is; dat blijkt dus vaak niet het geval te zijn. Waardoor wij vaak op te summiere informatie moeten afgaan. Het gaat om zeer drastische maatregelen, dus is het zaak om in de weinige dagen die er zijn zoveel mogelijk informatie te vergaren. Op dat half A-viertje staan heel verontrustende dingen die leiden tot een OTS. Maar er zijn altijd minimaal acht dagen om aanvullende informatie te verkrijgen. Dat móet ook echt, want dat vind ik echt een plicht aan ouders. Ik heb laatst enkele kinderen ook om die reden weer naar huis laten gaan.’

Sommige kinderrechters voelen zich geroepen zelf nog snel allerlei informanten te gaan bellen voor de zitting bij gebrek aan een beeld van de situatie.

5.4 Waardering van de bruikbaarheid van de informatieverstrekking

*Juridisch deugdelijk

De vraag of de informatie juridisch gezien deugt, beantwoorden vrijwel alle kinderrechters positief. De informatie is over het algemeen zeer bruikbaar. De bedreigde ontwikkeling is netjes geformuleerd en vaak ook al juridisch vertaald.

‘Over het algemeen vind ik het best knap dat men een duidelijk beeld weet neer te zetten van een bedreigde ontwikkeling op basis van niet altijd even duidelijke informatie. Daar heb ik in zijn algemeenheid niet veel kritiek op.’

Alleen Haarlem neemt een ander standpunt in: deze kinderrechter mist vooral de harde feiten. Er staat wel wat in het rapport, maar niet duidelijk genoeg. Er moet wel iets concreets zijn waarvan je kunt zeggen dat het op die gronden in het gezin mis gaat.

De kritiek betreft dat er wollige zinnen gebruikt worden in plaats van dat er gewoon gezegd wordt waarom de veiligheid van het kind in het geding is.

Hoewel de kinderrechters in grote meerderheid tevreden zijn over de juridische deugdelijkheid van de informatie van de Raad, zijn er toch verbeterpunten.

Zo geven zij aan dat de rol van de juridische vader door de Raad niet altijd juist wordt ingeschat. Dit speelt vooral in zaken waar een lang hulpverleningstraject geweest is. De juridische vader is bijvoorbeeld lang buiten beeld geweest, maar dat betekent wel dat als er om een raadsonderzoek en een maatregel gevraagd wordt, hij daarover geïnformeerd moet worden. De mogelijkheid is aanwezig dat die juridische vader nu wel een rol kan en wil spelen. De Raad moet dus altijd de vraag beantwoorden: de belanghebbenden, wie zijn dat? Op de zitting komt die vraag toch aan de orde en het is pijnlijk voor de betrokkenen (kind, ouder) als die vraag niet eerder aan de orde is geweest.

Ook geven kinderrechters aan dat er soms wel problemen zijn in het geval er om een machtiging tot uithuisplaatsing (MUHP) wordt verzocht. Dan blijkt wel eens dat de afstemming met BJZ er niet is geweest, wat tot problemen op de zitting kan leiden. Een voorbeeld: de Raad wil een uithuisplaatsing in een leefgroep, maar is daar niet helder over geweest richting BJZ. BJZ indiceert, blijkt er anders over gedacht te hebben en geeft een indicatie voor een justitiële jeugdinrichting af. Een gesloten plaatsing dus, waarvoor een advocaat nodig is en de rechter de jeugdige voor de zitting een toevoeging had moeten doen. Het gevolg is dat de kinderrechter de zaak op dat moment niet kan afdoen.

Een ander geval dat ook wel eens voorkomt is dat BJZ zich er in het voortraject in gemengd heeft en toegestemd heeft in een soort vrijwillige tijdelijke uithuisplaatsing in het netwerk van het kind. Het kind verblijft dan ten tijde van de zitting niet meer bij de ouder(s), maar verblijft bijvoorbeeld tijdelijk bij een vriend. Er wordt dan door de Raad om een OTS gevraagd, maar eigenlijk zouden ze ook een MUHP moeten hebben voor een plaatsing elders, waar ze echter niet om verzocht hebben. Dat komt dan pas mondeling op de zitting aan de orde.

Aangezien de rechtbank de betrokkenen, dat wil zeggen ouders en kind, anders heeft uitgenodigd (in de uitnodigingsbrief voor de zitting gaat het dan alleen om een eventuele OTS), komt het kind niet en kan de kinderrechter het kind niet bevragen.

*To-the-point

Over de kwestie of de informatie to-the-point is zijn alle kinderrechtshouders unaniem: dat verschilt per raadsmedewerker. De een is helderder dan de ander. De meeste rapporten zijn wel heel erg lang. Het is soms ook moeilijk te zeggen of dit nu altijd aan de individuele raadsonderzoeker ligt. Het kan ook wel eens aan de gevallen liggen; gevallen met heel ingewikkelde eigen problematiek krijgen logischerwijs ook langere rapporten. Wel zou in een meerderheid van de gevallen het rapport zelf veel korter kunnen. De informatie zit meestal wel in het rapport, maar het is nog al eens te uitgebreid gepresenteerd, te weinig gestructureerd en te weinig teruggebracht tot de essentie. Gezichtspunten worden soms onnodig herhaald, er wordt te uitgebreid geschreven en in de conclusie en de informatie die daartoe geleid heeft wordt niet altijd een heldere structuur aangebracht. Een voorbeeld van het gebrek aan structuur in de rapportage is dat je soms met moeite kunt vinden wat de actuele verblijfplaats van de minderjarige is. In het geval dat er een rapport aanwezig is van BJZ kan de raadsonderzoeker een aantal feitelijkheden samenvatten in twee zinnen. Het is bijvoorbeeld onnodig om allerlei feitelijke informatie over de woonsituatie opnieuw uitgebreid weer te geven.

De wijze van rapporteren is vaak té volledig. Een kinderrechtshouder omschrijft dit beeldend met de volgende uitspraak:

‘Als ik twee tot drie zorgpunten heb bij een minderjarige, dan weet ik wel genoeg. Ze scoren een 20 en een 10 is voldoende. Raadsonderzoekers willen het te goed doen volgens de eigen protocollen over hoe ze moeten rapporteren’.

Het gebrek aan beknoptheid in de rapportage betreft naast de zorgpunten ook het aantal informanten dat bij het onderzoek betrokken wordt. Als de kinderrechtshouder met de gegevens van twee of drie informanten een beslissing kan nemen, hoeft hij niet ook nog eens van een vierde informant te horen dat het zo slecht gaat met de kinderen.

*Actueel

Over de vraag of de informatie in het raadsrapport actueel genoeg is, zijn de kinderrechtvaarders verdeeld. Bij sommigen komt het niet vaak voor dat de informatie niet actueel is. Wel is er soms een (te) lang traject voordat de Raad ermee aan de slag gaat. De Raad beschrijft over het algemeen helder wat er is mislukt, maar in sommige zaken valt op dat BIZ wel heel lang bezig is geweest met pappen en nathouden. Andere kinderrechtvaarders merken dat bepaalde informatie voor de zitting met weinig moeite nog even up-to-date gemaakt had kunnen worden.

‘Bijvoorbeeld dan staat er in het rapport dat in verband met de zomervakantie geen contact met school meer is geweest. Als de zitting er is, is de school weer begonnen. Waarom dan toch niet nog even de school gevraagd, zodat op de zitting die informatie beschikbaar is.’

Eén kinderrechtvaardiger is van mening dat het te vaak voorkomt dat de meest recente informatie niet beschikbaar is. Het kan zijn dat tussen het moment dat het rapport opgesteld wordt en de behandeling op zitting een periode van een week of vier zit, waarin er ontwikkelingen zijn waardoor de situatie veranderd is en de feiten anders zijn. Dit speelt vooral een rol in zaken waar de ouders het oneens zijn met de Raad.

‘Je maakt als Raad een knullige indruk als ouders met opgestoken veren aan komen zetten en je de meest recente informatie niet hebt.’

Dit kan voorkomen worden door er als Raad meer bovenop te zitten door vlak voor de zitting nog even polshoogte te nemen, de actuele stand van zaken even te checken en er een telefoontje aan te wagen.

Meerdere kinderrechtvaarders geven aan dat er te vaak teruggegrepen wordt naar irrelevante informatie uit het verleden, die ook nog eens uitgebreid beschreven wordt.

‘Het verhaal begint dan bij de bevalling en dat de buurvrouw bij de bevalling aanwezig was en dat het niet lukte met de borstvoeding, et cetera. Maar als zo’n kind 17 is, dan ben ik niet meer geïnteresseerd of hij borstvoeding heeft gehad.’

Sommige raadsonderzoekers zijn heel uitvoerig over oude informatie. Dat hoeft voor de kinderrechters niet. Zij hebben liever een helder beeld van hoe het nu is.

*Heldere tijdlijn

Over het algemeen is in de rapportages de tijdlijn helder gepresenteerd. De tijdlijn en de chronologie zijn volgens de rechters in de raadsrapportages in ieder geval veel helderder dan in de rapportages van BJZ. Het is duidelijk wat er in het heden en het verleden gebeurt. Uit de rapportages van BJZ wordt niet zo gemakkelijk duidelijk wat zich in het verleden afspeelde en wat in de huidige situatie van belang is. Het is voor de rechter belangrijk om uit de raadsrapportage op te kunnen maken hoe het verzoek bij de Raad terecht is gekomen. Twee kinderrechters verschillen over dit punt van mening met de rest. In hun praktijk ervaren zij dat in de rapporten de chronologie vaak onduidelijk is. Dat is vervelend, omdat ouders nog al eens zeggen dat het weer goed gaat en van mening zijn dat er niets aan de hand is. Dan is het extra belangrijk dat je een chronologisch juiste weergave van de feiten in de rapportage hebt. Een voorbeeld is een rapportage waarin de poging van een jongen om zichzelf te wurgen niet als gebeurtenis uit het verre verleden gepresenteerd werd; pas tijdens de zitting bleek dat dit al acht (!) jaar geleden gebeurd was. Raadsmedewerkers, evenals gezinsvoogden, hebben het helaas niet altijd goed in de vingers om weer te geven wat wanneer gebeurd is. Er staan ook niet altijd jaartallen en maanden bij. Soms lopen dingen door elkaar; als er sprake is van een bepaalde omslag is het moeilijk te achterhalen wanneer dat precies is geweest. Deze rechters moeten dat dan vaak nog navragen

‘Dat komt vaak voor; ongeveer in één op de drie gevallen. Dit hangt meer van de persoon van de raadsonderzoeker af dan van de protocollen die hiervoor gelden.’

5.5 Waardering van de inhoud van het raadsonderzoek

*Overlap tussen de onderzoekswerkzaamheden van de Raad en BJZ of AMK

De eerste informatie van de Raad is wel helder. Er is soms wel sprake van overlap, maar dat is niet altijd storend. De Raad checkt de informatie die ze aangeleverd krijgt, vooral als het gaat om een melding vanuit het AMK is dit van belang. Daar is het plaatje meestal niet zo compleet, omdat het AMK te maken krijgt met anonieme of bekende melders van zorgelijke situaties rondom kinderen en omdat het traject dat geleid heeft tot de conclusie 'de vrijwillige hulpverlening komt op een dood spoor' er niet is of niet bekend is.

Over het algemeen zijn de kinderrechters het met elkaar eens dat het zelden voorkomt dat de door BJZ/AMK aangeleverde informatie zo klip en klaar is dat de raadsonderzoeker in principe geen eigen onderzoeksactiviteiten meer hoeft te verrichten. Een uitzondering betreft zaken met heel jonge kinderen (onder de vier jaar) met ouders die hun leven bij lange na niet op orde hebben. Het gaat dan bijvoorbeeld om een AMK-melding waarbij de meldingen van zorg over het kind vergezeld gaan van zorgelijke politiemutaties. Die zijn vaak klip en klaar. Bij de verzoeken die via het AMK komen is de behoefte van de kinderrechters aan toetsing en aanvullende informatieverzameling door de Raad het sterkst.

*Overdoen van werk van BJZ door de Raad

Op de vraag of er wel eens werk van BJZ wordt overgedaan door de Raad, antwoorden de kinderrechters bevestigend. Dit gebeurt wel eens, maar dat maakt het verhaal wel completer in het algemeen. Daarnaast is het voor de betrokkenen goed dat de Raad in het spel komt. Dat vergemakkelijkt het acceptatieproces voor ouders en kinderen: dat het allemaal niet meer gaat en er een maatregel moet komen. Er kan zeker winst behaald worden met het bekorten van de doorlooptijden, maar de echte winst zit hem volgens de rechters in het traject daarvoor. Sommige zaken blijven te lang in het vrijwillige circuit hangen; daar moet soms sneller doorgepakt worden.

Soms is er misschien een overlap met het werk van BJZ (vooral wat betreft het bevragen van informanten) en kan het beter. Als dat tot gevolg heeft dat zaken veel sneller op zitting kunnen komen is dat natuurlijk prima, als maar niet uit het oog verloren wordt dat er in sommige zaken getoetst moet worden. De Raad kan er op die manier achter komen dat er in bepaalde gevallen in een vrijwillig kader nog veel meer gedaan kan worden dan tot dan toe geprobeerd is.

5.6 Wijze van toetsing door de Raad in de praktijk

De kinderrechters hebben er geen zicht op hoe de raadsmedewerkers precies te werk gaan bij de toetsing. Zij zien alleen het resultaat. De wijze van toetsing door de Raad is uitvoerig: ze pluizen alles na, bellen mensen op, schrijven mensen op, laten de informatie zien en vragen of ze akkoord gaan met die weergave. Het checken van de informatie bij de informanten vinden de rechters belangrijk en dat moet de raadsonderzoeker ook gewoon blijven doen, maar dat kan wel veel sneller dan nu gebeurt.

5.7 Doorlooptijden

De functie van de Raad kan er volgens de kinderrechters niet tussenuit gehaald worden.

‘De Raad heeft een heel belangrijke taak in dit verhaal. De manier waarop ze rapporteren is in grote lijnen ontzettend waardevol. Ik ben heel tevreden met de Raad. Ik zou er niet aan moeten denken dat hun taak op een andere manier zou worden ingevuld.’

Maar de doorlooptijden zijn veel te lang en daar moet echt iets aan gebeuren. Een onderzoek zou binnen zes weken gereed moeten kunnen zijn, mooier nog zou zijn in vier weken. De kinderrechters benadrukken dat de toetsing wel altijd zorgvuldig moet blijven gebeuren. De snelheid mag niet ten koste gaan van de zorgvuldigheid en dat moet goed afgewogen worden. Dat betekent een compactere onderzoeksstrategie: een slimme keuze van zorgpunten en informanten.

Verder vinden de kinderrechtshouders de termijn tussen de melding bij de Raad en de start van het onderzoek nog al eens te lang. Blijkbaar blijven er zaken een tijd op de plank liggen. Ook de duur van het onderzoek zelf is vrij lang.

‘Ziekte en vakantie van medewerkers zijn geen redenen om er zo lang over te doen. Daar moet je als organisatie achtervang voor hebben’, aldus een van de kinderrechtshouders.

Wat betreft het contact met ouders, het klopt dat dit soms moeizaam verloopt, maar dat is alom bekend en dus veel slimmer te plannen. Als ouders niet thuis blijken te zijn kun je als raadsonderzoeker een nieuwe afspraak een dag of twee dagen later plannen in plaats van een week.

5.8 Toegevoegde waarde van raadsonderzoek en het belang van een onafhankelijke toets

De kinderrechtshouders zijn van mening dat het raadsonderzoek zeker een toegevoegde waarde heeft en dat een onafhankelijke toets gewaarborgd moet blijven. De toegevoegde waarde van een onafhankelijke toets door de Raad voor de Kinderbescherming bestaat uit meerdere elementen.

De toetsende taak van de Raad blijft volgens de kinderrechtshouders zeer belangrijk omdat de vrijwillige hulpverleners met andere ogen naar een zaak kijken. BIZ is vooral bezig met het onderhouden van een goede relatie met een gezin omdat ze anders de deur niet meer in komen. De informatie vanuit BIZ heeft daarmee een bepaalde kleuring. De Raad gaat pal voor het kind staan en benadert alles vanuit het oogpunt van het belang van het kind.

Verder is de situatie in veel gevallen niet zo eenduidig. De hulpverlening zegt vaak iets in de trant van ‘we zijn niet zoveel opgeschoten’, maar je kunt dan niet per definitie zeggen dat er is niets is bereikt. Op bepaalde vlakken is er wel iets bereikt en op andere onvoldoende. Waar er nog onvoldoende bereikt is, zijn daar alle mogelijkheden in vrijwillig kader uitgeput? Dan is het goed om een onafhankelijk iemand die er nog niet eerder bij betrokken was te vragen wat de kansen en mogelijkheden zijn van de hulpverlening. Ook om kritisch te zijn naar de hulpverle-

ning zelf: heeft de hulpverlening wel alles aangegrepen wat er mogelijk was? Hebben ze zelf niet gefaald? Een onafhankelijke toets ook op dat punt is belangrijk. Dat er 'een derde' bovenop de zaak gaat zitten en er objectief tegenaan kijkt is heel belangrijk. Dit is voor de ouders ook duidelijker.

'Laat BJZ maar coachen en coördineren en laat de Raad maar kijken of er een maatregel nodig is'.

Ook heeft de kinderrechter bepaalde informatie nodig die BJZ niet kan leveren. De onafhankelijke toets is belangrijk. Ouders en kinderen hebben er recht op dat er nog eens door een derde naar de situatie gekeken wordt. De onderzoeksstructuur van de Raad is meer gedegen dan die van BJZ en de informatie is veel beter toegeschreven naar een juridisch criterium. Zeker als het om cruciale informatie gaat is een toets altijd noodzakelijk. De informatie die nodig is om tot een OTS of uithuisplaatsing te komen móet gecheckt zijn.

'Dat is natuurlijk wel belangrijk want dat is de manier waarop wij als rechters onze beslissingen nemen. Niet op vage algemeenheden van 'het gaat niet goed en we moeten iets doen.'

Samengevat bestaat de toegevoegde waarde van het onderzoek door de Raad, als overheidsorgaan ten behoeve van de bescherming van de ontwikkeling van kinderen, uit:

- de onafhankelijke toets van de informatie en van het onderzoeksresultaat aan het belang van het kind,
- de zorgvuldigheid die daarbij betracht moet worden (juridische invalshoek),
- de afstand tot de zaak waarmee een over-all gezichtspunt mogelijk is.

5.9 Conclusie

De kinderrechters zijn tevreden over de reguliere rekestten van de Raad: ze zijn erg volledig en bieden in meerderheid voldoende basis om een beslissing te kunnen nemen. Bij spoedzaken daarentegen blijft de informatie van de Raad veel te vaag. Het is van groot belang dat de Raad hier meer energie in

steekt, omdat de informatie van BJZ bij spoedgevallen te vaak niet klopt.

Bij spoedzaken moet de kinderrechter nu afgaan op te summiere informatie, terwijl het om drastische maatregelen gaat.

De waardering van de bruikbaarheid van de informatieverstrekking is over het algemeen hoog. Vooral de juridische deugdelijkheid scoort goed, omdat de bedreigde ontwikkeling goed geformuleerd en vaak ook al juridisch vertaald is. Verbeterpunten zijn er wat betreft de rol van de juridische vader en de afstemming met BJZ in geval er om een MUHP verzocht wordt.

De compactheid van de raadsrapportages behoeft over het algemeen verbetering: de wijze van rapporteren is vaak te uitgebreid. Ook is beperking tot de huidige situatie gewenst.

Over de actualiteit van de informatie zijn de meningen verdeeld. De chronologie is over het algemeen helder, al behoeft de vermelding van precieze data wel eens verbetering.

Het komt zelden voor dat de informatie die de Raad aangeleverd krijgt zo klip en klaar is dat geen eigen onderzoek meer verricht hoeft te worden. Het is van belang dat de Raad toetst om erachter te komen of er in vrijwillig kader alles gedaan is wat mogelijk was. Als er sprake is van enige overlap met het werk van BJZ heeft dat ook een functie.

De Raad gaat bij de toetsing uitvoerig te werk. Dit waarden de rechters als belangrijk werk dat zeker moet blijven gebeuren, maar wel sneller dan het nu gebeurt. De functie van de Raad is onmisbaar, maar de onderzoeken moeten veel sneller gereed zijn. Om toch zorgvuldig te werk te blijven gaan is er een compactere onderzoeksstrategie nodig met een slimme keuze van zorgpunten en informanten en een efficiëntere werkwijze. De toetsende taak van de Raad blijft volgens de kinderrechters zeer belangrijk omdat de Raad de opdracht heeft de zaak te benaderen vanuit het oogpunt van het belang van het kind. De toegevoegde waarde van het onderzoek door de Raad is de onafhankelijke toets van de informatie en van het onderzoeksresultaat aan het belang van het kind, de zorgvuldigheid die daarbij betracht moet worden (juridische invalshoek) en de afstand tot de zaak waarmee een over-all gezichtspunt mogelijk is.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Inleiding

In het kader van het programma Beter Beschermd (2005) wordt er gewerkt aan een betere samenwerking tussen alle partijen voor een effectieve en efficiëntere jeugdbescherming. Een efficiënte samenwerking moet mede bijdragen aan een snelle besluitvorming over de inzet van een kinderschermingsmaatregel en (indien aldus besloten) tot een feitelijke start van de hulpverlening. De Raad voor de Kinderbescherming heeft daartoe een opdracht gegeven aan het Verwey-Jonker Instituut om te onderzoeken hoe het onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming uitgevoerd wordt in relatie tot de beschikbare informatie van het BJZ of het AMK.

Het onderzoek van de Raad heeft betrekking op de wettelijke taak om voor jeugdigen bedreigende verzorgings- en opvoedingsituaties te onderzoeken ten einde tot passende oplossingen daarvoor te komen. Sinds de invoering van de Wet op de Jeugdzorg per 1 januari 2005 is de Raad voor de Kinderbescherming in deze zaken een tweedelijnsorganisatie geworden. Meldingen bij de Raad kunnen in principe alleen nog via het BJZ of het AMK lopen. Wel kunnen acute en levensbedreigende situaties nog rechtstreeks gemeld worden aan de Raad. De nieuwe positionering betekent voor de Raad dat het onderzoek dat gedaan wordt van karakter verandert. In ieder geval is de startpositie van de raadsonderzoeker veranderd. Immers, er is vaak al veel informatie beschikbaar via het BJZ of AMK. De doelstelling is dat de Raad daardoor minder onderzoek hoeft te verrichten naar de problemen en de mogelijke bedreigende situatie voor het kind en de oorzaken daarvan, maar zich kan

beperken tot de vraag of een maatregel noodzakelijk is, en zo ja, welke (*Meerjarenbeleidsplan, 2005-2008*). Aangezien het BJZ en de Raad achtereenvolgens en/of gelijktijdig met dezelfde cliënt bemoeienis hebben, is het zaak te zorgen voor een heldere afbakening van verantwoordelijkheden, voor voldoende samenhang tussen de primaire processen en voor de nodige samenwerking tijdens overdrachtmomenten. Daarom is in dit onderzoek nagegaan op welke wijze het raadsonderzoek wordt uitgevoerd en of het raadsonderzoek een specifieke meerwaarde heeft ten opzicht van de reeds verzamelde informatie door het BJZ of AMK. We zijn nagegaan wat de kwaliteit en volledigheid van de beschikbare informatie is in de startpositie van de raadsonderzoeker. Door middel van dossieronderzoek is nagegaan welke informatie beschikbaar is vanuit BJZ/AMK ten tijde van de melding en welke informatie het onderzoek van de raadsmedewerker hieraan toevoegt. Aan rechters met ervaring met beschermingszaken is gevraagd hoe zij het raadsonderzoek en het raadsrapport waarderen en hoe zij de toetsende taak van de Raad beoordelen. Tot slot is gekeken of er op basis van het onderzoeksmateriaal aanbevelingen zijn te formuleren ten aanzien van een kwaliteits- of efficiencyverbetering in de werkwijze van de Raad en in de informatie-uitwisseling tussen de Raad en BJZ/AMK.

6.2 Beantwoording onderzoeksvragen

De informatie van het Bureau Jeugdzorg en het AMK

Welke specifieke informatie is nodig voor de onderbouwing van het advies van de Raad ten aanzien van de kinderbeschermingsmaatregel en welke informatie is beschikbaar op het moment van melding door het BJZ of AMK?

De Raad start een onderzoek (behoudens crisissituaties) alleen op verzoek van het BZZ/AMK. Volgens de landelijke afspraken start de Raad een onderzoek als er het BJZ voldoende concrete informatie heeft aangedragen ten aanzien van de vermoedelijke bedreigde ontwikkeling van de jeugdige én met feiten wordt onderbouwd waarom hulpverlening op vrijwillige basis niet (meer) mogelijk is. Uit het onderzoek blijkt dat in bijna alle zaken hierover informatie is aangeleverd. De bedreiging van de

ontwikkeling van het kind wordt duidelijk in de melding aangegeven en in de meeste zaken wordt aangegeven dat vrijwillige hulpverlening niet (meer) mogelijk is. De geïnterviewde raadsonderzoekers zijn van mening dat de informatie van het BJZ/AMK voldoende is om een onderzoek te starten.

In welke mate voldoen meldingen van BJZ en AMK aan de afgesproken (landelijke, dan wel regionale) kwaliteits- criteria?

De MO-groep en de Raad hebben in 2004 landelijke afspraken gemaakt om een efficiënt en effectief functioneren van de jeugdbescherming te realiseren. Er zijn kwaliteitseisen opgesteld ten aanzien van de samenwerking op regionaal niveau tussen het BJZ en de Raad. In dit onderzoek hebben we gekeken naar de kwaliteitseisen ten aanzien van de informatieverstrekking van de melder bij de Raad als het gaat om een verzoek tot een onderzoek naar een kindbeschermingsmaatregel. Men kan concluderen dat de door het BJZ/AMK geleverde informatie meestal (78%) voldoet aan alle gestelde landelijke richtlijnen. In bijna alle zaken wordt de informatie schriftelijk aangeleverd (94%). Het verzoek bevat informatie over de geraadpleegde informanten (93%) en de reden van het verzoek (96%), te weten informatie over de problemen van de kinderen en mogelijke problemen van de ouders. De informatie bevat altijd gegevens over de bedreiging van de ontwikkeling van het kind (96%). In het merendeel van de zaken wordt ook aangegeven of vrijwillige hulpverlening niet (meer) mogelijk is (83%). Er zijn wel verbeteringen mogelijk, zo is de informatie van de verwijzende instelling niet altijd aanwezig (32%). Daarnaast is niet altijd duidelijk of de ouders en kinderen (vanaf 12 jaar) het eens zijn met het verzoek tot onderzoek (54%). Ten slotte zijn de informatie over de hulpverleningsgeschiedenis (16%) en de reden waarom hulpverlening niet toereikend is (17%) niet altijd aanwezig.

Ten aanzien van een verzoek van de melder aan de Raad in een crisissituatie geldt dat er een mondeling overleg vooraf plaatsvindt, dat kan telefonisch of 'face-to-face'. Aan deze kwaliteitseis wordt in maar weinig zaken voldaan (18%). Van die zaken die de medewerkers van het BJZ en het AMK als crisis of spoedeisend aanmelden, is maar in een klein aantal zaken mondeling overleg geweest.

Welke informatie is beschikbaar over het hulpverleningstraject voorafgaand aan de melding bij de Raad?

We zijn in het onderzoek nagegaan of er in het verzoek van het BJZ/AMK informatie is over welke hulp het gezin geboden is. In het merendeel van de zaken is er informatie over het hulpverleningstraject dat plaatsgevonden heeft (84%). In de helft van de zaken is aangegeven hoe lang het hulpverleningstraject heeft geduurd. In het merendeel van de zaken wordt vermeld dat vrijwillige hulpverlening niet (meer) mogelijk is (83%). Niet altijd is helder waarom vrijwillige hulpverlening niet meer mogelijk is. De geïnterviewde raadsmedewerkers geven aan dat soms onduidelijk is of de ouders niet meer willen meewerken of dat de vrijwillige hulpverlening ontoereikend is. In iets meer dan een op de drie zaken wordt in de informatie onderbouwd wat de risico's zijn voor het kind als er geen hulpverlening wordt gerealiseerd.

Welk percentage meldingen is afkomstig van het AMK?

Iets meer dan een derde van de zaken is aangemeld bij de Raad door het AMK. In het onderzoek is gekeken of het uitmaakt voor de geleverde informatie wie de melder is. Immers, het AMK heeft de mogelijkheid om gedurende vier weken zelf bij derden onderzoek te doen naar het gezin zonder de verplichting om ouders hiervan op de hoogte te stellen (Bruning, 2006). Het BJZ heeft deze mogelijkheid niet en informatie bij derden inwinnen kan alleen met toestemming van de ouders en van jeugdige als deze ouder is dan 12 jaar.

Helaas was het niet mogelijk te achterhalen of het BJZ ook zaken heeft aangemeld die in eerste instantie aangemeld zijn bij het AMK.

Er is nauwelijks verschil te constateren tussen het BJZ of het AMK wat betreft de aangeleverde informatie. Beide voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Het enige significante verschil in de geleverde informatie is dat het BJZ vaker informatie aanlevert over de mogelijke oplossingsrichting dan het AMK.

Men kan concluderen dat de informatie van het BJZ/AMK in grote lijnen voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen zoals deze zijn vastgesteld in de landelijke afspraken. Het BJZ en AMK leveren voldoende en de juiste informatie om een onderzoek door de Raad te starten. In de volgende paragraaf gaan we in op

de vraag of de informatie ook van invloed is op de wijze waarop het raadsonderzoek wordt uitgevoerd.

Het raadsonderzoek

Een belangrijke onderzoeksvraag is of de inhoud en kwaliteit van de geleverde informatie bepalend zijn voor de wijze waarop het raadsonderzoek wordt uitgevoerd. Daartoe is gekeken naar de invloed van de inhoud van de informatie op het type onderzoek dat de raadsonderzoeker uitvoert en de doorlooptijd van het onderzoek.

Type onderzoek van de raadsmedewerker

Ten behoeve van deze analyse is eerst gekeken op welke wijze de raadsonderzoeken zijn te typeren. Als besloten is dat de zaak in aanmerking komt voor een raadsonderzoek stelt een multidisciplinair team de onderzoeksvraag vast. Hierbij moeten het belang van het kind en het vinden van een oplossing centraal staan. Op basis van de onderzoeksvraag worden hypothesen geformuleerd, dat zijn veronderstellingen ten aanzien de aard, de oorzaak en de oplossing van de problematiek. In het onderzoek zijn vier typen onderzoeksvragen onderscheiden.

a) Beschrijvend onderzoek: De eerste onderzoeksvraag die beantwoord moet worden is de vraag of het kind bedreigd wordt in zijn/haar ontwikkeling.

b) Verklarend onderzoek: Wat zijn in stand houdende en veroorzakende factoren? Deze tweede vraag komt aan de orde als bekend is of het kind bedreigd wordt in zijn ontwikkeling.

c) Indicerend onderzoek: Als duidelijk is dat er sprake is van een bedreigende situatie voor het kind en de oorzaak daarvan helder is, richt de onderzoeksvraag zich vooral op de vraag of hulpverlening geïndiceerd is.

d) Gezagsonderzoek: Een andere onderzoeksvraag die aan de orde komt is of de Raad een uitspraak kan doen over wie het gezag moet uitoefenen. Het betreft dan zaken waarbij de moeder zelf minderjarig is, bij overlijden van een van de ouders of als de moeder in detentie verblijft.

Duidelijk is dat de aard van de informatie bepalend is voor het type onderzoek dat de raadsmedewerker gaat uitvoeren. Als er voldoende informatie is over de aard en de oorzaak van de problematiek kan de raadsmedewerker een indicierend onderzoek starten. Bij het ontbreken van informatie daarover of

als er alleen zorgen over een mogelijke bedreigende situatie bestaan, kan de raadsmedewerker zich niet beperken tot een toetsende taak, maar dient hij of zij zelf onderzoek te verrichten.

De raadsmedewerkers verrichten in driekwart van de zaken beschrijvend onderzoek. In een op de zeven zaken betreft het een indicierend onderzoek, een gering percentage betreft verklarend onderzoek. Uit de interviews met de raadsmedewerkers blijkt dat men ernaar streeft om meer indicierend onderzoek uit te voeren. Wil besloten worden dat de raadsmedewerkers alleen op een toetsende wijze te werk gaan (indicerende insteek) en niet op een onderzoekende manier, dan moet aan de volgende eisen zijn voldaan ten aanzien van de informatie waarover zij de beschikking krijgen. De informatie moet volledig én actueel zijn. Er moet vanuit verschillende bronnen sprake zijn van eenzelfde visie op de problematiek in het gezin en de bedreiging van het kind. Als de ouders het niet eens zijn met het verzoek tot onderzoek kan de raadsmedewerker het niet afdoen met toetsing. Dit geldt ook als de ouders van mening zijn dat de informatie niet klopt.

De gegevens uit het dossieronderzoek bevestigen dit. Raadsmedewerkers verrichten vaker indicierend onderzoek als er informatie is vanuit verschillende bronnen. Hierbij maakt het geen verschil of dit mondelinge of schriftelijke informatie betreft. De inhoud van de informatie is bepalend; als er meer informatie aanwezig is vanuit verschillende informanten over de mogelijke oplossingsrichting wordt er vaker een indicierend onderzoek gestart. Doordat de BJJ's meer informatie aanleveren over de mogelijke oplossingsrichting dan de AMK's is hierin een verschil te constateren in type melder. Er wordt meer indicierend onderzoek verricht als de zaak is aangemeld via het BJJ.

De activiteiten van de raadsmedewerker

Gekeken is welke informatie de raadsmedewerker tijdens het onderzoek verzamelt en welke informanten worden geraadpleegd. In het multidisciplinaire team wordt vastgesteld welke informanten voor het onderzoek benaderd worden en in welk tijdsperiode. Standaard is dat de raadsmedewerker een gesprek heeft met de ouders en de jeugdigen zelf. Daarnaast wordt voornamelijk de school of huisarts benaderd voor informatie. Wat betreft de school is er een duidelijke overlap met de

informanten die door het BJZ/AMK zijn benaderd. De school wordt in een derde van de zaken nogmaals benaderd (33%). Opvallend is dat wat betreft de andere informanten er nauwelijks sprake is van een overlap. De Riagg en de politie worden incidenteel nog eens gevraagd om informatie, de overige nog iets minder. Mogelijk is de overlap iets groter aangezien zowel de melder als de Raad zeer uiteenlopende instellingen raadplegen, zoals de gespecialiseerde thuiszorg of de jeugdreclassering. Deze vallen echter allemaal onder de categorie 'andere hulpverleningsinstanties' zodat het niet mogelijk was om deze te vergelijken.

De meeste partijen zijn benaderd om de informatie te valideren, te actualiseren of om na te gaan of er nieuwe informatie was. Veel informatie is vanwege de wachttijden niet meer actueel en dient opnieuw geactualiseerd en gevalideerd te worden. In meer dan de helft van de zaken (60%) heeft het raadsonderzoek nieuwe feiten of argumenten opgeleverd voor de beantwoording van de vraag of het kind bedreigd wordt in zijn of haar ontwikkeling. Opvallend is dat in bijna een op de vijf zaken informatie wordt verkregen die tegenstrijdig is aan de door de melder geleverde informatie. Meestal blijkt er toch wel vrijwillige hulpverlening mogelijk te zijn of is de dreigende gezinssituatie verdwenen.

In maar een klein aantal zaken wordt er tijdens het raadsonderzoek aanvullend onderzoek gedaan door externen. Dit betreft dan voornamelijk een diagnostisch onderzoek vanuit de (forensische) psychiatrie of psychologie.

De doorlooptijden van het onderzoek

Wat betreft de doorlooptijden van het onderzoek blijkt dat het raadsonderzoek gemiddeld boven de norm ligt zoals deze is vastgesteld in Normen 2000. De gemiddelde zaak duurt 139 dagen, hetgeen twee weken langer is dan de maximale norm van 115. Dit gemiddelde wordt wat vertekend door een aantal zaken dat een zeer lange doorlooptijd heeft, maar de helft van de zaken wordt binnen 124 dagen afgerond (mediaan). Deze overschrijding in tijd wordt vooral veroorzaakt door de wachtlijsten die er ten tijde van het onderzoek bestaan bij de Raad. De periode tussen het ontvangen van de melding en het intakebesluit duurt zes dagen. Dit is een redelijke periode gezien de activiteiten die verricht moeten worden. De gegevens van de cliënten moeten allemaal kloppen, er dient een

inhoudelijke toetsing plaats te vinden, en er moet een besluit genomen worden of het verzoek in behandeling wordt genomen. We merken hierbij op dat in die zaken waar sprake is van onmiddellijk en ernstig gevaar voor de minderjarige er een VOTS wordt aangevraagd, al dan niet met een uithuisplaatsing. Hangende het onderzoek wordt door de rechter meestal binnen een dag de minderjarige voorlopig onder toezicht gesteld. De periode vanaf het intakebesluit tot het uitdelen van het onderzoek is echter lang, namelijk gemiddeld 43 dagen. Voor individuele casussen kan de wachttijd nog behoorlijk oplopen, aangezien de zaken met hoogste prioriteit het eerste worden uitgedeeld. De onderzoeksperiode duurt uiteindelijk gemiddeld 92 dagen. De helft van de zaken wordt binnen 84 dagen gedaan. Dit zou allemaal binnen de gestelde normen vallen als er geen sprake was van wachtlijsten, waardoor sommige zaken lang op de stapel blijven liggen voordat er een raadsmedewerker mee aan de slag kan. Hier valt een duidelijk efficiëntieslag te maken, zeker omdat veel informatie niet meer actueel is als de zaak te lang is blijven liggen. Er is in het onderzoek geen relatie gevonden tussen de kwaliteit van de informatie van de melder en de duur van het raads-onderzoek. Ook de raadsonderzoekers zelf benadrukken dat het van belang is om vooral in het voortraject maatregelen te treffen om de doorlooptijd te bekorten en om voldoende tijd te blijven nemen om het raadsonderzoek zelf zo zorgvuldig mogelijk te blijven verrichten.

Analyse van de gegevens

Is er een verband tussen de aard en de vorm van de melding en het type onderzoek van de Raad?

In het onderzoek is gekeken naar de informatie die door het BJJ/AMK is geleverd en de reactie van de raadsmedewerker hierop. Wat betreft de inhoud van de melding blijkt dat in het geval van het ontbreken van informatie over de bedreiging van het kind altijd beschrijvend onderzoek verricht wordt.

BJZ/AMK geeft wel bijna altijd informatie over de mogelijke bedreiging van het kind, maar volgens de raadsmedewerkers beperkt het zich meestal tot het uiten van de zorgen over het kind óf het geven van feiten zonder duidelijk onderbouwde (achtergrond)-gegevens. Veelal moet nog onderzocht worden of er daadwerkelijk sprake is van een bedreiging van de ontwikkeling van het kind.

Als er vanuit meerdere bronnen informatie is over de mogelijke oplossingsrichting wordt er eerder tot een indicerend onderzoek besloten. Aangezien het BJZ hierover meer informatie levert dan het AMK is hierin een verschil te constateren, namelijk dat meer meldingen van het BJZ tot indicerend onderzoek leiden dan de meldingen van het AMK. In het bijzonder de tweedelijnsvoorzieningen zoals de Riagg, MEE, CAD of andere hulpverleningsinstellingen leveren meer informatie over de oorzaken van deze problemen in het gezin en van de jeugdige en hoe deze aangepakt kunnen worden. De andere informanten zoals politie, school of de huisarts leveren meer informatie ten aanzien van de feitelijke situatie en problematiek.

Is er een verband tussen de inhoud en resultaat van het onderzoek en de duur van het raadsonderzoek?

In het onderzoek hebben wij de analyse gericht op het daadwerkelijke raadsonderzoek, de periode van uitdeel tot aan het advies van de Raad. Het type onderzoek is duidelijk van invloed op de duur van het onderzoek. Een beschrijvend onderzoek waarin men nagaat of er sprake is van bedreiging duurt duidelijk langer dan een indicerend onderzoek waarbij de raadsmedewerker vooral toetst of er voldoende reden is voor een kindbeschermsmaatregel. Toch scheelt het minder tijd dan men zou denken: een indicerend onderzoek duurt gemiddeld 73 dagen en een beschrijvend onderzoek 98 dagen. Opvallend is dat verklarende onderzoeken waarbij men wel weet wat de bedreigende situatie is maar men niet weet wat de oorzaken daarvan zijn het langste duren, namelijk 101 dagen. In driekwart van de onderzoeken wordt een kindbeschermsmaatregel uitgesproken. Er is sprake van een significant verschil tussen de duur van het raadsonderzoek en het wel of niet indienen van een verzoek tot een kindbeschermsmaatregel. Eveneens opvallend is dat die zaken waar geen verzoek tot een maatregel gedaan wordt uiteindelijk langer duren. Mogelijk kan de problematiek iets diffuser zijn waardoor het

moeilijker is om in te schatten of het kind bedreigd wordt in zijn ontwikkeling. Anderzijds kan het zijn dat de urgentie van deze gevallen minder blijkt te zijn, waardoor de raadsmedewerker gezien de werkdruk prioriteit geeft aan andere, meer spoedeisende zaken. Crisiszaken worden duidelijk sneller afgehandeld dan andere zaken.

Is de aard van de melding van invloed op de duur van het raadsonderzoek?

Als er sprake is van een crisissituatie wordt de zaak sneller afgehandeld. Dit zijn de zaken die als er sprake is van een wachtlijst prioriteit krijgen en sneller uitgedeeld worden. Ook geven de geïnterviewde raadsmedewerkers aan dat zij deze zaken meer prioriteit geven tijdens het raadsonderzoek. De reden van de melding blijkt niet van invloed te zijn op de duur van het onderzoek. Ongeacht de gesignaleerde problemen wordt het onderzoek in ongeveer dezelfde tijd verricht. Er is ook geen verschil te constateren in de werkwijze van de verschillende vestigingen van de Raad. Er zijn wel verschillen te constateren in wachtlijsten. Vooral in de grote steden zoals Den Haag, Rotterdam maar ook in Dordrecht zijn er langere wachttijden dan in andere regio's. Als de zaken echter uitgedeeld zijn, is er geen verschil te constateren in de periode die het onderzoek daadwerkelijk duurt. Opvallend is dat het niet uitmaakt voor de onderzoeksduur of de informanten van het BJZ of AMK de informatie mondeling of schriftelijk leveren. Ook is de mate waarin de informatie voldoet aan de gestelde landelijke kwaliteitscriteria niet van invloed op de doorlooptijd van het onderzoek.

Is er een verband tussen type onderzoek en formeel resultaat van het onderzoek?

De meeste onderzoeken zijn beschrijvend van aard en in driekwart van die onderzoeken wordt een rekest ingediend. Voor de andere onderzoeken is dat percentage iets hoger namelijk rond de 85%. Als we kijken naar het type maatregel waar de raadsmedewerker om vraagt, is er geen duidelijk verband met het type onderzoek te constateren.

Is er een verband tussen type onderzoek en mate van extra informatie na afloop van het onderzoek?

Uit de dossiers blijkt dat het raadsonderzoek andere en nieuwe informatie oplevert. In meer dan de helft van de zaken is sprake van nieuwe informatie in de zaak (60%). In bijna een op de vijf zaken wordt er informatie verkregen die tegenstrijdig is aan de door de melder geleverde informatie. Dit kan echter ook veroorzaakt zijn doordat er een lange periode zit tussen de melding en de start van het onderzoek, waardoor de informatie achterhaald is. De situatie kan inmiddels ook veranderd zijn. De geïnterviewde raadsmedewerkers geven aan dat het verzoek tot een kindbeschermingsmaatregel soms als een stok achter de deur kan werken waardoor ouders wel gemotiveerd raken voor vrijwillige hulpverlening. De extra informatie is soms reden om tot een ander advies te komen dan waar de melder om verzocht heeft.

Gekeken is of er een verband is tussen deze nieuwe informatie en het type onderzoek. Hierin lijkt geen verband te constateren. In de verschillende typen onderzoek blijken in ruim de helft van de zaken de raadsonderzoeken nieuwe informatie op te leveren.

De kinderrechters

Hoe waardeert de rechter de informatie die verstrekt wordt bij een verzoek tot een kindbeschermingsmaatregel?

Over het algemeen zijn de kinderrechters tevreden over de volledigheid van de informatie in het raadsrapport wanneer het standaardzaken betreft. In de meerderheid van de gevallen biedt de raadsinformatie dan ook voldoende basis om een beslissing te nemen. Bij spoedzaken daarentegen zou de informatie meer feitelijk kunnen zijn en beter onderbouwd. Het komt volgens de rechters bij spoedgevallen te vaak voor dat de informatie van BJZ niet klopt of gedateerd is of in een andere context is gezet. Dat is de reden dat de Raad, ondanks het spoedeisende karakter van de zaak, hier meer energie in moet steken.

De informatie in het raadsrapport deugt in juridisch opzicht. In alle arrondissementen op één na vinden de rechters de informatie over het algemeen zeer bruikbaar. De bedreigde ontwikkeling is netjes geformuleerd en vaak ook al juridisch vertaald. Toch is er nog een aantal verbeterpunten aan te

geven. Deze betreffen de juiste inschatting van de rol van de juridische vader en de afstemming met BJZ in het geval dat er een MUHP wordt gevraagd. De kinderrechters zijn van mening dat de meeste raadsrapporten veel korter kunnen. Gezichtspunten worden soms onnodig herhaald, er wordt te uitgebreid geschreven en het ontbreekt aan een heldere structuur in de conclusie en de informatie die daartoe geleid heeft. De wijze van rapporteren is vaak té volledig, wat treffend omschreven werd met de uitspraak dat raadsonderzoekers een 20 scoren terwijl een 10 voldoende is. Het gebrek aan beknoptheid in de rapportage betreft zowel de zorgpunten als het aantal informanten dat bij het onderzoek betrokken wordt. Ook aan uitweiden over niet actuele informatie is geen behoefte. De kinderrechters zijn op twee na van mening dat de tijdlijn en de chronologie in de raadsrapportages veel helderder zijn dan in de rapportages van BJZ. Het is duidelijk wat er in het heden en het verleden gebeurt. Het is belangrijk om uit de raadsrapportage op te kunnen maken hoe het verzoek bij de Raad terecht is gekomen.

Hoe beoordelen de rechters de toetsende (waarborgende) taak?

De toetsing, het checken van informatie, door de Raad gebeurt terecht op een uitvoerige wijze, maar zou sneller moeten. De doorlooptijden zijn nu te lang. Ook de kinderrechters signaleren wat uit het dossieronderzoek naar voren komt: na de melding blijven zaken te lang op de plank liggen. Daarbij is een compactere onderzoeksstrategie met een slimme keuze van zorgpunten en informanten een oplossing, zodat aan de zorgvuldigheid van het onderzoek geen afbreuk wordt gedaan.

Wat is volgens de rechters de toegevoegde waarde van het raadsonderzoek?

De toetsende taak van de Raad is volgens de kinderrechters zeer belangrijk. Zij zijn van mening dat het raadsonderzoek zeker een toegevoegde waarde heeft en een onafhankelijke toets gewaarborgd moet blijven. De toegevoegde waarde van een onafhankelijke toets door de Raad voor de Kinderbescherming bestaat uit meerdere elementen:

- De onafhankelijke toets van de informatie en van het onderzoeksresultaat aan het belang van het kind,
- De zorgvuldigheid die daarbij betracht moet worden (juridische invalshoek),
- De afstand tot de zaak waarmee een over-all gezichtspunt mogelijk is.

6.3 Eindconclusies

De vraag die regelmatig gesteld wordt is of een onafhankelijke toets van de Raad nodig is als de medewerkers van het AMK of BJZ van mening zijn dat een kindbeschermingsmaatregel nodig is. Uit het onderzoek blijkt dat de onderzoekende en toetsende taak van de raadsmedewerkers een duidelijke meerwaarde heeft. Uit het dossieronderzoek blijkt dat driekwart van de meldingen inderdaad leidt tot een verzoek aan de rechter om een kindbeschermingsmaatregel is. Dat betekent dat er in een kwart van de zaken een ander oordeel door de Raad gegeven wordt dan waar het BJZ of het AMK om gevraagd heeft. Daarnaast is er in meer dan de helft van de zaken sprake van nieuwe informatie en is in bijna één op de vijf zaken sprake van tegenstrijdige informatie. De rechters bevestigen dit beeld. Zij hebben de ervaring dat als het gaat om spoedeisende zaken, waarbij meer gebruik gemaakt wordt van de informatie van BJZ of AMK, deze informatie niet altijd correct is en soms buiten de context is geplaatst.

Het feit dat de informatie niet altijd correct is rechtvaardigt de onafhankelijke toets door de raadsmedewerkers. Raadsmedewerkers hebben een meer onafhankelijke en daardoor andere positie en invalshoek dan hulpverleners om een zorgvuldige afweging te maken of er sprake is van een schending van het fundamentele recht van een minderjarige op een gezonde en evenwichtige ontwikkeling om uit te groeien naar zelfstandigheid.

Een kindbeschermingsmaatregel is een zeer ingrijpende maatregel, waarbij zeer zorgvuldig afgewogen dient te worden of deze maatregel voldoet aan de gestelde criteria van proportionaliteit en subsidiariteit. De Raad heeft een duidelijke meerwaarde in de vorm van een onafhankelijke toets, zeker als ouders het niet eens zijn met de voorgestelde maatregel en de noodzaak daartoe niet onderschrijven.

Alle meldingen van het BJZ en het AMK hebben betrekking op kinderen die (vermoedelijk) bedreigd worden in hun ontwikkeling. Het is in ieders belang om te zorgen dat de kinderen die in een bedreigende gezinssituatie verkeren zo spoedig mogelijk de hulp en begeleiding ontvangen die nodig en noodzakelijk is. Er is een bepaalde tijd nodig om het onderzoek goed te kunnen doen. Bovendien heeft het gegeven dat een raadsonderzoek zich met een gezinssysteem bemoeit soms ook een eigenstandige waarde. Toch worden van verschillende zijden suggesties gedaan om deze periode te verkorten en levert het onderzoek ook duidelijke aanknopingspunten om dat voor elkaar te krijgen. Er is duidelijk nog een efficiëntieslag te maken bij de meeste raadsonderzoeken. Ten eerste zijn de wachtlijsten binnen de Raad te lang. De periode tussen de aanmelding en de daadwerkelijke start van het onderzoek is gemiddeld vijftig dagen. Hierin zijn grote verschillen tussen de regio's, variërend van 25 dagen in plattelandsgebieden tot meer dan 75 dagen in de grote steden, zoals Den Haag of Rotterdam. Deze problematiek kan niet opgelost worden met betere afspraken tussen het BJZ en de Raad. De aanpak van de wachtlijsten is inmiddels door de Raad opgepakt.

Daarnaast duren de onderzoeken gemiddeld 91 dagen (vanaf het uitdeelmoment tot aan het wel of niet doen van een verzoek aan de rechter). In deze periode heeft de raadsmedewerker standaard contact met de ouders en de jeugdigen, daarnaast wordt er meestal gesproken met iemand van de school of de huisarts en met een of twee andere medewerkers van een eerste- of tweedelijnsorganisatie. Uit het onderzoek blijkt dat er weinig dubbel werk wordt verricht. De raadsmedewerkers nemen de informatie van derden integraal over mits de informatie nog actueel is. Gemiddeld wordt er met drie à vier personen per zaak gesproken. Dit lijkt geen drie maanden te hoeven duren. De rechters doen de suggestie om in die gevallen waarin de zorgelijke situatie is bevestigd door een voldoende aantal relevante bronnen niet te streven naar onnodige volledigheid en verder te gaan met het onderzoek ('slimme en compacte onderzoeksstrategie'). Volgens de raadsmedewerkers gaat er vooral veel tijd in zitten om de ouders te bereiken en om informatie van derden die door het BJZ/AMK geleverd is bevestigd te krijgen. Daarnaast moeten de ouders inzage krijgen in het rapport wanneer dit opgemaakt is door de Raad, wat ook weer tijd vergt.

Uit het onderzoek blijkt dat de geleverde informatie van de melder voldoet aan de landelijk vastgestelde kwaliteitseisen. De gegevens vanuit het BJZ/AMK leveren voldoende kwalitatief goede informatie op om een raadsonderzoek te kunnen starten. De aard van de informatie is bepalend voor het type onderzoek dat de Raad gaat verrichten. Informatie over de mogelijke oplossingsrichting vanuit meerdere bronnen leidt tot meer indicerend onderzoek waarin de raadsmedewerkers meer een toetsende dan een onderzoekende taak vervullen. Het komt echter nog weinig voor dat de informatie van het BJZ/AMK zo volledig en accuraat is dat men besluit tot een indicerend onderzoek. Daarin is een verbeteringslag mogelijk. Als het BJZ informatie dusdanig aanlevert dat er meer indicerend onderzoek mogelijk is zal meer toetsend onderzoek verricht kunnen worden. Dit betekent echter dat er nieuwe richtlijnen ontwikkeld zullen moeten worden ten aanzien van de wenselijke informatie vanuit het BJZ/AMK.

6.4 Aanbevelingen

Een belangrijke aanbeveling is het om de wachtlijsten bij de Raad weg te werken, zodat de raadsonderzoeker eerder kan beginnen met het onderzoek. Nu is de periode tussen melding en uitdeel zo lang dat relevante informatie te vaak niet meer actueel is. Wil de vicieuze cirkel doorbroken worden dan zal er geïnvesteerd moeten worden in de capaciteit van raadsmedewerkers zodat zij eerder aan de slag kunnen. De Raad is inmiddels bezig om te zorgen dat de wachtlijsten weggewerkt worden.

Wat betreft de meldingsinformatie blijkt uit het onderzoek dat dit voldoende is voor de raadsmedewerkers om een onderzoek te kunnen starten. De screeningsfunctie van de Raad is goed overgenomen door het BJZ en AMK. Voor de onderbouwing van een advies van de Raad ten aanzien van een kindbeschermingsmaatregel heeft de Raad echter specifieke informatie nodig die nu meestal niet beschikbaar is. Het gaat vooral om de (diagnostische) achtergrondinformatie ten behoeve van de maatregeldiagnostiek. Er is meer informatie nodig vanuit verschillende bronnen over de problemen, de oorzaken daarvan en de mogelijkheden waarbinnen hulpverlening plaats zou

moeten vinden. Meer informatie vanuit het BJZ/AMK hierover kan ertoe leiden dat er eerder toetsend onderzoek gedaan kan worden. Dit vereist wel dat er sprake is van een bepaald vertrouwen in de informatie van anderen, zoals de informatie die geleverd wordt door het BJZ/AMK. Regelmatig overleg met BJZ/AMK en terugkoppeling wanneer informatie niet klopt of tegenstrijdig is kan de informatieverstrekking vanuit het BJZ verbeteren en het vertrouwen vanuit de Raad doen toenemen. Een belangrijk uitgangspunt om geen indicerend onderzoek te starten is dat de ouders en kinderen vanaf twaalf jaar het oneens zijn met het verzoek tot onderzoek. Duidelijkheid over de reactie van de ouders en/of kinderen op het verzoek is nodig voor de Raad om te kunnen bepalen welk type onderzoek zij kunnen verrichten.

De landelijke samenwerkingafspraken zouden opnieuw aangepast moeten worden. Er dienen nieuwe en specifiekere richtlijnen te komen ten aanzien van de gewenste informatie van de meldende organisaties aan de Raad. Mogelijk kunnen aan de hand van casuïstiek gezamenlijke richtlijnen vanuit de werkvloer ontwikkeld worden.

Wat betreft het onderzoeksrapport zou meer gebruik gemaakt kunnen worden van informatie van derden die aangeleverd is door het BJZ/AMK. Mits de informatie nog actueel is kan deze informatie integraal worden overgenomen. Dit zou een enorme efficiëncyslag betekenen voor de onderzoeksaanpak. Het is daarom van groot belang dat het BJZ/AMK standaard steeds om toestemming vraagt om zonodig deze informatie door te mogen geven aan de Raad. Nu moet de Raad eerst zelf weer toestemming vragen aan de school of de huisarts om de informatie van het BJZ/AMK te mogen gebruiken. Het is aan te bevelen dat de informatie vanuit het BJZ/AMK ook digitaal beschikbaar is zodat deze sneller verwerkt kan worden.

Ten slotte kan de logistiek in het onderzoek verbeterd worden, zodat de duur van het raadsonderzoek korter wordt. Uiteindelijk is iedereen gebaat bij een zo snel mogelijk inschakelen van de meest wenselijke hulpverlening voor de kinderen en hun ouders. Naast een betere ondersteuning in de planning van de raadsmedewerkers is het wenselijk om de caseload van de raadsmedewerkers te verlagen zodat zij sneller alle betrokkenen kunnen raadplegen in het onderzoek.

Daarnaast is het wenselijk dat men een gedifferentieerde aanpak ontwikkelt binnen de Raad, waarbij op basis van de bestaande informatie zorgvuldig wordt afgewogen welke aanvullende informatie daadwerkelijk noodzakelijk is. De rechters geven aan dat door middel van een beperkte, maar slimme keuze van zorgpunten en informanten veel tijd gewonnen kan worden, evenals door het beperken van het onderzoeksrapport tot een beschrijving van de actuele situatie. Vooral het vragen van een schriftelijke reactie van de ouders op het onderzoeksrapport heeft vaak veel voeten in de aarde, waardoor de tijdsperiode soms op kan lopen. Volgens de landelijke richtlijnen hebben ouders hiervoor een week de tijd. Het is aan te bevelen om zoveel mogelijk aan de gestelde termijnen vast te houden.

7 Literatuurlijst

Brüning, M.R. (2006). *Over sommige kinderen moet je praten. Gegevensuitwisseling in de jeugdzorg*. Oratie Universiteit Leiden

Landelijk toetsingskader. Kwaliteitscriteria voor meldingen aan de Raad voor de Kinderbescherming.

Horen, Zien en niet Zwijgen, Deel 1. Onderzoek naar de kwaliteit van de keten van voorzieningen voor kinderen en gezinnen in probleemsituaties. (2003). Inspectie jeugdhulpverlening en jeugdbescherming, Inspectie voor de Gezondheidszorg, Inspectie voor het Onderwijs, Inspectie Openbare Orde en Veiligheid en het Verwey-Jonker Instituut.

Eijck, S. van (2006). *Sturingsadvies deel 1. Koersen op het kind*. Den Haag: Kluwer.

Eijck, S. van (2006). *Koersen op het kind (2). Kompas voor het nieuwe kabinet*. www.operatie-jong.nl

Savornin Lohman, J. de, Bruning, M. Goderie, M., Nieborg, S., & Steketee, M. (2000). *Met recht onder toezicht gesteld*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Verberk, S. (2006). *Positionering van de jeugdrechter*. Den Haag: Raad voor de Rechtspraak.

Werkprocesbeschrijving beschermingsonderzoeken (2005). Intern document Raad voor de Kinderbescherming, Utrecht.

Wet op de Jeugdzorg, Stb 2004, 306. Kamerstukken 28 168.

Bijlage

Tabellen bij hoofdstuk 2

Tabel B2.1 De locatie van de Raad waar de zaak is binnengekomen.

Locatie	Aantal kindzaken		Aantal gezinszaken	
	n	%	n	%
Amsterdam	40	4%	32	4,6
Leeuwarden	37	4%	29	4,2
Lelystad	39	4%	30	4,3
Assen	45	4%	31	4,4
Groningen	45	4%	30	4,3
Arnhem	48	4%	31	4,4
Zutphen	38	4%	28	4,0
Den Haag	85	8%	50	7,2
Maastricht	43	4%	30	4,3
Roermond	40	4%	30	4,3
Breda	36	3%	30	4,3
Tilburg	39	4%	30	4,3
Den Bosch	49	5%	30	4,3
Eindhoven	36	4%	30	4,3
Alkmaar	46	4%	30	4,3
Haarlem	45	4%	30	4,3
Almelo	52	5%	30	4,3
Zwolle	49	5%	28	4,0
Rotterdam	84	8%	50	7,2
Utrecht	41	4%	28	4,0
Dordrecht	47	5%	31	4,4
Middelburg	44	4%	30	4,3
Totaal	1028	100%	698	100,0

Tabel B2.2 Is het raadsonderzoek nog uitgebreid naar andere kinderen in het gezin?

	n	%
Ja	97	9,5
Nee	929	90,5
Totaal	1026	100,0
Missing 9999999	2	
Total	1028	

Tabellen bij hoofdstuk 3

Tabel B3.1 Waar is de zaak oorspronkelijk aangemeld? (n=929)

	n	%
BJZ	591	63,6
AMK	338	36,4
Totaal	929	100,0
Missing	99	

Tabel B3.2 Is de informatie die via deze instanties bij BJZ/ AMK terecht kwam ook in het dossier aanwezig? (n=910)

	n	%
Ja	619	68,0
Nee	291	32,0
Totaal	910	100,0
Missing	118	

Tabel B3.3 Is er informatie van BJZ/AMK in het dossier aanwezig naar locatie? (n=914)

	Ja		Nee	
	n	%	n	%
Amsterdam	40	100,0%		
Leeuwarden	34	97,1%	1	2,9%
Lelystad	35	92,1%	3	7,9%
Assen	37	90,2%	4	9,8%
Groningen	35	94,6%	2	5,4%
Arnhem	46	95,8%	2	4,2%
Zutphen	34	100,0%		
Den Haag	52	86,7%	8	13,3%
Maastricht	37	97,4%	1	2,6%
Roermond	35	94,6%	2	5,4%
Breda	31	100,0%		
Tilburg	39	100,0%		
Den Bosch	49	100,0%		
Eindhoven	35	97,2%	1	2,8%
Alkmaar	30	88,2%	4	11,8%
Haarlem	44	97,8%	1	2,2%
Almelo	39	88,6%	5	11,4%
Zwolle	36	94,7%	2	5,3%
Rotterdam	68	88,3%	9	11,7%
Utrecht	35	97,2%	1	2,8%
Dordrecht	34	89,5%	4	10,5%
Middelburg	37	94,9%	2	5,1%
Totaal	862	94,3%	52	5,7%

Tabel B3.4 Is er een aanmeldingsformulier van BJZ/AMK in het dossier aanwezig naar locatie? (n=862)

	Aanmeldingsformulier			
	Nee		Ja	
	n	%	n	%
Amsterdam	29	72,5%	11	27,5%
Leeuwarden	8	23,5%	26	76,5%
Lelystad	19	54,3%	16	45,7%
Assen	9	24,3%	28	75,7%
Groningen	10	28,6%	25	71,4%
Arnhem	27	58,7%	19	41,3%
Zutphen	20	58,8%	14	41,2%
Den Haag	13	25,0%	39	75,0%
Maastricht	10	27,0%	27	73,0%
Roermond	11	31,4%	24	68,6%
Breda	8	25,8%	23	74,2%
Tilburg	17	43,6%	22	56,4%
Den Bosch	5	10,2%	44	89,8%
Eindhoven	1	2,9%	34	97,1%
Alkmaar	19	63,3%	11	36,7%
Haarlem	2	4,5%	42	95,5%
Almelo	22	56,4%	17	43,6%
Zwolle	22	61,1%	14	38,9%
Rotterdam	22	32,4%	46	67,6%
Utrecht	20	57,1%	15	42,9%
Dordrecht	6	17,6%	28	82,4%
Middelburg	21	56,8%	16	43,2%
Totaal	321	37,2%	541	62,8%

Tabel B3.5 Is er een brief met toelichting van BJZ/AMK in het dossier aanwezig naar locatie? (n=862)

	Brief met toelichting			
	Nee		Ja	
	n	%	n	%
Amsterdam	27	67,5%	13	32,5%
Leeuwarden	31	91,2%	3	8,8%
Lelystad	14	40,0%	21	60,0%
Assen	28	75,7%	9	24,3%
Groningen	24	68,6%	11	31,4%
Arnhem	1	2,2%	45	97,8%
Zutphen	9	26,5%	25	73,5%
Den Haag	19	36,5%	33	63,5%
Maastricht	31	83,8%	6	16,2%
Roermond	20	57,1%	15	42,9%
Breda	16	51,6%	15	48,4%
Tilburg	22	56,4%	17	43,6%
Den Bosch	40	81,6%	9	18,4%
Eindhoven	24	68,6%	11	31,4%
Alkmaar	20	66,7%	10	33,3%
Haarlem	7	15,9%	37	84,1%
Almelo	34	87,2%	5	12,8%
Zwolle	17	47,2%	19	52,8%
Rotterdam	46	67,6%	22	32,4%
Utrecht	17	48,6%	18	51,4%
Dordrecht	26	76,5%	8	23,5%
Middelburg	29	78,4%	8	21,6%
Totaal	502	58,2%	360	41,8%

Tabel B3.6 Is er nog iets anders van BJZ/AMK in het dossier aanwezig naar locatie? (n=862)

	Anders, namelijk			
	Nee		Ja	
	n	%	n	%
Amsterdam	13	32,5%	27	67,5%
Leeuwarden	21	61,8%	13	38,2%
Lelystad	29	82,9%	6	17,1%
Assen	33	89,2%	4	10,8%
Groningen	31	88,6%	4	11,4%
Arnhem	44	95,7%	2	4,3%
Zutphen	24	70,6%	10	29,4%
Den Haag	22	42,3%	30	57,7%
Maastricht	28	75,7%	9	24,3%
Roermond	32	91,4%	3	8,6%
Breda	18	58,1%	13	41,9%
Tilburg	5	12,8%	34	87,2%
Den Bosch	33	67,3%	16	32,7%
Eindhoven	15	42,9%	20	57,1%
Alkmaar	4	13,3%	26	86,7%
Haarlem	36	81,8%	8	18,2%
Almelo	29	74,4%	10	25,6%
Zwolle	21	58,3%	15	41,7%
Rotterdam	48	70,6%	20	29,4%
Utrecht	16	45,7%	19	54,3%
Dordrecht	27	79,4%	7	20,6%
Middelburg	16	43,2%	21	56,8%
Totaal	545	63,2%	317	36,8%

Tabel B3.7 Is er een aanmeldingsformulier in het dossier aanwezig naar van wie de aanmelding afkomstig is? (n=862)

	Aanmeldingsformulier			
	Nee		Ja	
	n	%	n	%
BJZ	189	33,6%	373	66,4%
AMK	132	44,0%	168	56,0%
Totaal	321	37,2%	541	62,8%

Tabel B3.8 Is er een brief met een toelichting in het dossier aanwezig naar van wie de aanmelding afkomstig is? (n=862)

	Brief met toelichting			
	Nee		Ja	
	n	%	n	%
BJZ	342	60,9%	220	39,1%
AMK	160	53,3%	140	46,7%
Totaal	502	58,2%	360	41,8%

Tabel B3.9 Is er nog iets anders van BJZ/AMK in het dossier aanwezig naar van wie de aanmelding afkomstig is? (n=862)

	Anders, namelijk			
	Nee		Ja	
	n	%	n	%
BJZ	340	60,5%	222	39,5%
AMK	205	68,3%	95	31,7%
Totaal	545	63,2%	317	36,8%

Tabel B3.10 Is deze zaak door BJZ/AMK als crisis/spoed bij de Raad aangemeld? (n=909)

	n	%
Ja	351	38,6
Nee	558	61,4
Totaal	909	100,0
Missing	119	

Tabel B3.11 Is deze zaak door BJZ/AMK als crisis/spoed aangemeld of is deze zaak door de raadsonderzoeker als spoed/crisis behandeld? (n=905)

	Als crisis/spoed bij de Raad aangemeld?			
	Ja		Nee	
	n	%	n	%
Als spoed/crisis door de raad behandeld				
Ja	193	55,0%	40	7,2%
Nee	158	45,0%	514	92,8%
Totaal	351	100,0%	554	100,0%

Tabel B3.12 Is deze zaak door BJZ/AMK als crisis/spoed bij de Raad aangemeld naar regio?

Is deze zaak door BZJ/AMK als crisis/spoed bij de Raad aangemeld?		
	n	%-ja
Breda	31	80,6
Groningen	37	75,7
Amsterdam	40	67,5
Lelystad	38	60,5
Leeuwarden	35	54,3
Haarlem	45	51,1
Den Bosch	49	44,9
Arnhem	47	44,7
Alkmaar	34	41,2
Eindhoven	36	36,1
Middelburg	39	35,9
Assen	41	34,1
Zutphen	32	31,3
Rotterdam	77	31,2
Tilburg	39	30,8
Maastricht	38	28,9
Roermond	37	27,0
Utrecht	36	25,0
Den Haag	58	22,4
Dordrecht	38	21,1
Zwolle	38	18,4
Almelo	44	9,1
Totaal	909	38,6

Tabel B3.13 Is deze zaak door BJZ/AMK als crisis/spoed bij de Raad aangemeld en is er door BJZ/AMK nader mondeling uitleg gegeven aan de Raad over redenen van het verzoek tot onderzoek? (n=909)

Door BJZ/AMK als crisis/spoed aangemeld	Mondeling uitleg		Totaal
	Nee	Ja	
Ja	288 82,1%	63 17,9%	351 100,0%
Nee	503 90,1%	55 9,9%	558 100,0%
Totaal	791 87,0%	118 13,0%	909 100,0%

Tabel B3.14 Staat vermeld of de ouder(s)/verzorger(s) van het kind het eens zijn met de reden voor aanvraag van het raadsonderzoek? (n=417 de ouders waarvan het in het dossier terug te vinden is)

	n	%
Ja, dit staat vermeld en de ouders zijn het hiermee eens	282	67,6
Ja, dit staat vermeld en de ouders zijn het hiermee niet eens	135	32,4
Totaal	417	100,0

Tabel B3.15 Staat vermeld of het kind/de kinderen het eens zijn met de reden voor aanvraag van het raadsonderzoek? (n=85 de kinderen waarvan het in het dossier terug te vinden is)

	n	%
ja, dit staat vermeld en het kind was het hiermee eens	46	54,1
ja, dit staat vermeld en het kind was het hiermee niet eens	39	45,9
Totaal	85	100,0

Tabel B3.16 Mondeling/schriftelijk uitleg gegeven over de reden van aanvraag onderzoek door BJZ/AMK

	n	%
Nee	263	32,0
Ja	449	54,7
Onbekend	109	13,3
Totaal	821	100%
Missing	207	

Tabel B3.17 Is er door BJZ/AMK nader uitleg gegeven aan de Raad over de achtergronden/redenen van het verzoek tot onderzoek? (meer antwoorden mogelijk) (n=821)

	n	%
Nee	263	32,0
Ja, mondeling	112	13,6
Ja, schriftelijk uitleg	384	46,8
Onbekend	109	13,3

Tabel B3.18 Aantal partijen waarvan BJZ/AMK al informatie heeft meegeleverd (n=923)

Aantal partijen:	n	%
,00	49	5,3
1,00	89	9,6
2,00	120	13,0
3,00	234	25,4
4,00	215	23,3
5,00	142	15,4
6,00	44	4,8
7,00	19	2,1
8,00	9	1,0
9,00	2	,2
Totaal	923	100,0

Tabel B3.19 Totaal aantal partijen waarvan BJZ/AMK al informatie heeft meegeleverd naar waar de zaak oorspronkelijk is aangemeld? (n=913)

Aantal partijen:		BJZ	AMK	Totaal
,00	N	35	14	49
	%	6,0%	4,3%	5,4%
1,00	N	46	40	86
	%	7,9%	12,2%	9,4%
2,00	N	87	28	115
	%	14,9%	8,5%	12,6%
>=3	N	417	246	663
	%	71,3%	75,0%	72,6%
Totaal	N	585	328	913

Tabel B3.20 Aantal ouders/kinderen/familieleden waarvan BJZ/AMK al informatie heeft meegeleverd naar waar de zaak oorspronkelijk is aangemeld? (n=913)

Aantal familieleden:		BJZ	AMK	Totaal
,00	N	74	65	139
	%	12,6%	19,8%	15,2%
1,00	N	103	62	165
	%	17,6%	18,9%	18,1%
2,00	N	348	157	505
	%	59,5%	47,9%	55,3%
>=3	N	60	44	104
	%	10,3%	13,4%	11,4%
Totaal	N	585	328	913

Tabel B3.21 Aantal keer 1e lijnsorganisaties waarvan BJZ/AMK al informatie heeft meegeleverd naar waar de zaak oorspronkelijk is aangemeld? (n=913)

Aantal organisaties:		BJZ	AMK	Totaal
,00	N	263	109	372
	%	45,0%	33,2%	40,7%
1,00	N	214	104	318
	%	36,6%	31,7%	34,8%
2,00	N	75	81	156
	%	12,8%	24,7%	17,1%
>=3	N	33	34	67
	%	5,6%	10,4%	7,3%
Totaal	N	585	328	913

Tabel B3.22 Aantal keer 2e lijnsorganisaties waarvan BJZ/AMK al informatie heeft meegeleverd naar waar de zaak oorspronkelijk is aangemeld? (n=913)

Aantal organisatie:		BJZ	AMK	Totaal
,00	N	228	113	341
	%	39,0%	34,5%	37,3%
1,00	N	294	177	471
	%	50,3%	54,0%	51,6%
2,00	N	59	35	94
	%	10,1%	10,7%	10,3%
>=3	N	4	3	7
	%	,7%	,9%	,8%
Totaal	N	585	328	913

Tabel B3.23 Aantal maanden dat het hulpverleningstraject heeft geduurd?
(n=464)

		Aantal	%
Maanden	,00	46	9,9
	1,00	20	4,3
	2,00	26	5,6
	3,00	20	4,3
	4,00	14	3,0
	5,00	15	3,2
	6,00	28	6,0
	7,00	3	,6
	8,00	13	2,8
	9,00	9	1,9
	10,00	6	1,3
	11,00	12	2,6
	12,00	26	5,6
	13,00	3	,6
	14,00	15	3,2
	15,00	10	2,2
	16,00	15	3,2
	17,00	4	,9
	18,00	14	3,0
	20,00	2	,4
	21,00	1	,2
	22,00	3	,6
	23,00	2	,4
	24,00	37	8,0
	25,00	4	,9
	26,00	6	1,3
	27,00	1	,2
	28,00	2	,4
	30,00	5	1,1
	34,00	5	1,1
	35,00	2	,4
	36,00	14	3,0
	37,00	3	,6
	42,00	2	,4
	48,00	12	2,6
	49,00	1	,2
	52,00	1	,2
	54,00	2	,4
	58,00	1	,2

		Aantal	%
Maanden	60,00	20	4,3
	61,00	4	,9
	63,00	1	,2
	69,00	1	,2
	70,00	1	,2
	72,00	6	1,3
	75,00	1	,2
	80,00	2	,4
	84,00	6	1,3
	94,00	1	,2
	96,00	7	1,5
	108,00	2	,4
	120,00	6	1,3
	144,00	1	,2
	Totaal	464	100,0
Missing	-9999999,00	564	
Totaal		1028	

Tabel B3.24 Gemiddeld aantal maanden dat het hulpverlenings-
traject heeft geduurd? (n=464)

Aantal	Valid	464
	Missing	564
Gemiddeld aantal maanden		21,7565
Mediaan		12
Modus		,00
Std. Deviatie		26,10733
Skewness		1,894
Std. Error of Skewness		,113
Minimum		,00
Maximum		144,00

Tabel B3.25 Zijn er na de melding van BJZ/AMK ook nog zorgmelding
en van anderen bij de Raad binnengekomen? (n=914)

	n	%
Ja	83	9,1
Nee	831	90,9
Totaal	914	100,0
Missing	9999999	
Totaal	1028	

Tabellen hoofdstuk 4

Tabel B4.1 De gemiddelde tijd tussen datum voorblad en datum melding, het gehele traject bij de Raad (n=986)

Locatie:	Gemiddeld	n	Mediaan
Amsterdam	148,2	33	107
Leeuwarden	120,2	31	97
Lelystad	109,0	36	93,5
Assen	135,7	45	129
Groningen	128,9	44	111
Arnhem	99,4	48	103
Zutphen	137,0	38	135,5
Den Haag	195,6	79	182
Maastricht	160,6	43	155
Roermond	119,1	39	103
Breda	120,5	36	119
Tilburg	148,3	37	150
Den Bosch	126,4	48	111,5
Eindhoven	116,1	36	91
Alkmaar	101,1	43	108
Haarlem	129,3	41	109
Almelo	144,3	49	143
Zwolle	137,7	49	147
Rotterdam	173,5	82	183
Utrecht	119,2	40	89
Dordrecht	185,6	46	204,5
Middelburg	107,5	43	100
Totaal	138,9	986	123,5

Tabel B4.2 De gemiddelde tijd tussen datum melding bij Raad tot aan de uitdeel, de tijd dat het bij de Raad op de stapel ligt (n=999)

Locatie	Gemiddeld	n	Mediaan
Amsterdam	37,5	33	21
Leeuwarden	30,8	31	16
Lelystad	32,7	36	24,5
Assen	50,5	45	48
Groningen	23,7	44	18,5
Arnhem	21,5	48	18
Zutphen	65,1	38	47
Den Haag	117,8	83	95
Maastricht	54,3	43	56
Roermond	22,6	39	19
Breda	33,0	36	34
Tilburg	42,5	37	46
Den Bosch	35,4	49	20
Eindhoven	27,3	36	25
Alkmaar	24,8	45	16
Haarlem	25,4	43	15
Almelo	48,3	52	42
Zwolle	60,5	49	58
Rotterdam	74,2	82	58,5
Utrecht	60,5	40	53
Dordrecht	84,9	47	116
Middelburg	23,0	43	24
Totaal	49,9	999	34

Tabel B4.3 De gemiddelde tijd tussen de uitdeel en het tijdstip op het voorblad, de tijd van het daadwerkelijke raadsonderzoek (n=959)

Locatie	Gemiddeld	n	Mediaan
Amsterdam	110,7	33	85
Leeuwarden	89,4	31	84
Lelystad	83,8	33	76
Assen	85,2	45	79
Groningen	105,3	44	85
Arnhem	81,7	46	85
Zutphen	71,8	38	78
Den Haag	71,8	79	70
Maastricht	106,3	43	93
Roermond	96,5	39	81
Breda	87,5	36	71,5
Tilburg	105,8	37	94
Den Bosch	90,6	48	88,5
Eindhoven	88,8	36	68,5
Alkmaar	75,4	43	85
Haarlem	105,5	41	92
Almelo	100,9	46	87,5
Zwolle	106,0	40	105
Rotterdam	99,3	82	80,5
Utrecht	105,1	30	85
Dordrecht	101,5	46	107
Middelburg	84,5	43	82
Totaal	92,6	959	84

Tabel B4.4 Kwam de melding voor het doen van raadsonderzoek van het AMK of van BJZ? (n=895)

		n	%
Valid	BJZ	581	64,9
	AMK	314	35,1
	Totaal	895	100,0
Missing	9999999	104	
Totaal		999	

Tabel B4.5 Is er eerder sprake geweest van een melding bij de Raad? (n=903)

		n	%
Valid	ja	271	30,0
	nee	632	70,0
	Totaal	903	100,0
Missing	9999999	96	
Totaal		999	

Tabel B4.6 Heeft de Raad al eerder onderzoek gedaan naar dit kind? (n=267)

		n	%
Valid	ja	196	73,4
	nee	71	26,6
	Totaal	267	100,0
Missing	9999999	733	
Totaal		999	

Tabel B4.7 Wat voor type onderzoek was dit? (n=196)

		n	%
Valid	beschermingszaak	112	57,1
	strafzaak	52	26,5
	scheidings- of omgangszaak	32	16,3
	Totaal	196	100,0
Missing	9999999	803	
Totaal		999	

Tabel B4.8 Blijkt uit het dossier of de huidige zaak door de raadsonderzoeker als spoed/crisis is behandeld? (n=889)

		n	%
Valid	Ja	212	23,8
	Nee	677	76,2
	Totaal	889	100,0
Missing	9999999	110	
Totaal		999	

Tabel B4.9 Bevat de informatie die van BJZ/AMK is verkregen aanwijzingen dat het kind wordt bedreigd in zijn/haar ontwikkeling, naar het type onderzoek? (n=830)

		Ja	Nee	Totaal
Beschrijvend onderzoek	N	589	26	615
	%	74,0%	76,5%	74,1%
Verklarend onderzoek	N	45	1	46
	%	5,7%	2,9%	5,5%
Indicerend onderzoek	N	114	0	114
	%	14,3%	,0%	13,7%
Gezagsonderzoek	N	7	2	9
	%	,9%	5,9%	1,1%
Geen onderzoeksvraag	N	36	4	40
	%	4,5%	11,8%	4,8%
Onbekend	N	5	1	6
	%	,6%	2,9%	,7%
Totaal		796	34	830
		100,0%	100,0%	100,0%

Tabel B4.10 Type onderzoek opgesplitst naar opgepakt door de Raad als spoed of niet

	Crisis /spoed		Geen crisis /spoed	
Beschrijvend onderzoek	134	67%	480	76%
Verklarend onderzoek	11	6%	35	6%
Indicerend onderzoek	33	16%	81	13%
Gezagsonderzoek	5	3%	4	1%
Geen onderzoeksvraag	17	9%	23	4%
Onbekend	1	1%	5	1%
Totaal	201	100%	628	100%

Tabel 4.11 Het aantal keer dat de informatie van AMK/BJZ schriftelijk aanwezig was in 3 categorieën (geen, 1 bron, of 2 of meer bronnen) (n=842)

	Geen informatie		1 bron		2 of meer bronnen	
Beschrijvend onderzoek	145	23%	174	28%	305	49%
Verklarend onderzoek	6	13%	11	23%	30	64%
Indicerend onderzoek	12	10%	24	21%	79	69%
Gezagsonderzoek	3	33%	4	45%	2	22%
Geen onderzoeksvraag	12	29%	12	29%	17	42%
Onbekend	1	17%	0	0%	5	83%
Totaal	179	21%	225	26%	438	52%

Tabel 4.12 Aantal keren dat er mondeling informatie van derden aanwezig is

	Aantal	%
Geen mondelinge informatie	301	32,6
1 mondelinge bron	96	10,4
2 of meer mondelinge bronnen	526	57,0
Totaal	923	100,0

Tabel B4.13 Is in het onderzoeksrapport aangegeven of de informatie van de melding voldoende was om de onderzoeksvra(a)gen te beantwoorden? (n=899)

		n	%
Valid	deze informatie was voldoende om alle onderzoeksvragen te beantwoorden	8	0,9
	deze informatie was voldoende om een deel van de onderzoeksvra(a)g(en) te beantwoorden	77	8,6
	deze informatie was niet voldoende om de onderzoeksvraag te beantwoorden	135	15,0
	nee, dat staat niet in het rapport	679	75,5
	Totaal	899	100,0
Missing	9999999	100	
Totaal		999	

Tabel B4.14 Blijkt uit het dossier dat er nog (aanvullend) onderzoek is gedaan door externen? (n=898)

		n	%
Valid	ja, namelijk door:	53	5,9
	nee	845	94,1
	Total	898	100,0
Missing	9999999	101	
Totaal		999	

Tabel B4.15 Blijkt uit het dossier of er nog door de Raad zelf intern gedragskundig onderzoek plaats heeft gevonden? (n=894)

		n	%
Valid	ja, namelijk:	62	6,9
	Nee	832	93,1
	Total	894	100,0
Missing	9999999	105	
Totaal		999	

Tabel B4.16 De gemiddelde score qua mening en feiten per partij (n=903)

	Gemiddeld
huisarts	4,53
school (bijvoorbeeld over spijbelen)	4,53
ouder(s)/verzorger(s)	3,11
de betrokken kind(eren)	2,96
andere familiale betrokkenen	3,18
GGZ/Riagg	4,95
MEE	5,10
Maatschappelijk werk	4,44
CAD	5,15
consultatiearts	4,92
politie	5,35
leerplichtambtenaar	5,00
andere hulpverlenende instanties	4,76
andere partijen (geen hulpverlening)	4,36

Tabel B4.17 Heeft het raadsonderzoek nieuwe feiten of argumenten opgeleverd voor de beantwoording van de vraag of het kind bedreigd wordt in zijn/haar ontwikkeling? (n=900)

		n	%
Valid	ja	555	61,7
	nee	345	38,3
	Totaal	900	100,0
Missing	9999999	99	
Totaal		999	

Tabel B4.18 Is de nieuwe informatie in tegenspraak met de bestaande informatie van BJZ/AMK? (n=904)

		n	%
Valid	ja	169	18,7
	nee	735	81,3
	Totaal	904	100,0
Missing	9999999	95	
Totaal		999	

Tabel B4.19 Wat is de uitkomst van het raadsonderzoek? (n=920)

		n	%
Valid	advies/verzoek tot een kinderbe- schermingsmaatregel	672	73,0
	Waarvan:		
	• ots	402	59,9
	• ots na vots	21	3,1
	• ots met muhp	154	23,0
	• ots met muhp na vots	70	10,4
	• ontheffing	10	1,5
	• anders, namelijk:	14	2,1
	Total	671	100,0
Missing	9999999	1	
	de zaak is aangehouden	9	1,0
	de zaak is afgesloten	124	13,5
	er is doorverwezen naar vrijwillige hulpverlening	75	8,2
	anders namelijk:	40	4,3
	Total	920	100,0
Missing	9999999	79	
Total		999	

Tabel B4.20 Welke kinderbebeschermingsmaatregel kwam er als verzoek/
advies uit het raadsonderzoek? (n=672)

		Frequency	Valid Percent
Valid	ots	402	59,9
	ots na vots	21	3,1
	ots met muhp	154	23,0
	ots met muhp na vots	70	10,4
	ontheffing	10	1,5
	anders, namelijk:	14	2,1
	Total	671	100,0
Missing	9999999	1	
Total		672	

Tabel B4.21 Blijkt uit het dossier dat de raadsonderzoeker de
bevindingen heeft teruggekoppeld naar BJZ/AMK? (n=897)

		Frequency	Valid Percent
Valid	ja	817	91,1
	nee	80	8,9
	Total	897	100,0
Missing	9999999	102	
Total		999	

Tabel B4.22 De tijd tussen de uitdeel en het tijdstip op het voorblad, de tijd van het daadwerkelijke raadsonderzoek (n=808)

	Gemiddeld	n	Mediaan
Beschrijvend onderzoek	98,1429	595	87
Verklarend onderzoek	100,9565	46	83
Indicerend onderzoek	73,8198	111	71
Gezagsonderzoek	65,6667	9	67
Geen onderzoeksvraag	57,1707	41	42
Onbekend	78	6	81,5000
Totaal	92,3713	808	84

Tabel B4.23 De tijd tussen de uitdeel en het tijdstip op het voorblad, de tijd van het daadwerkelijke raadsonderzoek (n=877)

Raadsonderzoek afgesloten met rekest?	Mean	n	Std. Deviation	Skewness
Ja, er is een rekest ingediend	89,5521	652	49,79505	1,310
Nee, geen rekest	99,6178	225	58,01597	1,693
Total	92,1345	877	52,17949	1,473

Tabel B4.24 De tijd tussen de uitdeel en het tijdstip op het voorblad, de tijd van het daadwerkelijke raadsonderzoek (n=879)

Uitkomst raadsonderzoek?	Gemiddeld	n	Mediaan
advies/verzoek tot een kinderschermingsmaatregel	89,7138	643	83
de zaak is aangehouden	92,8889	9	95
de zaak is afgesloten	96,1754	114	90
er is doorverwezen naar vrijwillige hulpverlening	108,9041	73	87
anders namelijk:	86,1000	40	76,5000
Totaal	92,0137	879	84

Tabel B4.25 De tijd tussen de uitdeel en het tijdstip op het voorblad, de tijd van het daadwerkelijke raadsonderzoek (n=855)

Raadsonderzoek als spoed/crisis is behandeld?	Gemiddeld	n	Mediaan
Spoed / crisis	70,1048	210	69
Geen spoed / crisis	99,2682	645	90
Totaal	92,1053	855	84

Tabel Welke kindbeschermingsmaatregel kwam er als verzoek/
advies uit het raadsonderzoek naar het type onderzoeksvraag
(n=613)

verzoek/advies raadsonderzoek?	Beschrij- vend onder- zoek	Type onderzoek					Onbe- kend	Total
		Verkla- rend onder- zoek	Indice- rend onder- zoek	Gezags- onder- zoek	Geen onder- zoeks- vraag			
Ots	N	274	17	60	1	7	1	360
	%	61,0%	43,6%	61,9%	20,0%	35,0%	33,3%	58,7%
Ots na vots	N	15	0	5	0	0	0	20
	%	3,3%	,0%	5,2%	,0%	,0%	,0%	3,3%
Ots met muhp	N	106	13	22	1	4	2	148
	%	23,6%	33,3%	22,7%	20,0%	20,0%	66,7%	24,1%
Ots muhp na vots	N	45	6	6	0	6	0	63
	%	10,0%	15,4%	6,2%	,0%	30,0%	,0%	10,3%
Ontheffing	N	3	2	2	1	1	0	9
	%	,7%	5,1%	2,1%	20,0%	5,0%	,0%	1,5%
Anders	N	6	1	2	2	2	0	13
	%	1,3%	2,6%	2,1%	40,0%	10,0%	,0%	2,1%
	N	449	39	97	5	20	3	613
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Colofon

opdrachtgever/financier
auteurs

met medewerking van
eindredactie
omslag
basisontwerp binnenwerk
opmaak
uitgave

Raad voor de Kinderbescherming
Dr. M.J. Steketee, drs. M.J.H.
Goderie, drs. H. Braam
Drs. J. Mak
Tekstbureau Schakenraad
Grafitall, Valkenswaard
Gerda Mulder BNO, Oosterbeek
J. de Klein
Verwey-Jonker Instituut
Kromme Nieuwegracht 6
3512 HG Utrecht
telefoon 030-2300799
telefax 030-2300683
e-mail secr@verwey-jonker.nl
website www.verwey-jonker.nl

De publicatie

De publicatie kan gedownload en/of besteld worden via onze website:
<http://www.verwey-jonker.nl>.

Behalve via deze site kunt u producten bestellen door te mailen naar
verwey-jonker@adrepak.nl of faxen naar 070-359 07 01, onder vermelding
van de titel van de publicatie, uw naam, factuuradres en afleveradres.

ISBN 978-90-5830-230-4

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2007

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het Verwey-Jonker Instituut.
Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.
The copyright of this publication rests with the Verwey-Jonker Institute.
Partial reproduction is allowed, on condition that the source is mentioned.